

Tennessee Williams

Kızgın Damdaki Kedi

Türkçesi
Fatih Özgüven

MARGARET
BRICK
MAE, bazen Elti Hanım diye çağrılır
KOCA ANA
KOCA BABA
DIXIE, küçük bir kız
RAHİP TOOKER
GOOPER, bazen Kayınbirader Bey diye çağrılır
DOKTOR BAUGH
LACEY, bir zenci uşak
SOOKEY, bir zenci uşak
Başka bir küçük kız ve iki küçük oğlan

Dekorcaya Notlar

Mississippi Delta'sındaki bir ekim alanı evinin oturma-yatak odası. Oda, evi büyük olasılıkla dıştan çepeçevre kuşatan bir galeri boyunca yayılmaktadır. Galeriye açılan bir çift çok geniş, kanatlı kapı bulunmaktadır. Oyun sırasında bu kapılardan bakıldığında rengi solarak alacakaranlığa karışan aydınlık yaz göğüne doğru yükselen beyaz tırabzanlar görülecektir. Olay, on beş dakikalık ara dışında tamamı tamamına oyun süresine eşittir.

Odanın döşenişini Delta'nın en büyük ekim alanının sahibine yakıştırmayabilirsiniz. Viktorya dönemi eşyalarına bir Uzak Doğu çeşnisi katılmıştır. Hayatları boyunca bu odayı paylaşmış bulunan iki yaşlı bekârın, ekim alanının eski sahipleri Jack Straw'la Peter Ochello'nun içinde yaşadıkları zamandan beri çok değişmemiştir oda. Başka bir deyişle, oda bir takım hayatleri çağrıştırmalıdır; benzerine pek rastlanmayan bir sevecenlikle dolu olduğunu tahmin edebileceğiniz bir ilişkinin, ince, şiirli hayaleti kol gezer bu odada.

Yersiz ya da gereksiz bulabilirsiniz ama çok eskiden Robert Louis Stevenson'un son yıllarını geçirdiği Samoa adasındaki evin verandasını gösteren solgun bir fotoğraf gördüğümü hatırlarım. Tropik güneşler ve tropik yağmurlar altında kalmış bambu ile hezarandan yapılmış veranda eşyalarının yıllanmış tahtası üzerinde yumuşacık bir ışık yansıyor bu fotoğrafta. Bu oyunun sahne düzenini tasarlariken bu geldi aklıma, aynı zamanda da ışığın getirdiği zerafet ve ferahlığı, geç fakat aydınlık bir akşamüzeri saatinde verdiği güven duygusunu düşündüm. Çünkü bu sahne düzeni insan heyecanlarının aşırılıklarını konu edinen bir oyunun arka planını oluşturmaktadır, bu yumuşaklığa ihtiyaç vardır.

Açıldığında yalnızca soluk mavi fayanslarla gümüş rengi havlu asacakları gözükken banyo kapısı yan duvarlardan birindedir. Koridora açılan kapı ise karşı duvardadır. İki eşyanın üzerinde özellikle durmak istiyorum; mümkün olduğu kadar sıkça işlevsel bir dekor unsuru olarak kullanılması gereken, üzerindeki daha iyi görünebilsin diye hafifçe kırışmış büyük, çift kişilik bir yatak, bir de sahnenin yukarisına doğru yerleştirilmiş büyük, çift kanatlı kapıların arasındaki duvar boşluğuna gelen yerde duran çağımıza özgü bir ucube – koskocaman yekpare bir radyo-sonoğraf (üç hoparlörlü HI-FI-TV ve içki dolabı... İçinde birçok bardak ve şişeler, cam yansımalarının yarı saydam tonları... Bu içerisinin sepya (kahverengimsi altın rengi) renkleri ile galeriyle göğün serin (beyaz ve mavi) renkleri arasında bir renk geçişi sağlamalıdır. Bu mobilya (!), bu anıt oyundaki kişilerin yüz yüze geldikleri ve gerçek yaşamda hepimizin kaçındığı türden hemen hemen bütün yanlısamlarla kolaycılıklara dikilmiş küçük ve dörtbaşı mamur bir anıt olmalıdır... Dekor şimdiye kadar ima ettiğimden daha az gerçekçi olmalıdır. Tavana doğru yükselen duvarlar esrarengiz bir biçimde göğe karışmalı, sahnenin çatısı gökyüzü olmalıdır. Yıldızlar ve ay bulanık bir teleskop merceğinden izleniyormuşcasına süt beyazı bir parlaklıkla sezdirilmekle yetinilmelidir.

Başka aklıma gelen bir şey? A, evet sahnedeki bütün kapıların üzerinde mavi ve amber rengi camlı yelpaze biçiminde pencereler (açık cam yelpazeleri hatırlatan tahta kirişlerle bölüklenmiş) olmalı, dekorcu her şeyden önce bir bale dekoru söz konusuymuşcasına oyunculara rahat rahat hareket edebilecekleri (huzursuzluklarını, çerçevelerini kırma tutkularını göstermek üzere) yer sağlamalıdır.

Bir yaz gecesi. İki ara dışında olay kesintisiz sürer.

Birinci Perde

(Perde açıldığında kapısı yarı aralık duran banyoda biri dış almaktadır. Yüzünün çizgileri sinirden gerilmiş genç, güzel bir kadını yatak odasına girer, odayı boydan boya geçerek banyo kapısına doğru ilerler.)

MARGARET (suyun gümrültüsünü bastırmaya çalışarak bağırır): O boyunsuz canavarlardan biri tereyağlı sıcak çöreğini üstüme fırlattı, elbise değiştirmek zorundayım!

(MARGARET hem çabuk çabuk konuşur hem de sözcükleri çeker, uzatır. Uzun monologlarda ilahi söyleyen bir rahibin ses oyunlarını kullanır, cümleler neredeyse şarkı gibi söylenir, her defasında soluk soluğa kalarak bitirir, yine soluk soluğa başka bir cümleye geçer. Bazen cümlelerin arasını 'la-la-laa!' gibi sözsüz bir ezgiyle bağlar. Su sesi kesilir. BRICK MARGARET'e bağırır ama hâlâ ortalıkta görünmez. MARGARET'le konuşurken BRICK'in ses tonunda aldırıışsızlığı hatta belki daha da fazlasını gizleyen sahte bir ilgi belirgindir.)
BRICK: Ne diyorsun, Maggie? Su çok gürültülü akıyordu, duymadım dediğini...

MARGARET: Şey, ben –şey diyordum!– o boyunsuz canavarlardan biri güzel dantel elbisemi mahvetti de, elbise değiştirmem gerek...

(Şifoniyerin çekmecelerini açar, çarparak kapar.)

BRICK: Cooper'in çocuklarına neden boyunsuz canavarlar diyorsun?

MARGARET: Boyunları yok da ondan! Yetmez mi?

BRICK: Boyunları yok mu?

MARGARET: Gördüğüm kadarıyla yok. Küçük tombul kafaları arada en ufak bir bağlantı olmadan küçük tombul gövdeleri-

nin üzerine oturtulmuş.

BRICK: Ne kötü.

MARGARET: Evet ya, çok kötü, boyunlarını buruvermek istediğinde buracak boyun bulamıyorsun çünkü! Değil mi tatlım? *(Elbisesini çıkarır, üzerinde fildişi rengi dantelli saten bir kombinezonla kalır.)* Evet, boyunsuz canavarlar, bütün boyunsuzlar canavardır... *(Aşağı katta çocuk haykırıışları:)* Duyuyor musun? Duyuyor musun haykırıışlarını? Boyunları olmadığına göre ses telleri nerededir bilmem. Ne diyorum sana, bu gece masa başında o kadar sinirlendim ki, başımı şöyle arkaya attığım gibi Arkansas sınırı boyunca, hatta Louisiana'yla Tennessee'nin oralardan bile duyulacak bir çığlık atmak geldi içimden. O senin sevimli yengene: Mae, hayatım, bu pek değerli mini minileri muşamba örtülü ayrı bir masada doyuramaz mıydın? dedim. Her tarafı batırıyorlar, dantel masa örtüsü de pek güzel, yazık! Gözlerini iri iri açtı, 'Aaa, yoo! Koca Baba'nın doğum gününde mi? Doğrusu dünyada affetmez beni' dedi. Neyse, bilmiş olasan Koca Baba sofraya oturalı iki dakika olmamıştı ki bu beş boyunsuz canavar yemeklerini şuraya buraya saçıp püskürtmeye başladılar, o da çatalını masaya fırlattığı gibi 'Allahaşkına Cooper, bu domuzları neden mutfakta yalak başına dizmezsin?' diye bağırdı. -Eh yani, oracıkta ölebilirdim, Allah canımı alsın! Düşün bir Brick, bunlardan beş tane var, altıncısı da yolda. Hepsini kasaba fuarında sergilenecek hayvanlar gibi tutup buraya getirdiler. Canım, her dakika çocuklardan biri bir marifet gösteriyor! 'Junior, Koca Baba'ya şunu nasıl yaptığını göster, Koca Baba'ya bunu nasıl yaptığını göster, Koca Baba'ya ezberini oku Sister. Gamzelerini göster Sugar. Brother, Koca Baba'ya nasıl amuda kalktığını göster.' -Her dakika bu, tabii sürekli seninle benim çocuğumuzun olmadığına, hiç mi hiç çocuksuz, bu yüzden de beş para etmez olduğumuza ilişkin küçük iğnelemeler, dokundurmalarda!- Gülmünç tabii, ama

neyin peşinde oldukları açıkça belli olduğu için iğrenç de aynı zamanda!

BRICK *(ilgisiz)*: Neyin peşindeler, Maggie?

MARGARET: Pekâlâ da biliyorsun neyin peşinde olduklarını!
BRICK *(ortaya çıkar)*: Hayır, neyin peşinde olduklarını bilmiyorum. *(Banyonun kapı aralığında durmuş, saçını kurulamakta, bir bileği kırılıp alçıya alınmış olduğundan hanelu asacağına tutunmaktadır. Vücudu hâlâ bir delikanlı kadar ince ve sığıdır. İçtiği içki dış görünüşüne etki etmeye başlamamıştır dahu. Didişmekten vazgeçmiş insanlardaki o dingin kayıtsızlığın çekiciliği de eklenmiştir buna. Ama ara sıra, zorlandığında, bu kayıtsızlığın ardında bulutsuz gökte şimşek gibi bir şey çıkar ki bu da daha derinlerde bir yerde huzurlu olmaktan çok uzak olduğunu gösterir. Daha çiğ bir ışıktaki çözümler belirtirler gösterecektir belki ama galeriden gelen gölgesi, doygun ışık onu esirger.)*

MARGARET: Neyin peşinde olduklarını söyleyeyim sana, aslanım! -Seni babanın malından mülkünden etme peşindeler, ayrıca- *(Öbür söyleyeceğini söylemeden önce bir an donar kalır. Sanki kendisini rahatsız eden bir şeymiş gibi sesi alçalır.)* Artık Büyük Baba'nın -kanserden- gideceğini bildiğimize göre de... *(Aşağıda bahçede sesler; uzaktan uzağa uzun uzun bağırmalar.)*
MARGARET güzel çıplak kollarını kaldırır ve hafifçe içini çekerek koltukaltlarını pudralar. Takma kirpiğini düzeltmek için aynalardan birini ayarlar, sonra ayağa kalkar, ters bir tavırla:) Oda o kadar aydınlık ki-

BRICK *(usulca ama sert bir sesle)*: Biliyor muyuz?

MARGARET: Neyi biliyor muyuz?

BRICK: Büyük Baba'nın kanserden öleceğini?

MARGARET: Raporu bugün aldım.

BRICK: Ya...

MARGARET *(odaya uzun, altın rengi çizgiler düşüren bambu kepenkleri indirir)*: Ev-vet, daha yeni aldım raporu... pek şaşırt-

madı beni yavrum. *(Sesi dolgun ve ahenklidir; bazen oğlan sesi gibi kalınlaşır, onu sokakta, oğlanların oynadığı oyunları oynarken gözünlüzlüğün önüne getirebilirsiniz.)* Belirtileri geçen bahar biz buraya gelir gelmez anladım, bahse girerim Birader Bey'le karısı da oldukça iyi anlamışlardır. Bu da, bu yaz her yaz olduğu gibi Smokie Dağları'nın serinliğine göç etmek yerin çığırtaçan çocuklarıyla buraya gelip işi çift dikiş sağlama almak konusundaki acelelerini açıklıyor bana kalırsa. Son zamanlarda Rainbow Hill adı ne diye bu kadar sık anılır oldu? Rainbow Hill'in neresi olduğunu biliyor musun? Hani filmlerde alkoliklerle esrarkeşleri iyileştirmekle ün salan yer!

BRICK: Sinemada değiliz.

MARGARET: Evet, sen de esrarkeş değilsin. Bunun dışında Rainbow Hill tam sana göre yavrum, seni postalamak istedikleri yer de orası –benim cesedimi çiğnemedi yapamayacaklar! Ev-vet, benim cesedimi çiğnemedi seni oraya postalayamayacaklar, nasıl zevklenirlerdi, ellerinden gelse. Kayınbirader Bey işlere el koyardı, her ay sadakalarımızı avucumuza sıkıştırır, belki de vekâlet alır, bizim adımıza çekler imzalar, istediği zaman istediği yerdeki kredimizi keserdi! Orospu çocuğu! –Ne dersin yavrum, ha?– Bütün bunların olması için elinden geleni ardına koymadın, koymuyorsun da; onlara bu düzeninde yardımcı olmak, onları yüreklendirmek için akla gelebilecek her şeyi yapıyorsun! İş bırakman, kendini gece gündüz içmeye adaman! –Dün gece lisenin spor alanında bileğini kırman; ne yapıyordun? Engel mi atlıyordun? Saat sabahın ikisinde üçünde mi? Müthiş yani! Gazetelere geçtin. Clarksdale Register pek şirin küçük bir haber yayınlamış, bir atlet eskisi dün gece Glorious Hill Lisesi'nin spor alanında tek kişilik gövde gösterisine kalkışmış, biraz formdan düşmüş de daha ilk engeli bile aşamamış! Kayınbirader Cooper Bey AP'lere OP'lere, bilmem hangi 'P'li ajanslara geçmesin diye nüfuzunu kul-

landığını söylüyor. Ama Brick! Hâlâ elinde büyük bir koz var. *(Yukarıdaki dinmek bilmeyen laf kalabalığı sırasında BRICK buna karşı-ses oluşturacak bir aldırıışsızlıkla yatağın kar beyazı yüzeyine uzanmış, yanına dönmüş ya da yüzükoyun yatmıştır.)*

BRICK *(alaylı)*: Bir şey mi söyledin Maggie?

MARGARET: Koca Baba gözü gibi seviyor seni, tatlım. Kayınbirader Bey'le Kayınbirader Bey'in karısı olan o bereket canavarına, Mae'ye de hiç dayanamıyor; tek kelimeyle tiksiniyor ondan! Nereden biliyorum, biliyor musun? Karı en bayıldıği konuları –örneğin ikizleri doğururken nasıl gece yarısına kadar uyumayı reddettiğini– açtığında yüzünden geçiveren ifadeden! Anneliğin bir kadının dolu dolu yaşantılaması gereken bir olay olduğuna inanıyormuş da! –mucizesiyle güzelliğinin tadına dolu dolu varılmalıymış! HAH! *(Bu yüksek perdeden 'HAH' güriültüyle çekmece kapatmak gibi şiddetli bir hareket eşliğinde söylenir.)* Kayınbirader Bey nasıl gelmişmiş de doğum odasında yanında beklemiş, o da olayın 'mucizesiyle güzelliğini' kaçırmamak istemiş güya –o boyunsuz canavarları üretmek için... *(Bu tır bir konuşma MARGARET'ten başka birinin ağzına yakışmayacaktır; onunun ağzında tuhaf biçimde eğlenceli olur, çünkü gözlerini sürekli kırıştırmakta, sesi aslında hoşgörüllü bir kahkahanın gölgesiyle sarsılmaktadır.)* Koca Baba da benim o ikisi konusundaki tavrımı paylaşıyor! Bana gelince, eh –ara sıra güldürüyorum, beni de hoş görüyor. Aslında! –bazen Koca Baba'nın bana farkında olmadan sulandığından kuşkulanıyorum.

BRICK: Koca Baba'nın sana farkında olmadan sulandığını nereden çıkarıyorsun Maggie?

MARGARET: Onunla konuşurken gözlerini vücudumda tepeden tırnağa gezdirmesinden, gözlerini memelerime indirip yalanmasından! Hah-ha-ha!

BRICK: İğrenç sözler bunlar.

MARGARET: Sana hiç kıçımın kenarı bir Püriten olduğunu

söyleyen oldu mu Brick? Ölümün eşiğine gelmiş böyle bir ihtiyarın, hâlâ beğenilmeye değer olduğuna inandığım vücut hatlarına bakıp yutkunması harika bir şey bana kalırsa! Bir şey daha bilmek ister misin? Koca Baba küçük Mae'lerle Gooper'ların sayısını bilmiyordu! 'Kaç çocuğunuz var?' diye sordu masada, sanki Kayınbirader Bey'le karısıyla yeni tanışmış gibi! Koca Ana şaka yaptığını söyledi ama ihtiyar delikanlı şaka yapmıyordu. Vallahi yapmıyordu! Hele ona şimdiden beş velleteri olduğunu, altıncıyı da fırlatmaya hazırlandıklarını söylediklerinde! –bu haberi hiç de hoş bir sürpriz olarak karşılamadı... (Aşağıdan çocuklar bağıır.) Yırtının bakalım, canavarlar! (Ansızın neşeli, işveli bir gülümsemeyle Brick'e döner, onun kendisine değil de dertli bir yüzle, kararmakta olan altın rengi göğes bakmakta olduğunu görünce gülümsemesi silinir. MARGARET'i şirret kılan durmaksızın reddedilmektir.) Ev-vet yavrum, o yemek masasında olacaktın ki... (Ne zaman 'yavrum' dese bu kelime yumuşacak, bir okşayış gibi çıkar ağzından.) Biliyor musun? Allah selamet versin, Koca Baba dünyanın en tatlı ihtiyarı, sanki hiçbir şeyi görmek istemezmiş gibi tabağının üzerine öyle bir eğilişi var ki. İşte, Mae ile Gooper sofrada tam Koca Baba'nın karşısına oturmuş, boyunsuz canavarların şirinliğini, akıllığını anlatıp çene yarıştıırken bir yandan da atmaca gibi bakıyorlardı adamın suratına. (Titreyen elleriyle boğazını, göğsünü, uzun kavisli boynunu okşarken kıkırdar. Sahnenin önüne gelir, aşağıdaki sahnemeyi aynı ses ve hareketle canlandırır.) Bütün o boyunsuz canavarlar masanın çevresine dizilmiş, bazıları mama sandalyelerine, bazıları ansiklopedilerin üzerine oturtulmuş, hepsi de tepelerine Büyük Baba'nın doğum günü onuruna külahlar geçirmişler, bütün yemek boyunca, evet bak ne diyorum, bütün yemek boyunca Kayınbirader Bey'le eşi de birbirlerini dürtükleyip çimdikleyip, işaretleşip, kaş göz oynatmaktan bir dakika bile geri durmadılar! Biliyor musun, karşıların-

daki enayiye yolan bir çift kumarbaz gibiydiler! Yeminle sana, az daha tavuk boğazımda kalıyordu! (MARGARET tekrar şifoniyerin başına geçmiştir. BRICK onu tam olarak adlandıramayacak bir bakışla süzmektedir. –Eğlenmekte midir? İrkilmiş midir? Küçümsemekte midir?–bakışında bunların hepsinden biraz vardır, yanı sıra başka şeyler de.) Biliyor musun –ağabeyin Gooper, Memphis'li Flynn'lerin kızı Miss Mae Flynn'le evlenerek dev adımlarla sınıf atladığın yolundaki kuruntusundan kurtulamadı bir türlü. (Margaret hem konuşur, hem de odada dolaşır, aynanın önünde durular, tekrar yürür.) Ama Gooper'a soğuk duş etkisi yapacak şeyler biliyorum. Flynn'ların sahip oldukları tek şey paraydı, onu da kaybettiler, oldukça başarılı türedilerden başka bir şey olmadılar hiçbir zaman. Tabii Mae Flynn benim Nashville sosyetesine tanıştırlımdan sekiz yıl önce ortalıklardaydı, ama benim de Ward-Belmont'da Memphis'li arkadaşlarım vardı, Noel'de bahar tatillerinde onlar bana gelirler, ben de onlara giderdim, Memphis sosyetesinde kim gözdedir, kim değildir iyi bilirim. İhtiyar Baba Flynn'i bilirsin, dizi dizi süpermarketleri topu attığında borsada çevirdiği karanlık işler yüzünden eyalet hapisanesini boylamaktan kıl payı kurtuldu. Hele Mae'nin Pamuk Karnavalı Kraliçesi seçilmiş olmasına gelince, unutmayalım diye hep kafamıza kakarlar ya, eh böylesi bir onuru da hiç kıskanmıyorum doğrusu! –Araba üzerine yerleştirilmiş sallantılı, yaldızlı bir tahta otur, Ana Caddeden aşağıya doğru inerken sokaktaki bütün o it kopuğa gülümse, reveranslar yap, öpücükler yolla– (Üzeri taşlı bir çift sandal çıkarır, şifoniyere koşar.) Biliyor musun, bundan önceki sene Susan McPheeters bu onura layık bulunduğu, biliyor musun ne oldu? Biliyor musun zavallı küçük Susie McPheeters'e ne oldu?

BRICK (oralı olmadan): Hayır. Ne oldu küçük Susie McPheeters'e?

MARGARET: Adamın biri çiğnenmiş tütün tükürdü suratına.
BRICK (*hişyaly*): Adamın biri çiğnenmiş tütün tükürdü suratına demek?

MARGARET: Evet, tastamam, ihtiyar sarhoşun biri Gayoso Oteli'nin pencerelerinden birinden sarkıp, 'Hey, Kraliçe, hey, hey buraya bak Kraliçe Hanım!' dedi, zavallı Susie başını kaldırdı, pırl pırl bir gülücük yolladı, adam da zavallı Susie'nin suratının tam ortasına tütün tükürdü.

BRICK: Peki sen nereden biliyorsun bunu?

MARGARET (*neşeyle*): Nereden mi biliyorum? Oradaydım, gördüm!

BRICK (*aldırışsız*): Matrak oldu herhalde.

MARGARET: Susie aynı fikirde değildi. İsteri nöbetine tutuldu. Kıcı tutuşmuş gibi çığlık çığlığa bağırdı. Geçidi durdurup onu tahttan indirmek, sonra da onsuz- (*Aynada BRICK'in yüzü gözüne ilişir, belli belirsiz soluk alıp verir, ona bakmak üzere taburesinde döner. On'a kadar say.*) -Ne bakıyorsun bana öyle?

BRICK (*usulca ıslık çalar, sonra*): Nasıl, Maggie?

MARGARET (*heyecanla, korkuyla*): Biraz önce bana baktığın gibi, aynada göz göze gelip de sen ıslık çalmaya başlamadan önce! Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, kanımı dondurdu! -Son zamanlarda bana sık sık böyle bakarken yakalıyorum seni. Bana öyle bakarken neler geçiriyorsun aklından?

BRICK: Sana baktığımın farkında değildim, Maggie.

MARGARET: Ben farkındaydım ama! Ne düşünüyordun?

BRICK: Bir şey düşündüğümü hatırlamıyorum Maggie.

MARGARET: Sanıyor musun ki bilmiyorum? -Sanıyor musun ki? - Bilmiyorum?

BRICK (*soğuk bir sesle*): Nedir bildiğin Maggie?

MARGARET (*dile getirebilmek için uğraşır*): Bu korkunç değişimi geçirmek zorunda kaldığımı! Sertleştiğimi. Deli gibi olduğumu! (*Sonra sevecenlikle ekler:*) -acımasız! Son günlerde

bende gözlediğin değişimler bunlar. Nasıl değilim mam, tamam. Duyarlı değilim artık, duyarlı c gelmiyor. (*Tekrar güçlenir.*) Ama, Brick? Brick?

BRICK: Bir şey mi söyledin?

MARGARET: Bir şey söylemek üzereydim; gitgide dığımı. Hem de çok!

BRICK: Herkes yalnız kalıyor...

MARGARET: Sevdiğin biriyle birlikte yaşamak daha da büyük yalnızlık -tamamen yalnız kalmaktan daha büyük yalnızlık! -eğer sevdiğin kişi seni sevmiyorsa... (*Sessizlik. BRICK salmenin önüne doğru sekerek ilerler, ona bakmadan sorar.*)

BRICK: Yalnız yaşamak ister miydin Maggie?

MARGARET: Hayır! -Allahım! -İstemezdim! (*Bir daha soluklanır. Çılgık atma isteğini zorla bastırır. Canını dişine takarak, kendini zorlayarak gündelik konuların konuşulduğu dünyaya geri dönişintü izleriz.*) Düşün iyi miydi?

BRICK: Hıh-hi.

MARGARET: Su soğuk muydu?

BRICK: Hayır.

MARGARET: Ama serinledin, değil mi?

BRICK: Biraz serinledim.

MARGARET: Seni çok daha iyi serinletecek bir şey biliyorum!

BRICK: Ne?

MARGARET: Alkolle masaj. Ya da kolonya, kolonyayla masaj!

BRICK: Antremandan sonra iyi gelir ama antreman yapmadım ki Maggie.

MARGARET: Formundasın yine de.

BRICK: Öyle mi dersin Maggie?

MARGARET: İçki içen erkeklerin hep çirkinleştiğini düşünmüşümdür, bal gibi yanılmışım.

BRICK (*alaylı*): Öyle mi, teşekkürler Maggie.

MARGARET: İçki içip de yağ bağlamayan tanıdığım tek erkeksin.

BRICK: Gevşiyorum Maggie.

MARGARET: Eh, eninde sonunda gevşetecek tabii. Skipper'ı da tam gevşetmek üzereyken... *(Birden durur.)* Özür dilerim. Yarıyı deşmeden duramam— keşke çirkinleşsen. Çirkinleşsen Azize Maggie'nin acısını biraz daha katlanabilir kılardın. Ama nerede öyle talih bende. Aslını istersen şişeye sardığından beri daha da yakışıklı oldun. Ev-vet, seni tanımayan biri vücudunda en ufak bir sinir gerilmesi ya da kas gevşemesi yok sanır. *(Dışardaki çayırılıktan kriket oynayanların sesleri gelir, sopaların takırtısı, uzaklı yakınli alçak sesler.)* Tabii, kaybetsen de kazansan da hiç umursamadığın bir oyun oynar gibi aldırışsızsın, artık oyunu da kaybettiğin için, kaybetmek de değil de oynamayı bıraktığın için, çok yaşlı ya da ölümcül hasta insanların üzerine gelen o ender rastlanır çekicilik geldi üzerine, —yenik insanların çekiciliği— Öyle kayıtsız, öyle kayıtsız, öyle gıpta edilesi biçimde kayıtsız ki. *(Müzik duyulur.)* Kriket oynuyorlar. Ay çıktı, rengi beyaz, azıcık sarıya dönmeye başladı şimdi... Ne güzel sevişirdin... Yatakta ne kadar harikaydın, aslında kayıtsız kaldığın için harikaydın biraz da. Doğru değil mi? Hiç gerilmezdin, doğallıkla, kolayca, yavaşça, mutlak bir güven, kusursuz bir dinginlikle sevişirdin, arzuladığını belli etmekten çok bir hanıma kapı açar ya da iskemlesini çeker gibi... Kayıtsızlığın sevişmeni harika kılardı —garip mi?— ama gerçek... Bilir misin, eğer benimle bir daha hiç ama hiç, hiç sevişmeyeceğini bilsem— aşağıya mutfığa iner, bulabildiğim en uzun, en sivri bıçağı alır, dosdoğru kalbime saplardım. Yemin ederim yapardım. Ama bir şey var, benimki yeniklerin çekiciliği değil, ipim hâlâ kazıkta, kazanmayı da kafaya koydum: *(Kriket sopalarının kriket toplarına vurduğu duyulur.)* —Kızgın damdaki bir kedinin zaferi nedir ki? —Bilsem keşke... Damın üzerinde kalabilmek galiba —kalabildiğince... *(Yine kriket sesleri.)* Bu gece geç saatte sana seni sevdiğimi söyleyeceğim, belki

o zaman bana inanacak kadar içmiş olursun. Evet, kriket oynuyorlar... Büyük Baba kanserden ölüyor... Bana öyle bakarken yakaladığımda ne düşünüyordun? Skipper'ı mı düşünüyordun? *(BRICK koltuk değneğini alır, kalkar.)* Ah özür dilerim, affet beni, ama suskunluğun yasaları işlemiyor! Hayır, suskunluğun yasaları işlemiyor... *(BRICK bara doğru gider, aceleyle bir içki içer, başını bir havluyla oğuşturur.)* Suskunluğun yasaları işlemiyor... Belleğinde ya da imgeleminde üreyip duran bir şeyler varsa suskunluğun yasaları işlemiyor, tıpkı bir kapıyı kapamak, yanmakta olan bir evin yandığını unutmak için anahtarı kilitte döndürmek gibi bir şey bu. Ama yangınla yüzleşmemek yangını söndürmüyor ki. Bir konuda susmak o konunun boyutlarını büyütüyor sadece. Suskunluk da büyüyor, ürüyor o şey, kötücül oluyor... Giyin Brick. *(BRICK koltuk değneğini düşürür.)*

BRICK: Koltuk değneğimi düşürdüm. *(Saçını kurulanmayı bırakmış, üzerinde beyaz havlu kumaştan bornozuyla havlu asacağına tutunmayı sürdürmektedir.)*

MARGARET: Bana yaslan.

BRICK: Hayır, yalnızca koltuk değneğimi ver bana.

MARGARET: Omzuma yaslan.

BRICK: Senin omzuna yaslanmak istemiyorum, koltuk değneğimi istiyorum! *(Şimşek gibi çakar bu sözler.)* Bana koltuk değneğimi verecek misin yoksa yerlere diz çöküp—

MARGARET: İşte, işte al, al işte! *(Koltuk değneğini sert bir hareketle ona uzatır.)*

BRICK *(seke seke)*: Teşekkürler...

MARGARET: Birbirimize bağırmaalım, bu evde yerin kulağı var... *(BRICK yeniden içki doldurmak üzere içki dolabına doğru seke seke ilerler.)* —ama uzun zamandan beri ilk defa sesini yükselttiğini duyuyorum, Brick. Duvarda bir çatlak mı var? —Kendi kendini denetlemekten mi yoruldu?— İyiye işaret bu... Bir sa-

vunma oyuncusunun da sınırları olabileceğinin belirtisi!
(BRICK döner, yeni doldurduğu içkinin üzerinden almışsınız güllüm-
ser.)

BRICK: Daha olmadı Maggie.

MARGARET: Ne?

BRICK: Rahatlamak için bu nesneden yeterince içtiğimde ka-
fanda tık! diye atan şey... Bana bir iyilik yapar mısın?

MARGARET: Belki de. Ne iyiliği?

BRICK: Sadece, sesini alçalt, sesini alçalt!

MARGARET (boğuk bir fısıltıyla): Yapacağım sana o iyiliği, çe-
nemi bütünüyle kapamasam da fısıldayarak konuşacağım,
eğer sen de bana bir iyilik yapar da parti bitene kadar bundan
başka içki içmezsen.

BRICK: Ne partisi?

MARGARET: Büyük Baba'nın doğum günü partisi.

BRICK: Büyük Baba'nın doğum günü partisi mi var?

MARGARET: Büyük Baba'nın doğum günü partisi olduğunu
biliyorsun.

BRICK: Hayır bilmiyorum, unutmuşum.

MARGARET: İyi ya, senin yerine ben hatırladım...

(Kavgaya etmiş iki çocuk gibi soluk soluğa konuşmaktadırlar, derin de-
rin yorgun soluklar alırlar, birbirlerine ta ötelere dalmış gitmiş göz-
lerle bakarlar, titrerler, sanki korkunç bir kavgadan yeni çıkmış gibi
soluk soluğadırlar.)

BRICK: Senin adına sevindim Maggie.

MARGARET: Bu kartın üzerine bir iki kelime karalayacaksınız,
sadece.

BRICK: Sen bir şeyler karala Maggie.

MARGARET: Senin el yazın olmalı; armağan senin, ben arma-
ğanımı verdim, senin el yazın olmalı.

(Aralarındaki gerginlik yeniden artar, sesleri bir kere daha tizleşir.)

BRICK: Ona armağan almadım.

MARGARET: Ben senin yerine aldım.

BRICK: Peki o zaman. Kartı da sen yaz.

MARGARET: Doğum gününü hatırlamadığımı bilsin mi isti-
yorsun?

BRICK: Doğum gününü hatırlamadım.

MARGARET: Hatırlamadığımı kanıtlaman gerekmez!

BRICK: Ona bu konuda numara yapmak istemiyorum!

MARGARET: Sadece 'Sevgiler, Brick' yaz, Allah aş-

BRICK: Hayır.

MARGARET: Yazmak zorundasın.

BRICK: Yapmak istemediğim hiçbir şeyi yapmak zorunda de-
ğilim. Seninle birlikte yaşamaya devam etmek için öne sürdü-
ğüm koşulları hep unutuluyor.

MARGARET (farkında olmadan ağzından kaçırır): Seninle yaşa-
mıyorum. Aynı kafesi paylaşıyoruz.

BRICK: Üzerinde anlaşılan koşulları aklından çıkarmaman ge-
rek.

MARGARET: Yerine getirilemeyecek koşullar onlar!

BRICK: Peki o zaman neden?—

MARGARET: ŞİŞT! Kim var orada? Kapıda biri mi var? (Dışarı-
da ayak sesleri.)

MAE (dışarıdan): Bir dakika gelebilir miyim?

MARGARET: Ha, sen misin! Tabii. Gir içeri Mae.

(MAE elinde havaya kaldırarak tuttuğu bir okçu takımıyla içeriye gi-
rer.)

MAE: Brick, bu nesne senin mi?

MARGARET: Aa, Elti Hanım— O benim Diana Ödülüm. Ole
Mississippi Kampüsü'ndeki okullar arası okçuluk turnuvasın-
da kazanmıştım.

MAE: Silahlara bayılan bir avuç haşarı çocukla dolu bir evde
ortalıkta bırakılması oldukça tehlikeli bir şey bu.

MARGARET: 'Silahlara bayılan bir avuç haşarı çocuğa' kendile-

rine ait olmayan şeylere el sürmemeyi öğreten biri olmalı.

MAE: Maggie, tatlım, senin de çocukların olsa bu işlerin ne tuhaf olduğunu bilirdin. Lütfen bunu bir yere kaldırıp kilitleyip anahtarını da erişemeyecekleri bir yere koyar mısın?

MARGARET: Elti Hanım, kimse senin yavrularını yok etmeyi düşünmüyor. –Brick ile benim özel okçu ehliyetimiz hâlâ duruyor. Mevsim açılır açılmaz Ay Gölü'nün oralarda geyik avlamaya çıkacağız. Bayılırim yanımda köpeklerle serin ormanlar içinden koşmaya; koşmak, koşmak, engeller aşmak– (Elinde ok ve yuyla dolaba doğru yürür.)

MAE: İncinen bileğin nasıl Brick?

BRICK: Acımıyor. Kaşınıyor sadece.

MAE: Ah, Tanrım! Brick– Brick, akşam yemeğinden sonra aşağıda olacaktın! Çocuklar müsamere yaptılar. Polly piyano çaldı. Buster'la Sonny davul çaldılar, sonra ışıkları söndürdüler, Dixie ile Trixie pırl pırl peri elbiseleri içinde parmak ucunda dans ettiler! Koca Baba'nın ağzı kulaklarına vardı! Ağzı kulaklarına vardı!

MARGARET (dolabın oradan tiz bir kalkkahayla): A, eminim öyledir. Kaçırdık diye yüreğim paralandı! (Tekrar girer.) Peki Mae, bütün yavrularına neden köpek isimleri taktın?

MAE: Köpek isimleri mi?

(Günbatımın göz alıcı ışığı hafiflediğinden bambu kepenkleri açmaya giderken söylemiştir bu sözleri MARGARET. Geçerken BRICK'e göz kırpar.)

MARGARET (tatlılıkla): Dixie, Trixie, Buster, Sonny, Polly! –Dört köpekle bir papağan ismi gibi... sirkte hayvan numarası sanki!

MAE: Maggie? (MARGARET güllümseyerek döner.) Neden böyle kedi gibisin?

MARGARET: Kediye de ondan! Sen neden şaka kaldıramıyorsun, Elti Hanım?

MAE: Gerçekten gülünecek şakalara bayılırim ben. Çocuklarınızın isimlerinin aslında ne olduğunu biliyorsun. Buster'ın asıl ismi Robert, Sonny'nin asıl ismi Saunders, Trixie'nin asıl ismi Marlene, Dixie'nin– (Aşağıdan biri 'Hey, Mae!' diye çağırır, kapıya seyirtirken ekler:) Perde arası!

MARGARET (MAE kapıyı kaparken): Dixie'nin gerçek isminin ne olduğunu merak ediyorum.

BRICK: Maggie, kedi gibi olmakla bir şey elde...

MARGARET: Biliyorum! NEDENMİŞ? –Bu kadar çok mu andırıyorum kediyi? –Kıskançlıktan tükenip, içim arzudan didik didik olduğu için mi? Brick, Roma'dan gelen güzel şantung elbiseni, bir de armalı ipek gömleklerinden birini çıkardım. Kol düğmelerini de koyacağım, son zamanlarda pek seyrek takar olduğun yıldız safirli olanları...

BRICK: Bu alçının üzerine pantolon giyemem.

MARGARET: Giyersin, sana yardım ederim.

BRICK: Giyinmeyeceğim Maggie.

MARGARET: Sadece beyaz ipek pijamamı giysen?

BRICK: Peki, o olur Maggie.

MARGARET: Teşekkürler ederim, çok çok teşekkürler ederim!

BRICK: Değmez.

MARGARET: Ah, Brick! Daha ne kadar sürecek bu? Bu ceza? Cezamı yeterince çekmedim mi günüm dolmadı mı, affımı isteyemez miyim?

BRICK: Maggie, içkimin tadını kaçırıyorsun. Sesin son zamanlarda yangın var diye bağırarak merdivenlerden çıkan birinin sesi gibi çıkıyor.

MARGARET: Eh, şaşmam, hiç şaşmam. Ne gibi hissediyorum kendimi biliyor musun Brick? (Aşağıda çocuk ve yetişkin sesleri yüksek fakat düzensiz bir koro halinde 'İrlandalı Yaban Güllün' şarkısını söyler.) Kendimi her an kızgın damdaki bir kedi gibi

hissediyorum!

BIRICK: Peki atla damdan o zaman, atla damdan, kediler damdan atlar, hiçbir şeycik olmadan dört ayakları üzerine düşerler!

MARGARET: Ah, evet!

BRICK: Yap o zaman! –Tanrı aşkına, yap...

MARGARET: Ne yapayım?

BRICK: Kendine bir sevgili bul.

MARGARET: Senden başka erkeği görmüyor ki gözüm! Gözlerim kapalı olduğunda bile seni görüyorum! Neden çirkinleşmiyorsun Brick; lütfen, neden şişko, çirkin falan olmuyorsun ki katlanabileyim? *(Koridora açılan kapıya koşar, açar, dışarıyı dinler.)* Konser hâlâ sürüyor! Bravo boyunsuzlar, bravo! *(Kapıyı çarparak kapar ve kilitletler.)*

BRICK: Ne diye kilitledin kapıyı?

MARGARET: Bir süre baş başa kalabilelim diye...

BRICK: Sen bilirsin Maggie.

MARGARET: Hayır, bilmem işte! *(Galeriye açılan kapılara koşar, güllükürüsü ipekliden perdeleri çeker.)*

BRICK: Gülünç olma.

MARGARET: Senin uğrunda gülünç olmak umurumda değil!

BRICK: Benim umurumda Maggie. Senin adına utanıyorum.

MARGARET: Utan! Ama bu işkenceyi sürdürme artık. Bu koşullar altında yaşamaya dayanamayacağım daha fazla.

BRICK: Sen kendin–

MARGARET: Biliyorum, ama–

BRICK: ...kabullenmedin mi o koşulu!

MARGARET: YAPAMIYORUM! YAPAMIYORUM! YAPAMIYORUM! *(Brick'in omuzlarını kavrar.)*

BRICK: Bırak!

(MARGARET'den ayrılır, küçük şifonyer taburesini kapıldığı gibi sirkteki vahşi kedilerden biriyle yüzleşen bir aslan terbiyecisi gibi la-

vaya kaldırır. Beşe kadar say. MARGARET yumruğunu ağzına tıkayarak diğer gözlerini bakar ona, sonra tiz neredeyse isterik bir kahkaha patlatır. BRICK bir an ciddiyetini korur, sonra sırtır ve iskemleyi indirir. Kapalı kapının ardında KOCA ANA'nın sesi.)

KOCA ANA: Oğlum? Oğlum? Oğlum?

BRICK: Ne var Koca Anne?

KOCA ANA: Ah, oğlum! Koca Baba'yla ilgili öyle güzel haberler aldık ki. Hemen koşup sana yetiştireyim dedim– *(Kapıyı tokmağını sağa sola çevirir.)* Bu kapı kilitlemek de nesi oluyor? Bu evde herkesi hırsız mı sanıyorsunuz siz?

MARGARET: Koca Ana, Brick giyiniyor, daha bitmedi giyinmesi.

KOCA ANA: Tamam canım, Brick'i ilk defa elbisesiz göreceğim değilim ya! Hadi açın şu kapıyı!

(BRICK hızla sekerek banyoya gidip kapıyı ardından tekmeleyerek kaparken MARGARET yüzünü buruşturarak koridora bakan kapının kilidini açmaya gider. KOCA ANA koridorda yoktur.)

MARGARET: Koca Ana?

(KOCA ANA karşı galeriye açılan kapılardan girer, MARGARET'in arkasında belirir, yaşlı bir buldog köpeği gibi oslayıp pıslamaktadır. Kısa boylu, tıknaz bir kadındır; altmış yaşı ve doksan dolaylarındaki kilosunu sık sık soluksuz bırakır; her an bir boksör ya da daha doğrusu bir Japon güreşçisi kadar gergindir. KOCA ANA'dan biraz daha iyice bir aileden gelmektedir, ama o kadar... Siyah ya da gümüş rengi dantel bir elbise vardır üzerinde, ayrıca şıkır şıkır mücevherleri de en azından yarım milyon dolar değerindedir. Son derece içtendir.)

KOCA ANA *(yüksek sesle, MARGARET'i yerinde sıçratarak)*: İşte– Cooper'la Mae'nin odasına açılan galeri kapısından girdim. Brick nerede? Brick? –Haydi, çabuk çık oradan oğlum, bir saniye vaktim var ancak Koca Baba'yla ilgili haberleri vermek istiyorum– Evde kapı kilitletmesinden nefret ederim...

MARGARET (*yapmacıklı bir neşeyle*): Farkındayım, Koca Ana ama insanların zaman zaman kendi başlarına kalmaları gerekmez mi, ne dersin?

KOCA ANA: Yok, hamfendi benim evimde öyle şey. (*Ara vermeden:*) Ne diye çıkardın üzerinden elbiseni. Bence o şirin dantel elbise üzerinde pek güzel duruyordu tatlım.

MARGARET: Bence de pek güzel duruyordu ama sevimli küçük masa arkadaşlarımdan birisi peçete niyetine kullanınca-

KOCA ANA (*yerdeki çorapları kaldırır*): Nasıl?

MARGARET: Biliyorsun Koca Ana, Mae ile Gooper o çocuklara söz söyletmiyorlar -sağol, Koca Ana... (*KOCA ANA yerden topladığı çorapları homurdanarak MARGARET'in eline tutuşturur.*)

-hele ses düğmesini sonuna kadar açtıklarını söyle de bir, ba-

KOCA ANA: Çabuk ol Brick! Haydi canım Maggie, çocukları sevmiyorsun sen, işte o kadar!

MARGARET: Hem de NASIL seviyorum çocukları! Baylırım! -Terbiyeli çocuklara ama!

KOCA ANA: İyi ya, Mae ile Gooper'in çocuklarına sataşacağın yerde neden bir iki çocuk doğurup adam gibi terbiye etmiyorsun?

GOOPER (*merdivenin başından bağırır*): Hey, hey Koca Ana, Betsy ile Hugh'un gitmeleri gerekiyormuş, size allahaismarladık demek istiyorlar!

KOCA ANA: Söyle, bir dakika bekletsinler arabayı, hemen geliyorum! (*Banyo kapısına döner, yüksek sesle:*) Oğlum? Duyuyor musun beni oradan? (*Mırıltı halinde bir cevap.*) Ochsner Kliniği'nden şimdi laboratuvar raporu geldi, sonuçlar baştan aşağı negatif, hepsi negatif, tepeden tırnağa! Spastik kolon denen ufak bir zırlıtı dışında hiçbir şeyciği yok. Duyuyor musun oğlum?

MARGARET: Duyuyor, Koca Ana!

KOCA ANA: Neden bir şey söylemiyor peki? Büyük Allahım,

böyle bir haberi duyunca naralar atması gerek. Ben naralar attım, inan. Bağırırım, hıçkırır hıçkırır ağladım, dizlerimin üzerine kapandım -Bak! (*Güler -zaten her zaman deli gibi güler kendi haline.*) Bak diz kapaklarımı vurduğum yerdeki çürüklere! Tekrar ayağa kalkmak için iki doktorun yardımı gerekti! (*Eteğini kaldırır.*) Koca Baba bir öfkelenmişti bana! Haberler müthiş, değil mi? (*Yüzünü banyoya dönerek sürdürür.*) Çektiğimiz bütün o dertlerden sonra Koca Baba'nın doğum gününde böyle bir rapor almak! Koca Baba yeni aldığımız haberin içine nasıl su serptiğini saklamaya çalıştı ama beni aldatamaz. Kendisi de neredeyse ağladı ağlayacaktı!

(*Aşağıda allahaismarladık, güle güle sesleri duyulur, KOCA ANA kapıya koşar.*) Bekletin aşağıdakileri, gitmesinler! -Haydi giyin, senin bileğin yüzünden Koca Baba'nın doğum gününü kutlamak üzere hepimiz bu odaya çıkıyoruz. Bileği nasıl Maggie?

MARGARET: Bileğini kırdı Koca Ana, biliyorsun.

KOCA ANA: Biliyorum kırdığını. (*Koridorda telefon çalar. Bir zenci sesi cevaplar: 'Bayan Polly'nin evi.'*) Hâlâ çok acıyor mu, onu soruyorum.

MARGARET: Korkarım bir şey diyemeyeceğim, Koca Ana. Hâlâ çok acıyıp acımadığını Brick'e soracaksın.

SOOKEY (*koridordan*): Memphis arıyor Miss Polly, Memphis'ten Miss Sally.

KOCA ANA: Tamam Soockey. (*KOCA ANA koridora koşar, telefona şöyle bağırıldığı duyulur.*) Merhaba, Miss Sally. Nasılsınız Miss Sally? -Şey, evet ben de sizi arayacaktım bu konuda. Dinle!- (*Sesi bir havlama gibi çıkacak biçimde tizleşir*) Miss Sally? Beni bir daha Gayoso Otel'i'nin lobisinden arama sakın, o kadar çok konuşan var ki o otelin lobisinde, beni duymamana hiç şaşmadım. Dinle bak, Miss Sally. Koca Baba'nın ciddi bir derdi yok. Rapor şu anda elimize geçti, şey dışında -spastik! SPAS-

TİK!- kolon denen bir şey dışında ciddi bir derdi yok... (Koridora açılan kapıda belirir, MARGARET'e:) Maggie buraya gel ve telefondaki sersemle konuş. Soluksuz kaldım!

MARGARET (salmenin dışına çıkar, telefonda tatlı tatlı konuştuğu duyulur): Miss Sally? Ben Brick'in karısı, Maggie. Sesinizi duymak ne güzel. Siz beni duyabiliyor musunuz? Oldu, tamam! Koca Ana size sadece Ochsner Kliniği'nden raporu aldıklarını, Koca Baba'nın derdinin spastik kolon olduğunu bildirmek istedi de... Evet. Spastik kolon, Miss Sally, evet, tamam spastik kolon. Güle güle Miss Sally, çok yakında görüşmek umuduydu! (Miss Sally görüşmeyi sürdürmek niyetindeyken telefonu kapar. Koridora açılan kapıdan geri döner.) Sesimi oldukça iyi aldı. Sağırarla konuşurken bağırarak değil tane tane konuşmak gerektiğini biliyorum artık. Benim yaşlı, zengin Cornelia Teyzem duvar gibi sağırdu, ama her bir kelimeyi yavaşça, tane tane, kulağına söyleyerek söylediklerimi duymasını sağladım. Her gece Ticaret Hayatı Dergisi'ni okurdum ona, derginin küçük ilanlarını bile okurdum, bir tek kelime bile kaçırmazdı! Ama ne hain moruktu o! Öldüğünde ne bıraktı bana biliyor musunuz? Senesi dolmamış beş dergi abonmanı, Ayın-Kitabı-Kulübü üyeliği, bir de yazılmış yazılacak her türlü can sıkıcı kitapla dolu bir KÜTÜPHANE! Geriye kalan her şey canavar kız kardeşine kaldı... o teyzemden bile haindi!

(KOCA ANA bu konuşma sırasmda odadaki eşyaları düzeltmiş durmuştur.)

KOCA ANA (atılmış elbiseler görünmesin diye dolabın kapağını kapar): Miss Sally tam bir vaka! Koca Baba onun her zaman avuç açıp durduğunu söyler... Yanılmamış. Zavallı, hayatı boyunca avuç açıp durdu. Koca Baba'nın ona yeterince para verdiğini sanmıyorum... (Aşağıdan biri çağırır, O da bağırarak:) Geliyorum! (Çıkmak üzere hanile yapar. Koridora açılan kapıdan döner, başparmağını önce banyonun kapısına sonra da içki dolabına döndü-

rererek, 'Brick içki içti mi?' anlamında bir işaret yapar. MARGARET anlamazlıktan gelir, başını yana eğip bu sözsüz oyun onu çok şaşırtmış gibi kaşlarını havaya kaldırır. KOCA ANA MARGARET'in yanına seğirtir.) Kes artık! Aptal numarası yapmayı bırak! Bu neseneden çok fazla içti mi içmedi mi, onu soruyorum.

MARGARET (kesik bir kalıkhayla): Öğle yemeğinden sonra bir duble içti galiba.

KOCA ANA: Gülecek bir şey yok! Bazı bekârlar evlenince içkiyi bırakır, bazılarıysa içkiye başlar! Brick eskiden ağzına içki sürmezdi-

MARGARET (çığlık çığlığa): BU HAKSIZLIK AMA!

KOCA ANA: Haksızlık, maksızlık, sana bir soru soracağım, tek bir soru: Brick'i yatakta mutlu ediyor musun?

MARGARET: Neden onun beni yatakta mutlu edip etmediğini sormuyorsun?

KOCA ANA: Çünkü biliyorum ki-

MARGARET: Bu iş iki taraflıdır!

KOCA ANA: Yolunda gitmeyen bir şeyler var! Çocuğunuz yok ve oğlum içiyor! (Aşağıdan biri çağırır, yukarıdaki cümleyi söylerken kapıya koşar. Kapıda döner ve yatağı gösterir.) Bir evlilik kayalara bindirmişse, kayalar oradadır, tam orada işte!

MARGARET: Bu-

(KOCA ANA kurumla odadan çıkmış, kapıyı ardından kapamıştır bile.) -haksızlık... ama- (MARGARET yalnız, yapayalnızdır ve bunu içten duyur. Göğsünü içeri çeker, omuzlarını kısar, elleri yumruk olmuş kollarını havaya kaldırır, kendisine aşı yapılmak üzere olan bir çocuk gibi sıkı sıkı gözlerini yumar. Gözlerini tekrar açtığımda gördüğü şey uzam, beyzi bir ayna olur, doğru aynaya koşar, yüzünü buruşturarak bakar ve 'Kimsin sen?' der- Sonra hafifçe eğilir, kendi kendine tiz, ince, alaylı bir sesle cevaplar: 'Kedi Maggie'yim ben!' -Banyo kapısı aralandığında çabucak doğrulur, BRICK ona seslenir:)

BRICK: Koca Ana gitti mi?

MARGARET: Gitti. (BRICK banyo kapısını açar, elinde boşalmış içki bardağıyla dosdoğru içki dolabına doğru sekerek ilerler. Usulca ıslık çalmaktadır. MARGARET başını ince, uzun boynunun üzerinde döndürerek onu izler. Sanki yutkunmakta zorluk çekiyormuşçasına kararsız ellerle boğazını kavrar.) Biliyor musun, bizim seks hayatınız herkesinki gibi yavaş yavaş ufalanıp gitmedi. Durup dururken sona erdi, hem de sona ermesi gereken tarihten çok önce. Ama yine canlanacak, hem de sona erdiği gibi, ansızın. Buna kesinlikle inanıyorum. Çekiciliğimi korumamın nedeni de bu. Senin beni başka erkeklerin gördüğü gözlerle göreceğin güne hazırlanıyorum. Evet, -başka erkekler hâlâ bakıyorlar bana. Hâlâ görüyorlar beni, Brick, gördüklerini de beğeniyorlar. Evet ya. Kimileri ellerinden gelse- Bak, Brick! (Uzun, beyzi aynanın önünde durur, iki eliyle göğüslerine sonra kalçalarına dokunur.) Nasıl da dipdiri bedenim! Hiçbir tarafım sarkmadı -en ufak bir sarkma yok! (Sesi yumuşak ve titrektir; yalvaran bir çocuğun sesi. BRICK ona bakmak üzere başını çevirdiğinde -yanındaki oyuncuya top geçiren bir oyuncunun bakışıdır bu, pas ve gol!- MARGARET seyircileri öyle bir avucunun içine almalıdır ki, konuşma arasında soluklanacağı ilk ana kadar en ufak bir dikkat kayması olmamalıdır.) Başka erkekler beni hâlâ arzuluyor. Yüzüme gergin bir ifade yerleşiyor zaman zaman, ama bedenim hâlâ senin beden kadar bakımlı, erkekler bayılıyor. Sokakta hâlâ dönüp bakıyorlar. Bak geçen hafta Memphis'te nereye gittimse erkekler bakışlarıyla elbiselerimi delip geçtiler adeta; kent lokalinde, lokantalarda, dükkânlarda rastladığım ya da yanından geçtiğim tek bir erkek yoktu ki beni gözleriyle yemesin, ben yanından geçtiğimde başını çevirip bana bakmasın! Hatta Alice'in New York'lu yeğenleri onuruna verdiği partide, parti- nin en yakışıklı erkeği - merdivenlerden yukarıya peşimden geldi, zorla kadınların makyaj odasına girmeye çalıştı, kapıya

kadar geldi, zorla içeriye girmeye çalıştı!

BRICK: Neden bırakmadın girsin Maggie?

MARGARET: Her şeyden önce o kadar bayağı olmadığım için. Hani canım çekmedi değil. Kim olduğunu bilmek ister misin? Sonny Boy Maxwell'di, işte O!

BRICK: Ha evet Sonny Boy Maxwell, iyi bir geri saha oyuncusuydu, sonra biraz sırtını incitti sahalardan ayrılmak zorunda kaldı.

MARGARET: Artık hiçbir derdi kalmamış, karısı da yok, bana da ağzının suyu akıyor!

BRICK: O halde kapıyı kilitleyip onu makyaj odasına sokmanın nedenini anlayamıyorum.

MARGARET: Sonra biri gelip yakalasan bizi değil mi? O kadar aptal değilim. Ah, evet, madem ki neredeyse hakaret eder gibi buna can atıyorsun, seni günün birinde biriyle aldatmalıyım! Ama eğer aldatırsam, emin ol sadece benimle erkeğin bilebileceğimiz bir zaman ve yer seçerim. Seni aldattığım için beni boşama fırsatı falan verecek değilim eline...

BRICK: Maggie, seni beni aldattım diye boşayacak falan değilim. Farkında değil misin? Ne iş... Kendine bir âşık bulduğunu duysam öyle rahatlayacağım ki.

MARGARET: Yok, tehlikeyi göze alamam. Hayır, hayır bu kızgın dam üzerinde kalırım daha iyi.

BRICK: Kızgın dam, üzerinde durulacak yer değil ya... (Usulca ıslık çalmaya başlar.)

MARGARET (o ıslık çalarken): Evet, ama durmam gerektiği sürece dururum.

BRICK: Beni bırakıp gidebilirsin Maggie. (Islık çalmayı sürdürür. Ona bakmak için olduğu yerde döner.)

MARGARET: Bırakmak istemiyorum, bırakmayacağım da! Ayrıca bırakıp gitsem de Koca Baba'dan alacağın paradan başka beş kuruş nafaka ödeyemezsin bana, o da kanserden ölüyor

zaten! (KOCA BABA'nın başındaki felaket BRICK'in bilincine ilk defa olarak gözle görülür biçimde yansır, MARGARET'e bakar.)

BIRICK: Koca Ana daha demin ölmeyeceğini, sağlığının yerinde olduğunu söyledi.

MARGARET: O öyle sanıyor. Koca Baba'ya uydurdukları masalı ona da anlattılar da ondan. O da tıpkı Koca Baba gibi yuttu, zavallı ihtiyarcıklar... Ama bu gece Koca Ana'ya gerçeği söyleyecekler. Koca Baba yatmaya gittiğinde, Koca Ana'ya onun kanserden ölmekte olduğunu söyleyecekler. (Şifoniyerin çekmecelecini çarparak kapar.) –Ur habis ve ölümcül.

BRICK: Koca Baba biliyor mu?

MARGARET: Allah Allah, hangi hasta öleceğini bilir ki? Hiç kimse kalkıp da, 'Sen ölüyorsun. Onlara numara yapmak zorundasın. Onlar da kendi kendilerine numara yapmak zorundalar' demez ki.

BRICK: Neden?

MARGARET: Neden mi? Çünkü insanoğulları sonsuza dek süren bir hayat düşler de ondan! Ama çoğu da böylesi bir hayatı cennette değil de yeryüzünde yaşamak ister. (BRICK bu esprili lafı kısa, kesin bir kahkahayla karşılar.) Evet... (MARGARET göz makyajını tamamlar.) Evet, uzun lafın kısası durum bu... (Çevresine bakılır.) Sigaramı nereye koydum ben? Baba ocağını yakıp kül etmek istemem, en azından Mac, Gooper ve beş adet boyunsuz canavar içeri doluşmuşlarken istemem! (Sigarasını bulmuştur, hırslı bir nefes çeker. Dumanını üfler ve konuşmayı sürdürür.) Demek ki Koca Baba'nın son doğum günü bu. Mae ile Gooper da, onlar da biliyorlar, a evet hem de bal gibi biliyorlar. Ochsner Kliniği'nden bilgi aldılar. Boyunsuz canavarlarıyla birlikte alelacele buraya gelmelerinin nedeni de bu işte. Çünkü –biliyor musun? Koca Baba'nın vasiyetnamesini hazırlamadığını?.. Koca Baba hayatı boyunca vasiyetname hazırlamadı, işte sürüp giden bu yaygara da senin içtiğini, benimse çocuk do-

ğuramadığımı iyice vurgulayıp onları etkilemek için düzenlendi! (BRICK ona bakmayı sürdürür, sonra azarlar bir tonda ama duyulmayacak biçimde bir şeyler söyler, galerinin solmakta olan, eskisinden daha ölgün altın rengi ışığına doğru hızla, sekerek ilerler.)

MARGARET (kilisede ilahi okur gibi konuşmayı sürdürerek): Biliyor musun severim Koca Baba'yı, gerçekten severim o ihtiyarı, gerçekten ama...

BRICK (usulca, belli belirsiz): Evet, biliyorum...

MARGARET: Yontulmamışlığına, ağza alınmayacak laflarına ve buna benzer şeylere rağmen ona her zaman bir tür hayranlık duymuşumdur. Çünkü Koca Baba neyse odur, dobra dobra söyler. Çiftlik ağasıyken beyefendi olmamıştır, hâlâ Mississipi'li bir ensesi kalındır, burada, ihtiyar Jack Straw ile Peter Occhello'nun yerinde işçibaşı olarak çalışırken de ensesi kalının tekiydi herhalde... Ama bu yeri ele geçirdi ve Delta'nın en büyük ve en verimli ekim alanı durumuna getirdi –Koca Baba'dan her zaman hoşlanmışımdır... (Sahnenin önüne doğru ilerler.) Demek Koca Baba'nın son doğum günü bu. Üzülüyorum. Ama gerçekleri de görüyorum. Bir alkoliğe bakmak para ister, son zamanlarda üzerime düşen görev de bu...

BRICK: Bana bakmak zorunda değilsin.

MARGARET: Evet, zorundayım. Aynı gemide yolculuk eden iki insan birbirine bakmak zorundadır. En azından bunları içip bitirince daha çok Echo Spring birası satın almak için paraya gerek duyacaksın, yoksa on sentlik birayla yetinecek misin? Sen içiyorsun ben de çocuksuzum diye bizi Koca Baba'nın mülkünden yoksun bırakmak istiyorlar. Ama bu planı bozabiliriz. Bu planı bozacağız! Brick, biliyorsun Allah cezasını versin, hayatım boyunca iğrenç bir yoksulluk yaşadım! –Gerçek bu Brick!

BRICK: Gerçek değil demedim ki.

MARGARET: Paraları var diye hep hoşlanmadığım insanlara

yanarmak zorunda kaldım, ben hep meteliksizdim. Meteliksiz olmak nasıl bir şeydir bilemezsin. Bak şöyle söyleyeyim, Echo Spring birasından binlerce mil ötede kalmak gibi bir duygular! –Biraya kavuşmak için kırık bileğinin üzerine basarak yürümek zorundasındır.. hem de koltuk değneği olmadan! Meteliksiz olmak, paraları olduğu için nefret ettiğin akrabalara yanarmak zorunda kalmak böyle bir duygudur işte, seninse bir dolu eski elbiseyle yüzde üç faizli devlet tahvilinden başka hiçbir şeyin yoktur! Babam da içkisine düşkündü, sen nasıl Echo Spring'ine düşkünsen o da içkisine öyle vurgundu! Ya zavallı anamın o eski püskü devlet tahvillerinin ayda 150 dolarlık geliriyle çevrenin saygısını kazanmış görünebilmek, sağda solda başını dik tutabilmek zorunda olması! Ben ilk defa ortalıkta görüldüğümde, sosyeteyle tanıştırdığım yıl sadece iki tane gece elbisem vardı! Bir tanesini annem Vogue'daki bir patrandan biçmişti, öteki de nefret ettiğim burnu büyük, zengin bir yeğenimin eskisiydi! – Seninle evlenirken üzerime giydiğim elbise büyükannemin gelinliğiydi... (BRICK hâlâ galeri dedir. Aşağıdan sıcak bir zenci sesi çağırır: 'Hey, Mister Brick nassınız?' BRICK sanki bu soruyu cevaplamışçasına içki bardağını kaldırır.) Parasız genç olunur ama parasız yaşlı olunmaz. Yaşlı olunca paralı olmak zorundasın, çünkü para olmadan yaşlanmak çok korkunçtur, ya biri ya öteki olacaksın, ya genç ya da paralı; hem yaşlı olup hem de parasız olunamaz. Gerçek bu Brick... (BRICK usulca, belli belirsiz ıslık çalar.) Giyindim işte, tepeden tırnağa giyimliyim, başka işim kalmadı. (Çaresiz, neredeyse korkuyla:) Giyindim, baştan aşağı, başka işim kalmadı. (Rahatsız, amaçsız bir biçimde sağa sola yığır, kendi kendine konuşur gibi şunları söyler:) Nerede yanlış yaptığımı biliyorum – Neyim ben? – Ah... –bileziklerim (Konuşurken, her birine beş altı tane olmak üzere bileklerine birer sıra bilezik takar.) Bu konuda çok kafa yordum, nerede yanlış yaptığımı artık biliyorum. Evet sa-

na Skipper'la aramızda geçenler konusunda gerçeği söylemekle yanlış yaptım. Hiç söylemeyecektim. Skipper'la aramızda geçen şeyi sana söylemek ölümcül bir yanıltı.

BRICK: Maggie, Skipper konusunu ağzına alma. Ciddiyim Maggie; Skipper'i ağzına almayacaksın.

MARGARET: Şunu bil ki Skipper'la ben-

BRICK: Şaka mı ediyorum sanıyorsun Maggie? Bunları sakın bir sesle söylememe mi kaniyorsun? Bak Maggie. Yaptığın çok tehlikeli bir şey. Sen –sen– sen hiç kimsenin hafife almaması gereken bir konuyla oynuyorsun.

MARGARET: Bu defa sana söylemem gereken şeyi sonuna kadar söyleyeceğim. Skipper'la ben seviştik, eğer buna sevişme denebilirse, çünkü sevişmemiz bizi sana biraz daha yaklaştırdı. Anladın mı orospu çocuğu, insanlardan çok fazla şey istedin, benden ondan seni sevmek durumunda olan bütün öteki zavallı, talihsiz orospu çocuklarından çok fazla şey istedin – öyle çok vardı ki onlardan, evet ben ve Skipper dışında bir sürü vardı, seni seven insanlardan o kadar çok şey istedin ki, sen –sen üstün yaratık! – sen tanrı kılığındaki varlık! Evet, seninle seviştikimizi düşlemek için birbirimizle seviştik, ikimiz de! Evet, evet, evet! Gerçek, gerçek! Neresi korkunç bunun? Hoşlanıyorum, bana kalırsa... Gerçek –evet! Söylememeliydim sana!

BRICK (başını doğal olmayan bir biçimde dik tutar, çenesini dışarı çıkarır): Bana bunları anlatan Skipper'dı. Sen değil Maggie.

MARGARET: Ben anlattım!

BRICK: O anlattıktan sonra!

MARGARET: Ne fark eder kimin?–

(BRICK birden galeriye çıkar ve bağırır:)

BRICK: Küçük kız! Hey, küçük kız!

KÜÇÜK KIZ (uzaktan): Ne var Brick Amca?

BRICK: Söyle herkes yukarıya gelsin! – Herkesi yukarıya çağır!

MARGARET: Çenemi tutamıyorum! Sıkıştırırsalar bunları herkesin önünde anlatmaktan çekinmezdim!

BRICK: Küçük kız! Çabuk ol, çabuk ol haydi! Söylediğimi yap, çağır hepsini!

MARGARET: Çünkü anlatılması gerek ve sen, sen! –sen hiç bırakmıyorsun anlatayım! *(Hiçkırıklara boğulur, sonra kendini toparlar ve nerdeyse sakinleşmiş bir sesle konuşmayı sürdürür:)* Yunan mitolojisinde sözü edilen o güzel, o aşkın şeylerden biriydi, başka türlü olamazdı ki, sen sensin çünkü, bütün olan biteni bu kadar acıklı, bu kadar korkunç kılan da bu işte; bu hiçbir şekilde doyurucu bir sonuca vardırılmayacak ya da doğrudan doğruya söz konusu edilemeyecek bir aşktı. Brick sana söylüyorum, bana inanman gerek Brick, her şeyi anlıyorum! Ben –benim kanımca– soylu bir şeydi bu! Saygı duyduğumu söylediğimde seni içten olduğuma inandıramıyor muyum? Söylemek istediğim şey, hayatının düşü sona erdikten –bitip-tükendikten– *(kendini toparlar ve nerdeyse sakin bir sesle konuşmayı sürdürür:)* sonra bile hayatın sürüp gitmesine izin verilmesi gerektiği... *(BRICK'in koltuk değneği yoktur. Koltuk değneğini almak üzere mobilyalara tutunarak odanın bir ucundan ötekine yürür. MARGARET kendi dışında bir iradenin denetimi altındaymışçasına sürdürür:)* Bak hatırlıyorum, üniversitede dördümüz birlikte çıkardık, Gladys Fitzgerald, sen, ben ve Skipper, daha çok Skipper'la sen birlikte çıkarmış gibiydiniz! Gladys'le ben de sizin peşinize takılırdık, sanki size paravanlık etmek gerekmiş gibi! – başkalarının gözünde iyi bir etki bırakabilmek için –

BRICK *(yüzünü ondan yana döner, koltuk değneğini yarı yarıya havaya kaldırır):* Maggie, sana bu koltuk değneğiyle vurmanı mı istiyorsun? Bu koltuk değneğiyle seni öldürebileceğimi bilmiyor musun?

MARGARET: Tanrım, yahu öldürsen bile umurumda mı sanı-

yorsun?

BRICK: Bir erkeğin hayatında unutulmaz, güzel ve gerçek olan bir tek şey vardır. Unutulmaz ve güzel olan bir tek gerçek! –Skipper'la dostluğum vardı– Bu dostluğun adını kirletiyorsun!

MARGARET: Adını kirletmiyorum! Temize çıkarıyorum–

BRICK: Unutulmaz ve gerçek olan tek şey seninle yaşadığım aşk değil, Skipper'la olan dostluğumdur, sen de kalkmış bu dostluğun adını kirletiyorsun!

MARGARET: Demek ki dinlememişsin, dediğimi anlamamışsın! Dostluğunuzu öylesine temize çıkardım ki zavallı Skipper'ın ölümüne yol açtı bu– Siz ikiniz buzlar içinde saklanması gereken bir şeyi paylaştınız, evet, bozulmayacak bir şey, evet– bunu koruyabildiğiniz tek üzdolabı da ölümdü...

BRICK: Seninle evlendim Maggie. Neden seninle evlendim Maggie, eğer?–

MARGARET: Brick, dur üste çıkmaya çalışma, bırak sözümü bitireyim! Biliyorum inan biliyorum, ikiniz arasındaki ilişkide, bilinçsiz de olsa tertemiz olmayan bir şeyi isteyen sadece Skipper oldu! –Şimdi biraz geriye dönelim. Ole Mississipi Üniversitesi'nden mezun olduğumuz yazın başlarında evlendin benimle, mutluyduk, mutlu değil miydik, mutluluktan uçuyorduk, evet her seviştığımızde cennette buluyorduk kendimizi! Ama o sonbahar sen ve Skipper, futbol yıldızı –profesyonel futbol yıldızı– olabilmek için harika iş önerilerini geri çevirdiniz... Sonsuza kadar takım arkadaşı olarak kalabilmek için Dixie Stars Takımı'nı kurdunuz! Ama yolunda gitmeyen bir şeyler vardı aranızda– Ben de dahil olmak üzere! Skipper içkiye başladı... Senin omuriliğin incindi– Şikago'daki Şükran Günü maçına çıkamadın, oyunu Toledo'daki hasta yatağında televizyondan izledin. Ben Skipper'ın yanına gittim. Skipper sarhoş olduğu için Dixie Stars Takımı maçı kaybetti. O gece

Blackstone'un barında sabaha kadar içtik, sonra gölün üzerinden buz gibi bir gün doğarken sarhoş bir halde dışarı çıktık, başımız dönerken günün doğuşunu seyretmek istiyorduk. 'SKIPPER!' dedim, KOCAMI SEVMİYİ BIRAK YA DA ONA KENDİSİNİ SEVDİĞİNİ SÖYLEMENE İZİN VERMESİ GEREKTİĞİNİ SÖYLE! Ya biri ya öteki! AĞZIMIN ORTASINA ÖYLE BİR TOKAT İNDİRDİ Kİ! – Sonra döndü ve eminim ta Blackstone'daki odasına varana kadar hiç durmadan koştu gitti! O gece küçük, mahçup bir fare gibi kapısını tıkladıp odasına girdiğimde benim söylediğim doğru olmadığını kanıtlamak üzere o acınası, yararsız küçük çabaya girişti..

(BRICK koltuk değneğiyle ona vurur, bir darbe masanın üzerindeki mücevher ışıltılı lambanın yerle bir olmasına yol açar.)

–Onu böyle yok ettim, kendisinin ve içinde doğup büyüdüğü dünyanın, senin ve onun dünyanızın dile getirilemeyeceğini söylediği bir gerçeği dile getirerek! –O günden sonra Skipper bir alkol ve esrar fiçisından başka bir şey değildi artık... –Kim vurdu ardıç kuşunu? Ben vurdum– *(Gözlerini sık sık yumar, başını geriye atar.)* –merhametli okumla! *(BRICK ona vurmaya çalışır, iskalar.)* Iska! –Kusura bakma –davranışımı haklı çıkarmaya çalışıyor değilim, asla! Brick, iyi bir insan değilim ben. İnsanların neden iyi görünmeye çalıştıklarını anlayamıyorum, hiç kimse iyi insan değil. Zenginlerle yükünü tutmuş olanların ahlaki kurallardan sapmamaya yetecek kadar paraları vardır, evet, ama – ben açık sözlüyüm! Hiç değilse bu kadarlık olsun hakkımı teslim et, olur mu, lütfen? Yoksul doğdum, yoksul büyüdüm, Koca Baba'nın kanserden öldüğünde bırakacağı mirastan bir şeyler koparmayı beceremezsem yoksul öleceğim. Ama, Brick... –Skipper öldü! Ben yaşıyorum! Kedi Maggie hâlâ– *(BRICK düşecek gibi sallanarak öne doğru seker, koltuk değneğiyle tekrar vurur ona.)* –yaşıyor! Ben yaşıyorum, yaşıyorum! Ben... *(Koltuk değneğini MARGARET'in arkası-*

na saklandığı yatağın üzerinde çaprazlamasına ona doğru fırlatır, sonra MARGARET konuşmasını sürdürürken odanın zemininde öne doğru bir hamle yapar.) –yaşıyorum!

(Küçük bir kız, DIXIE odaya dalar, başında bir Kızilderili savaş başlığı vardır, MARGARET'e oyuncak tabancayla ateş eder ve bağırır: 'Beng, beng, beng!' Açık duran koridor kapısından içeriye aşağıdan yükselen kahkahalar süzülür. Çocuk içeriye girdiğinde MARGARET iki büküm olmuş, soluğu kesilerek yatağın üzerine serilmiştir. Ayağa kalkar ve buz gibi bir öfkeyle:) Küçük hanım, annen ya da başka birisi sana– *(Soluklanır.)* –bir odaya girmeden önce kapıyı çalmasını öğretmeliydi. Yoksa başkaları – senin – terbiyenin kıt olduğunu – sanabilir...

DIXIE: Ho, ho, ho Brick Amca yerde ne yapıyor?

BRICK: Maggie Yenge'ni öldürmeye çalıştım ama başaramadım, düştüm. Küçük kız, koltuk değneğimi ver de ayağa kalkayım.

MARGARET: Evet, koltuk değneğini ver amcana, amcan kötürüm tatlım, dün gece lisenin spor alanında engel atlarken düşüp bileğini kırdı!

DIXIE: Neden engel athyordun Brick Amca?

BRICK: Çünkü eskiden beri engel atlarım, artık yapamayacak durumda bile olsalar insanlar ara sıra eskiden yaptıkları şeyleri yapmayı severler...

MARGARET: Tamam, cevabını aldın, şimdi git bakalım Küçük Hanım! *(DIXIE oyuncak tabancayla MARGARET'e doğru üç kere nişan alır.)* Bırak, bırak şunu canavar! Seni boyunsuz küçük canavar! *(Oyuncak tabancayı elinden kapar ve galeriye açılan kapıdan dışarıya fırlatır.)*

DIXIE *(en acımasız şeyleri sezgileriyle bularak):* Kıskanıyorsun sen! Bebeğin olmuyor diye kıskanıyorsun işte!

(Göbeğini ileriye verip MARGARET'in çevresinde dolanarak galeriye doğru giderken dilini çıkarır. MARGARET galeriye açılan kapıları

çabucak kapar, soluk soluğa kapıya dayanır. Sessizlik. BRICK dökülen içkisini tazelemiş, uzağa, dört direkli yatağın üzerine uzanmıştır.)

MARGARET: Gördün mü, çocuksuzuz diye zevkten dört köşe oluyorlar, beş adet küçük boyunsuz canavarlarının önünde bile bana mısın demiyorlar! (Sessizlik. Merdivenlerden yaklaşan sesler:)

Brick?— Memphis'te bir doktora gittim, bir—bir kadın doğum uzmanına... tepeden turnağa muayene oldum, istediğimiz an çocuk sahibi olmamamız için hiçbir neden yokmuş! Takvime göre bugünlerde hamile kalabilirmişim. Beni dinliyor musun? Dinliyor musun? Beni DİNLİYOR MUSUN?

BRICK: Evet, duyuyorum seni Maggie. (Dikkatini MARGARET'in pençe pençe kızaran yüzüne yöneltir.) —Ama, Allah için, sana dayanamayan bir adamdan çocuk sahibi olabileceğine aklın yatıyor mu senin?

MARGARET: Bu benim kendi başıma çözeceğim bir sorun. (Kendi ekseni etrafında dönerek koridora açılan kapıya bakar.) İşte geliyorlar! (Işıklar kararır.)

Perde

İkinci Perde

(Zaman kesintiye uğramamıştır. MARGARET VE BRICK I. Perde'nin sonunda bıraktığımız gibi durmaktadırlar.)

MARGARET (kapıda): İşte geliyorlar!

(Önce KOCA BABA girer; meraklı, delici bakışları olan yapılı bir adamdır, zaaflarını kendinden bile, daha doğrusu özellikle kendinden gizlemek istercesine dikkatle yitirmektedir.)

KOCA BABA: N'aber Brick?

BRICK: Merhaba Koca Baba — Tebrikler!

KOCA BABA: Boş versene...

(Kimileri koridordan kimileri de galeriden gelmektedir; her iki yönden de sesler duyulur. GOOPER ve RAHİP TOOKER galeriye açılan kapıların dışında belirirler, sesleri duyulur. GOOPER purosunu yakarken bir an beklerler.)

RAHİP TOOKER (canlı bir sesle): Ah, biliyor musunuz Granada'daki St. Paul Kilisesi'ne üç pencere armağan edildi, en son armağan edilen de Tiffany üslubunda renkli camdan, Çoban İsa'yı kucağında kuzuyla gösteren bir resim, iki yüz elli dolara çıktı.

GOOPER: Kim hediye etti pencereyi, Rahip Bey?

RAHİP TOOKER: Clyde Fletcher'in dul eşi, St. Paul'a bir vaftiz kurnası da armağan etmişti.

GOOPER: Biliyor musun, sizin kiliseye biri de tutup bir soğuk hava tertibatı armağan etse bayağı iyi olacak Rahip Bey.

RAHİP TOOKER: Ev-vet aslanım, tam üstüne bastın! Ya Gus Hamma'nun ailesi onun anısına Two River'daki kiliseye ne ar-

mağan etti, biliyor musun? Bodrumunda basketbol sahası olan kesme taştan komple bir rahip evi, bir de-

KOCA BABA (gerçekten neşeli olmaktan çok uzak bir sesle havlar gibi iri iri güler): Hey, Rahip Bey! Bu armağan lafı da ne oluyor Rahip Bey? Ortalıkta nalları dikecek biri mi var sanıyorsun? Ha, öyle mi sanıyorsun? (KOCA BABA'nın lafa karışmasından irkilen RAHİP TOOKER bu soruya cevap olarak mümkün olduğunca gürültülü bir kıkılda olmayı seçer. Soruya ne cevap vereceğini öğrenemeyiz çünkü yanında aile DOKTOR'u 'DOC' BAUGH'la birlikte içeri giren GOOPER'in karısı MAE'nin ince ve tiz sesi RAHİP'inini bastırmıştır.)

MAE (neredeysse dinsel bir hazla): Durun bakayım, tifo aşılarını oldular, tetanoz aşılarını oldular, difteri aşılarını oldular, çocuk felci aşılarını oldular, bütün bu aşılar mayıstan eylüle kadar her ay düzenli olarak yapıldı, bir de -Cooper! Hey, Cooper!- Çocuklar başka ne aşısı olmuşlardı?

MARGARET (ucundan lafa karışarak): Pikabı aç Brick! Biraz müzik dinleyelim de parti şenlensin!

(Herkes bir ağızdan konuştuğu için oda büyük bir kuş kafesinden çıkan sesleri andıran bir gürültüyle dolar. Sadece BRICK, dudaklarında uzaklara dalıp gitmiş bir gülümsemeye içki dolabına yaslanmış, kimseyle konuşmamaktadır. Kâğıt peçeteye sardığı bir buz parçasıyla ara sıra alnını oğuşturur. MARGARET'in buyruğuna uymaz. MARGARET ileriye atılır ve müzik dolabının üzerinde kontrol tablasına eğilir.)

GOOPER: Üçüncü evlilik yıldönümlerinde armağan ettikti bunu, üç hoparlörü var.

(Oda birdenbire bir Wagner operasının ya da Beethoven senfonisinin kulakları sağır eden gürültüsüyle dolar.)

KOCA BABA: Kapatın şu Allahın belası şeyi! (Ansızın çöken sessizlik; aynı sessizlik yine ansızın saldırıya geçen bir gergedan gibi koridor kapısından içeriye dalan KOCA ANA tarafından bozulur.)

KOCA ANA: Hanımış de Brick'im, hanımış benim biricik bebeğim!

KOCA BABA: Yanılmışım! Yeniden açın pikabı! (Herkes yüksek sesle güler. KOCA BABA'nın KOCA ANA'ya yönelik alaylı şakaları herkesçe bilinir. Bu şakalara en çok gülen de KOCA ANA'nın kendisidir. Ne var ki zaman zaman oldukça acımasız olan bu şakalar attığı kıkıllarla gizlenemez olunca KOCA ANA yerden bir şeyler topluyormuş ya da başka bir şeyle ilgileniyormuş gibi yapmaya dayanır. Bu seferki şaka mutlu bir olay sonrasında yapılmıştır. KOCA BABA'nın hastalığını temize çıkaran sahte rapor içine su serptiğinden KOCA ANA tuhaf kaçan bir genç kız edasıyla KOCA BABA'ya doğru bakarak kıkırdar, sonra da aynı ciltve aynı çabuklukla BRICK'e yapıştır.)

KOCA ANA: İşte burada, benim biricik bebeğim burada! O elindeki ne bakayım? Bırak bakayım o içkiyi oğlum, senin elin daha iyi şeyler tutmaya layık!

GOOPER: Bakın, bakın Brick nasıl bırakıyor bardağımı!

(BRICK içkiyi son damlasına kadar içip bardağı ANNE'sine uzatarak buyruğa uymuştur. Herkes tekrar güler, bazıları tiz bazıları pes seslerle...)

KOCA ANA: Seni kaka çocuk seni, benim küçük kaka oğlum! Koca Ana'ya bir öpücük ver bakayım, kaka çocuk seni! Bakın Allahaşkına, nasıl da utaniyor! Brick öpülmeyi, muncıklanmayı hiç sevmez, fazlasıyla öpülüp muncıklandığından mıdır nedir! Oğlum, kapa şunu! (BRICK televizyonu açmıştır.) Televizyona hiç gelemiyorum, radyo da baş belasıydı ya, televizyon onu da geçti, hem de- (Kendini kütt diye bir iskenleye atar.) -fersah fersah, ha-ha-ha! Ay, ben ne diye burada oturuyorum san ki? Ben aslında kanepeye, sevgilimin dizinin dibine oturmak, onunla el ele tutuşmak, onu biraz sevip okşamak istiyorum! (KOCA ANA'nın üzerinde siyah beyaz desenli şifondan bir elbise vardır. İri yarı bir hayvanın derisindeki lekeleri andıran rastgele ser-

piştirilmiş kocaman desenler, iri elmaslarıyla sayısız incinin pırıltısı, gözlüklerinin pırıl pırıl gülmüş çerçevesi, çingiraklı sesi, gümbür gümbür kahkahası girdiğinden beri odayı abluka altına almıştır. KOCA BABA ona iflah olmaz bir kızgınlıkla dik dik bakar.)

KOCA ANA (daha yüksek sesle): Rahip, Rahip Bey, hey Rahip Bey! Elini ver de şu koltuktan kalkmama yardım et!

RAHİP TOOKER: Yaa, ben senin numaralarını yutar mıyım hiç Koca Ana!

KOCA ANA: Ne numarası? Elini ver kalkayım da- (RAHİP TOOKER ona elini uzatır. KOCA ANA bu eli yakaladığı gibi bir notada iki eltar birden atlayan tiz bir kahkaha patlatarak RAHİB'i kucağına oturtur.) Şişko hanımın kucağında oturan rahip göreniniz var mı hiç? Hey, hey millet! Şişko hanımın kucağında oturan rahip göreniniz var mı hiç? (KOCA ANA bütün Mississipi Deltası boyunca bu tür yakışıksız şakalaşmalarıyla ün salmıştır. MARGARET olup bitenleri hoşgörülü bir gülümsemeyle izlemekte, sek Dubonnet içip BRICK'i seyretmektedir. Ne var ki MAE ve GOOPER bu itişip kakışmayı hiç de eğlenceli bulmamakta, tedirgin bakışlarla izlemektedirler; onlara kalırsa Memphis sosyetesinin gözde genç evlileri arasına girememelerinin nedeni bu çeşit davranışlardır. Zencilerden biri, LACEY ya da SOOKEY içeriye bir göz atar, kıkır kıkır güler. Zenciler pastayla şampanyayı içeri getirmeleri için verilecek işareti beklemektedirler. KOCA BABA olanları hiç de eğlenceli bulmamaktadır. Doktor raporunun getirdiği kesin iç rahatsızlığına rağmen yine de bağırsaklarını kemiren bu köpek dişlerine anlam verememektedir. İçinden 'bu spastik zırlıta da amma kötüyümüş' derken KOCA ANA'ya yüksek sesle şunları söylemektedir.)

KOCA BABA: KOCA ANA, KATIR GİBİ TEPİŞMEYİ BIRAKACAK MISIN SEN? Sen bu çocuklukları yapamayacak kadar yaşlı ve şişkosun, ayrıca tansiyonu senin kadar yüksek olan bir kadın-geçen bahar yirmiye çıkmıştı!- böyle itişip tepişmeye kalkarsa hayatını tehlikeye atıyor demektir...

KOCA ANA: Evet, ve işte Koca Baba'nın doğum günü! (Beyaz ceketli zenciler üzerinde ışıl ışıl mumlar yanan koskoca bir doğum günü pastası ve saplarına saten kurdelerle bağlanmış şampanya şişeleriyle dolu buz kovalarıyla içeriye girerler.)

MAE VE GOOPER şarkıya başlarlar, çocuklar ve zenciler de dahil olmak üzere herkes şarkıya katılır. Sadece BRICK oralı olmaz.)

HERKES BİRDEN: Mutlu yıllar sana
Mutlu yıllar sana

Mutlu yıllar sana, Koca Baba- (Şarkıya bazıları 'Sevgili Koca Baba' diye katılır.)

Mutlu yıllar sana

(Bazıları 'Kaç yaşına bastın?' diye katılır. MAE sahnenin ortasını doğru ilerlemiş, çocukları koro düzenine sokmaktadır. Belli belirsiz duyulan bir 'bir, iki, üç' komutu verir, hep birlikte yeni bir şarkıya başlarlar.)

Skinamarinka - ding - a - ding

Skinamarinka - do

Seni seviyoruz biz

Skinamarinka - ding - a - ding

(Hep birlikte KOCA BABA'ya dönerek:)

Seni Koca Baba,

Seni sabah sabah seviyoruz

Akşam vakti seviyoruz

Bizimle olduğunda seviyoruz

Bizimle olmasan da seviyoruz

Skinamarinka - ding - a - ding

Skinamarinka - do

(MAE KOCA ANA'ya döner.)

Seni de Koca Ana!

(KOCA ANA gözyaşlarına boğulur. Zenciler çıkar.)

KOCA BABA: Ne var İda, ne oldu yine durup dururken?

MAE: Çok mutlu da ondan.

KOCA ANA: Çok mutluyum da ondan. Ağlamak filan geliyor içimden Koca Baba. *(Birden yüksek perdeden bir fısıltıyla:)* Brick, Doc Baugh'un klinikten Koca Baba hakkında aldığı müthiş haberleri duydun mu? Koca Baba yüzde yüz sağlam!

MARGARET: Ne güzel, değil mi?

KOCA ANA: Yüzde yüz sağlam. Muayeneden aferin alarak çıktı, sapasağlam. Artık Koca Baba'nın spastik kolon dışında hiçbir derdi olmadığına göre size açıkça bir şey söyleyeceğim; nasıl üzülmüştüm, aklım nasıl yerinden oynamıştı, hani belki Koca Baba şeye yakalanmıştır diye- *(Lafını bitirmeden MARGARET atılır, ayağa fırlar ve tiz bir sesle bağırır:)*

MARGARET: Brick, tatlım, Koca Baba'ya doğum günü armağanını vermeyecek misin? *(Yanından geçerken BRICK'in elindeki içki bardağını çeker alır. Çok süslü bir paket çıkarır.)* İşte Koca Baba bu da Brick'in armağanı!

KOCA ANA: Koca Baba'nın bugüne kadar kutladığı en mutlu doğum günü bu, yüzlerce armağan ve kucak kucak telgraf-
MAE *(lafı karıştır):* Ne aldın Brick?

COOPER: Bire on bahse girerim ki Brick ne aldığını bilmiyor.

KOCA ANA: Armağanların eğlenceli tarafı paketi açınca kadar içindekinin ne olduğunu bilmemektir. Armağanını aç Koca Baba!

KOCA BABA: Al da sen aç. Brick'e bir şey soracağım ben! Bura-ya gel Brick!

MARGARET: Koca Baba seni çağırıyor Brick. *(Paketi açmaktadır.)*

BRICK: Koca Baba'ya sakatlandığımı söyle.

KOCA BABA: Sakatlandığımı görüyorum. Nasıl sakatlandığımı öğrenmek istiyorum.

MARGARET *(dikkati başka yöne çekmeye çalışarak):* Aaa, bakın bakın, meğerse kaşmir bir takımmış! *(Herkes görsün diye havaya kaldırır.)*

MAE: Sesin şaşırmuş gibi çıktı Maggie.

MARGARET: Hiç kaşmir takım görmemiştim de.

MAE: Çok tuhaf- Hıh!

MARGARET *(sert bir hareketle ona döner tatlı tatlı gülmeyerek):* Neden tuhaf olsun? Ailemin çoluk çocuktan başka bir şeyi yoktu ki -kaşmir takım gibi lüks eşyaları görünce hâlâ şaşırım!

KOCA BABA *(tekinsiz bir sesle):* Susun!

MAE *(öfkesinden ne yaptığını bilmeyerek):* O takımı geçen cumartesi Memphis'teki Loewenstahl Mağazası'ndan kendin gidip aldığına göre neden şaşırıldığımı anlamıyorum. Nereden biliyorum biliyor musun?

KOCA BABA: Susun dedim!

MAE: Biliyorum çünkü sana bakan satıcı kız bana da baktı ve ah, Mrs. Pollitt, eltiniz kocanızın babasına biraz önce kaşmir takım satın aldı, dedi.

MARGARET: Elti Hanım! Ev kadını olarak harcanıyorsun sen. FBI'ya girsene ya da-

KOCA BABA: SUSUN!

(RAHİP TOOKER'in refleksleri ötekilerden daha yavaştır. Bu yüzden cümlesini KOCA BABA haykırdıktan sonra tamamlar.)

RAHİP TOOKER *(DOKTOR BAUGH'a):* -Stork Takımı'yla Reaper'lar başa baş gidiyorlar! *(Neşeyle gülmeye başladıktan sonra sessizliğin ve KOCA BABA'nın bakışlarının farkına varır. Kahkahası sahte bir çınlamayla biter.)*

KOCA BABA: Rahip Bey, umarım kiliseye armağan edilen renkli pencere camlarıyla ilgili konuşmalarımızdan birini daha yarıda kesmedim, kestim mi Rahip Bey?

(RAHİP TOOKER zoraki bir sesle güler, sonra tedirgin sessizlikte bir iki kere kuru kuru öksürür.)

Ha, Rahip Bey?

KOCA ANA: Hadi, hadi Koca Baba, Rahip'e takıldığımı görme-

yeyim bir daha!

KOCA BABA (*sesini yükselterek*): Kuru gürültü lafını duydun mu sen hiç? O pısrık kuru öksürüğünle bana o lafı hatırlatıyorsun, kuru gürültü lafını...

(*Sessizlik MARGARET'in kısa, şaşkın kahkahasıyla bölünür; olayın tuhaf gülünçlüğü'nün farkında olup bunun tadına varan tek kişi O'dur.*) .

MAE (*kollarını kaldırıp bileziklerini şingırdatır*): Sivrisinekler bu gece işbaşı yapacak mı acaba merak ediyorum?

KOCA BABA: Ne var, Küçük Ana? Bir şey mi söyledin?

MAE: Evet, biraz dışarıya galeriye çıksak sivrisinekler bizi canlı canlı yer mi diye merak ediyorum.

KOCA BABA: Eh eğer yerlerse ben de senin kemiklerini toz haline getirir gübre yaptırırım!

KOCA ANA (*aceleyle*): Geçen hafta uçakla her yere ilaç serptirdik, galiba yararı oldu ya da en azından ben-

KOCA BABA (*araya girerek*): Brick, bana anlattıklarına göre, -eğer bana anlatılanlar doğruysa- dün gece lisenin spor alanında engel atlamışsın sen?

KOCA ANA: Brick, Koca Baba sana söylüyor'oglum.

BRICK (*içkisinin üzerinden bakıp belli belirsiz gülmeyerek*): Ne dedin Koca Baba?

KOCA BABA: Dün gece lisenin koşu alanında engel atladığını söylediler.

BRICK: Bana da öyle dediler.

KOCA BABA: Engel mi atlıyordun, yoksa kariya mı atlıyordun, ha? Sabahın saat üçünde ta oralarda ne yapıyordun, koşu yolunda karı mı düzüyordun?

KOCA ANA: Koca Baba, artık hasta sırasından çıktın, böyle konuşursan bil ki seni affetmeyeceğim-

KOCA BABA: Sus!

KOCA ANA: -Rahip'in önünde böyle açık saçık-

KOCA BABA: SUS! Brick, sana dün gece koşu yolunda zenci karı peşinde koşup koşmadığını soruyorum? Belki zenci karı peşinde koşuyordun da koşunun hararetiyle ayağın bir yere takıldı düştün- Öyle mi? (*GOOPER yüksek sesle sahte bir gülme tutturur, ötekiler de tedirgin bir biçimde onu izlerler. KOCA ANA ayağını yere vurur, dudaklarını büzerek MAE'ye doğru gider ve ona bir şeyler fısıldar. BRICK babasının dik, kararlı ve sırtık bakışlarını alkol perdesinin ardından her türlü olaya uyguladığı belirsiz bir gülmemeyle karşılar.*)

BRICK: Hayır efendim, sanmıyorum-

MAE (*aynı sırada tatlı bir sesle*): Rahip Tooker gelin sizinle birlikte Dullar Yolu'nda gezintiye çıkalım. (*O ve RAHIP galeriye doğru giderken:*)

KOCA BABA: Peki saat sabahın üçünde belanı mı arıyordun oralarda?

BRICK: Engel atlıyordum Koca Baba, hem koşuyor hem de engel atlıyordum, ama o yüksek engeller artık benim atlayamayacağım kadar yükselmiş.

KOCA BABA: Sarhoş olduğun için mi?

BRICK (*belli belirsiz gülmeyişi bir parça silinir*): Ayık olsam alçak olanları atlamaya kalkışmazdım zaten...

KOCA ANA (*aceleyle*): Koca Baba, doğum günü pastadaki mumları üflesene!

MARGARET (*tam o sırada*): Altmış altıncı yaş gününde Koca Baba Pollitt'in şerefine kadeh kaldırmak istiyorum, en büyük pamuk ekicisi olan-

KOCA BABA (*öfke ve tiksintiyle haykıarak*): Kesin dedim size, kesecek misiniz, susucak mısınız!-

KOCA ANA (*elindeki pastayla KOCA BABA'nın önüne doğru gelecek*): Koca Baba böyle konuşmana izin vermiyorum doğum günün bile olsa, ben-

KOCA BABA: Doğum günümde de, yılın her Allahın belası gü-

nünde de istediğim gibi konuşurum Ida, burada rahatsız olanlar varsa ne yapacaklarını biliyorlar!

KOCA ANA: İsteyerek söylemiyorsun bunları!

KOCA BABA: Nereden çıkarıyorsun isteyerek söylemediğimi? *(Bu arada gizlice çeşitli işaretler verilmiş ve GOOPER da galeriye çıkmıştır.)*

KOCA ANA: İşte, biliyorum isteyerek söylemiyorsun!

KOCA BABA: Bir bok bilmiyorsun, hiçbir zaman da bilmedin!

KOCA ANA: Koca Baba, bunu da isteyerek söylemedin.

KOCA BABA: Evet, isteyerek söyledim, hem de nasıl isteyerek söyledim! Ölüyorum sandığım için çevremdeki bir sürü saçmalığa katlandım, durdum. Sen de öleceğimi sanıyordun, o yüzden dizginleri eline almaya kalkıştın, artık buna bir son vermenin zamanı geldi Ida, çünkü öleceğim falan yok, evet bu dizginleri ele alma işine bir son vereceksin, çünkü ben ölmeyeceğim, sen de dizginleri ele alamayacaksın. Bütün laboratuvar testlerini, o Allahın belası tahlil ameliyatlarını geçirdim, bir spastik kolon dışında hiçbir derdim yok. Senin sandığın gibi de kanserden ölmüyorum. Yalan mı? Benim kanserden ölmekte olduğumu sanmadın mı Ida?

(Hemen hemen herkes galeridedir, sadece bu iki ihtiyar üzeri mumlarla alev alev yanan pastanın ardından gözlerini dikmiş birbirlerini süzerler. KOCA BABA kısık bir sesle konuşmayı sürdürür.) Yalan mı Ida? Benim kanserden öleceğimi senin de bu yeri ve üzerindeki her şeyi ele geçireceğini düşünmüyor muydun? Ben bu izlenimi edindim, bana öyle geldi herhalde. Bangır bangır sesin her yerde çınlıyor, şişko vücudun her yere girip çıkmıyor muydu?

KOCA ANA: Şiş! Rahip!

KOCA BABA: Allahın belası Rahib'in de canı cehenneme!

(KOCA ANA'nın soluğu kesilirmiş gibi olur ve kendisine göre oldukça dar olan kumpepeye çöker.) Dediğimi duydun mu? Allahın bela-

sı Rahib'in de canı cehenneme, dedim!

(Dışarıda havai fişekler patlar, çocuklar heyecanlı çığlıklar atarlar-ken biri dışarıdan galeri kapılarını kapar.)

KOCA ANA: Hiç böyle davrandığımı görmemiştim, ne oldu sana bilmiyorum!

KOCA BABA: Bütün laboratuvar testlerini, operasyonları hepsini atlattım, burada kimin sözü geçermiş ancak ben bilirim! Evet, demek ki benim sözüm geçermiş, seninki geçmezmiş -bu da benim doğum günü armağanım işte- benim pastamla benim şampanyam! Üç yıldır yavaş yavaş dizginleri ele geçirmeye çalıştım. Tepeme çıktın. Konuştun durdun. Şişko ihtiyar vücudunla kendi ellerimle yaptığım her yere girip çıktın! Burayı kendi ellerimle yaptım ben! İşçibaşıydım burada! Ochello ile Straw'un bu döküntü ekim alanında işçibaşıydım! Okulu on yaşında bıraktım! Okulu on yaşında bıraktım ve bir zenci gibi tarlalarda çalıştım. Sonra Ochello ile Straw'un ekim alanında işçibaşılığa kadar yükseldim. Derken ihtiyar Straw öldü, ben de Ochello'nun ortağı oldum, bu yer büyüdü, büyüdü, büyüdü, büyüdü, büyüdü! Bütün bunları senin Allahın belası yardımın olmaksızın yaptım, şimdi kalkmış dizginleri ele geçirebileceğini sanıyorsun. Evet, gel gelelim senin dizginleri ele geçirmek üzere olmadığımı söylemek üzereyim, bir bok ele geçiremeyeceksin. Anladın mı Ida? İyice anladın mı artık? İyice anlaşıldı mı? A'dan Z'ye bütün laboratuvar testlerini geçirdim. Allahın belası tahlil operasyonunu geçirdim, spastik kolondan başka hiçbir rahatsızlığım yok - o da spastik olduysa midemi bulandırdığınız için olmuştur! Katlanmak zorunda kaldığım bütün bu Allahın belası ikiyüzlülükler yüzünden! Hey! Ida! Doğum günü pastasındaki mumları üflesene! Dudaklarını büz, derin bir soluk al ve pastadaki bütün Allahın belası mumları söndür!

KOCA ANA: Ah, Koca Baba, ah, ah, ah, Koca Baba!

KOCA BABA: Neyin var yine?

KOCA ANA: Bunca yıldır seni sevdiğime hiç inanmadın mı?

KOCA BABA: Ha?

KOCA ANA: SEVDİM –ÖYLE ÇOK SEVDİM Kİ– SEVDİM SENİ! Senin nefretini, sertliğini bile sevdim Koca Baba! *(Hiçkırıklara boğulur ve ne yapacağını bilemez bir halde dışarı, galeriye seğirtir.)*

KOCA BABA *(kendi kendine)*: Ya doğruysa amma matrak olurdu... *(Bir anlık sessizlikten sonra gökte parlayan havai fişeklerin ışıklı izi...)* BRICK! HEY! BRICK! *(Işıl ışıl yanan doğum günü pastasının yanında durur, bekler. Birkaç dakika sonra BRICK elinde bardağı koltuk değneği üzerinde hoplayarak gelir. MARGARET de pırlı pırlı, meraklı bir gülümsemeyle ardından.)* Seni çağırmadım Maggie. Brick'i çağırdım.

MARGARET: Size onu kendi ellerimle teslim ediyorum. *(BRICK'in ağzına bir öpücük kondurur, BRICK bu öpücüğü hemen elinin tersiyle siler. MARGARET genç kız edası takınarak koşarak dışarı çıkar. BRICK ve BABASI yalnız kalmışlardır.)*

KOCA BABA: Neden öyle yaptın?

BRICK: Nasıl yaptım Koca Baba?

KOCA BABA: Sanki suratına tükürmüş gibi öptüğü yeri sildin.

BRICK: Bilmiyorum. Farkında değildim.

KOCA BABA: Bu senin kadın Gooper'inkinden daha alımlı ama nedense ikisinin yüzünde de aynı ifade var.

BRICK: Nasıl bir ifade bu Koca Baba?

KOCA BABA: Nasıl anlatacağımı bilemiyorum ama aynı ifade.

BRICK: Huzurlu değiller, değil mi?

KOCA BABA: Değiller, hem de nasıl!

BRICK: Kediler gibi diken üstündeler, değil mi?

KOCA BABA: Doğru, kediler gibi diken üstündeler.

BRICK: Kızgın damdaki iki kedi gibi her an gerginler, değil mi?

KOCA BABA: Doğru evlat, kızgın damdaki iki kedi gibiler. Gooper ile senin o kadar farklı olmanıza rağmen aynı kadınlarla

evlenmeniz ne kadar garip.

BRICK: İkimiz de evlenerek sosyeteye girdik, Koca Baba.

KOCA BABA: Saçmalama... Bu yüz ifadesi ikisine de nereden geliyor acaba?

BIRICK: Eh, ikisi de koca bir arazinin tam ortasında oturuyorlar, Koca Baba, yirmi sekiz bin dönüm oldukça geniş bir arazi parçası, onlar da köşe kapmaca oynuyorlar, ikisi de sen sıfırı tükettiğinde birbirlerinden daha büyük birer toprak parçası koparmaya yeminliler.

KOCA BABA: Karıları şaşırtacağım. Eğer bekledikleri buysa daha uzun süre sıfırı tüketmeyeceğim.

BRICK: Tamam, Koca Baba. Yerinden kıpırdayayım deme, bırak birbirlerinin gözlerini oysunlar...

KOCA BABA: Hem de nasıl yapışacağım yerime, bırak o orospu çocukları birbirlerinin gözünü oysunlar, ha, ha, ha... Ama Gooper'ın karısı iyi döl veriyor. Canuna yandığının, bu gece yemekte hepsini bir sıraya dizdi, yer açsın diye masaya iki servis daha koymak zorunda kaldılar. Beş tane var, bir tane daha geliyor.

BRICK: Ev-vet, altı numara da yolda...

KOCA BABA: Brick, biliyor musun, Allah canımı alsın, nasıl olur anlamıyorum?

BRICK: Ne nasıl olur Koca Baba?

KOCA BABA: Ne yapıyor ediyor bir toprak parçası ediniyorsun, üzerinde ot bitiyor, bir şeyler birikiyor, toplanıyor, derken bir de bakmışsın elden gitmiş, tamamen gitmiş!

BRICK: Doğanın boşluktan hazzetmediği söylenir Koca Baba!

KOCA BABA: Öyle derler, ama zaman zaman boşlukların doğanın doldurduklarından çok daha iyi olduğunu düşünüyoruz. Dışarıda kapının orada biri mi var?

BRICK: Ev-vet.

KOCA BABA: Kim? *(Sesini alçaltır.)*

BRICK: Gooper? – GOOPER!

(*Tenkimli bir aradan sonra MAE galeriye açılan kapıda belirir.*)

MAE: Gooper'ı mı istedin, Koca Baba?

KOCA BABA: Demek sendin!

MAE: Gooper'ı mı istiyordun Koca Baba?

KOCA BABA: Hayır, seni de istemiyorum. Oğlum Brick'le baş başa vermiş konuşurken burada yalnız bırakılmak istiyorum sadece. Bak, burası kapı kapatılmayacak kadar sıcak, ama burada oğlum Brick'le özel bir konuşma yapmak için o Allahın belası kapıları kapamam gerekiyorsa söyleyin de kapayayım. Çünkü kapı dinleyenlerden nefret ederim, sinsiliğin, casusluğun hiçbir türüsünden hoşlanmam.

MAE: Lütfen Koca Baba–

KOCA BABA: Ayın ters tarafında durdun, gölgen buraya vurdu!

MAE: Ben sadece–

KOCA BABA: Bal gibi casusluk ediyordun, biliyorsun!

MAE (*burnunu çekerek huçkırmaya başlar*): Ah, Koca Baba nedendir bilmem seni gerçekten sevenlere hep kötü davranırsın!

KOCA BABA: Kes, kes, kes! Seninle Gooper'ı bitişik odadan çıkartacağım! Geceleri burada Brick'le Maggie arasında olup bitenler sizin üzerinize vazife değil. Geceleri bir çift dikizci casus gibi kulak kesiliyorsunuz, sonra gidip Koca Ana'ya duyduklarınızı bir bir anlatıyorsunuz, o da bana geliyor, Maggie ile Brick arasında şunlar şunlar geçmiş, duymuşlar diyor, Allahım hasta oluyorum. Seninle Gooper'ı o odadan çıkartacağım, sinsiliğe casusluğa dayanamıyorum, hasta oluyorum... (MAE başını geriye atar, gözlerini göğe doğru kaldırarak bu haksız işkence karşısında Tanrıdan yardım dilenircesine kollarını kaldırır; sonra mendilini burnuna kapatır ve eteklerini gümrüllüyle huşurdatarak odadan kaçar.)

BRICK (*içki dolabının yanına gider*): Dinliyorlar, değil mi?

KOCA BABA: Evet. Dinliyorlar, sonra da burada seninle Maggie arasında geçenleri Koca Ana'ya yetiştiriyorlar. Diyorlar ki– (*Tedirgin olarak susar.*) –onunla yatmıyormuşsun kanepede uyuyormuşsun. Bu gerçek mi değil mi? Maggie'yi beğenmiyorsan at başından Maggie'yi! Ne yapıyorsun yine orada? BRICK: İçkimi tazeliyorum.

KOCA BABA: Oğlum, alkolle başın gerçekten deritte senin. farkında mısın?

BRICK: Evet efendim, evet biliyorum.

KOCA BABA: Spor spikerliğini bırakmanın nedeni bu mu, alkolle başın deritte diye mi?

BRICK: Evet efendim, evet efendim, öyle galiba. (*Tazelediği içkisinin ardından BABASI'na belli belirsiz, yumuşak başlı bir gülümsemeye yollar.*)

KOCA BABA: Oğlum, bırak galibayı, çok önemli bu iş.

BRICK (*belli belirsiz*): Evet efendim.

KOCA BABA: Dinle beni, gözlerini o Allahın belası avizeye dikip bakmayı bırak... (*Sessizlik. KOCA BABA'nın sesi boğuk çıkar.*) –Avrupa'daki yangından kaçırdığımız mallardan biri işte. (*Yine sessizlik.*) Hayat önemlidir. Dört elle sarılacağımız başka bir şey yok. İçen adam hayatını sokağa atıyor demektir. Bunu yapma, yapış hayata. Dört elle sarılacağımız başka bir şey yok... Şuraya otur da sesimizi yükseltmek zorunda kalmayalım, bu evde yerin kulağı var.

BRICK (*hoplaya hoplaya kanepeye, onun yanına oturmaya gider*): Peki Koca Baba.

KOCA BABA: Kes! – Nasıl oldu bu iş? Hayal kırıklığı mı?

BRICK: Bilmiyorum. Sen biliyor musun?

KOCA BABA: Allah cezası versin, ben sana soruyorum! Sen bilmiyorsan ben nereden bileyim be?

BRICK: Oraya çıktım, bir de baktım çenem tutulmuş sanki. Saha hada olanları anlatırken hep geç kalıyordum, sonra–

KOCA BABA: İşi bıraktın!

BRICK (yumuşak başlılıkla): İşi bıraktım!

KOCA BABA: Oğul!

BRICK: Ha?

KOCA BABA (sigarasından gürtlüyle derin bir nefes alır, sonra birden biraz öne kaykılır, dumanını yine gürtlüyle üfleyerek elini alnına götürür): – Üff! – ha, ha! – Öyle bir nefes çektim ki, başım döndü biraz... (Şöminenin üzerindeki saat çalar.) İnsanların bir-biriyle konuşması neden bu kadar zor yahu?

BRICK: Evet... (Saat 10'u tamamlayıncaya kadar tatlı tatlı çalar.) –Saatin sesi ne tatlı, huzur veriyor, gece boyunca dinlemek hoşuma gidiyor... (Kanepede kaykılır gevşer; KOCA BABA dile getiremediği bir gerginlikle dimdik oturur, hiç kıpırdamaz. Konuşurken bütün hareketleri gergin, kıpır kıpırdır. Sinirli sinirli konuşurken oflar, puflar, soluklanır, zaman zaman OĞLU'na çekingen, aceleci bakışlar fırlatır.)

KOCA BABA: O saati Avrupa'ya gittiğimiz yaz almıştık. Koca Ana'yla ben o Allahın belası Cook turuyla çıkmıştık, hayatta hiç bu kadar sıkılmadım, biliyor musun oğul, o düzenbazlar var ya, o gösterişli otellerinde adamın gözünü oyuyorlar. Koca Ana da iki vagon yükü ıvır zıvır aldıydı. Neye uğradığımızı şaşırdık o turda, aldı, aldı, aldı. Bilir misin, satın aldığı ıvır zıvırın yarısı hâlâ bodrumda kasalar içinde durur, geçen bahar da su bastı! (Güller.) O Avrupa var ya, koca bir mezat yerinden başka bir şey değil; o bir sürü eski, döküntü yer, koca bir yangın yeri, o Allahın belası yerde aklını şaşırdı Koca Ana, yahu karıya katır gemi vursan durmazdı! Aldı, aldı, aldı! –Allahtan zengin adamım da– ev-vet beyim, o ıvır zıvırın yarısı da bodrumda çürüyüp gidiyor. Allahtan zengin adamım, Allahtan, Allahtan zenginim de... Evet, zengin adamım Brick, evet korkunç zengin bir adamım ben... (Bir an için gözleri parlar.) Kaç para ederim biliyor musun? Tahmin et, Brick! Kaç para ettiği-

mi bir tahmin et! (BRICK'ın içkisinin üzerinden belli belirsiz güllümser.) Tahvil ve nakit olarak on milyona yakın, dışarıda da Nil Vadisi'nden bu yana gelmiş geçmiş en bereketli topraklardan yirmi sekiz bin dönüm var! (Önce tıslar gibi bir ses, sonra bir çattırtı duyulur ve gece göğü ürtücü yeşilimsi bir ışıkla aydınlanır. Galerideki çocuklar bağırır.) Ama hayat satın alınmaz, hayatın bitmiş tükenmişse parayı bastırıp yenisini alamazsın, Avrupa'daki yangın yerlerinde, Amerikan pazarlarında, dünyanın hiçbir pazarında bulunmayan tek şey budur, hayatın bitip tükenmişse yenisini alamazsın... İnsanı kendine getiren de bu düşünce işte, hem de nasıl kendine getiriyor, kafamda tekrar, tekrar, tekrar evirip çevirdiğim düşünce buydu –ta ki bugüne kadar... Başıma gelenlerin üzerinden çok şey geçmedi daha Brick; gördüm geçirdim ya da çok çektim bu arada. Avrupa'dan hatırladığım bir şey daha var.

BRICK: Neymiş o?

KOCA BABA: İspanya denilen memlekette Barselona'nın civarındaki tepeler, o çıplak tepelerin üzerinde çırılçıplak koşuşup ulumalarla çığlıklarla aç köpekler gibi dilenen çocuklar, ya Barselona sokaklarındaki rahiplerin şişkolluğu, sürüsüne bereket rahip, hepsi de şişko, hepsinin de keyfi yerinde, ha, ha! İstesem o ülkeyi doyurabileceğimi biliyor musun? O Allahın belası ülkeyi doyurabilecek kadar param var, ama insan denen hayvan bencil bir canavardır; sanmam ki Barselona'nın oralarındaki tepelerde uluyan çocuklara dağıttığım paralar bu odadaki sandalyelerden birinin kılıfına harcadığım paradan daha çok olsun; şu sandalyelerden birine dikilecek yeni bir kılıfa harcanacak paradan söz ediyorum! Yahu tavuklara yem atar gibi para saçtım o çocuklara, başımdan savmak için kendimi arabaya atıncaya kadar para saçtım, sonra –sürdüm arabayı... Sonra Fas'ta o Araplar; yahu fuhuş dört, beş yaşında başlıyor, abartmıyorum, bak bir gün Marakeş'te, etraftı surlarla çevrili o

eski Arap kentinde, yıkık bir duvara oturmuş, puro içecektim. Korkunç sıcaktı hava, orada yolda bir Arap kadını durmuş bakıyordu, bir süre sonra ne yapacağımı bilemez oldum, orada tozlu, sıcak yolda hiç kıpırdamadan durmuş bakıyordu- ne yapacağımı bilemez oldum bir süre sonra. Bak, dinle... Yanında çıplak bir çocuk vardı, küçük çıplak bir kız, hani anca emekliyordu; bir süre sonra çocuğu yere koydu, itti, kulağına bir şeyler taldadı. Çocuk bana doğru ilerlemeye başladı, daha yürütmesini bile beceremiyordu, emekleye emekleye geldi, sonra- Yarabbim, düşünmesi bile hasta ediyor beni! Elini uzattı, pantolonumun düğmelerini çözmeye çalıştı! Daha beş yaşında bile değildi çocuk! Düşünebiliyor musun? Yoksa uydurduğumu mu sanıyorsun? Otele geri döndüm, Koca Ana'ya topla bavullarını dedim. Bu ülkeden çekip gidiyoruz...

BRICK: Koca Baba, bu gece saçma sapan konuşuyorsun.

KOCA BABA (BRICK'in söylediğine aldırmayarak): Evet beyim, böyle bu işler, insan denen hayvan ölümlü bir canavardır ama ölümlü olduğunu bilse de başkalarına acımaz, yok beyim, bu- Bir şey mi söyledin?

BRICK: Evet.

KOCA BABA: Ne?

BRICK: Şu koltuk değneğini ver de kalkayım.

KOCA BABA: Nereye gidiyorsun?

BRICK: Echo Spring'e doğru şöyle bir yürüyüş yapacağım!

KOCA BABA: Nereye?

BRICK: İçki dolabına...

KOCA BABA: Evet beyim, oğul... (BRICK'e koltuk değneğini verir.) -insan denen hayvan ölümlü bir canavardır, parası varsa, alır, alır alır; satın alabileceği her şeyi satın almasının nedeni de satın aldıklarından birinin sonsuz hayat olacağı umudunu beslemesidir herhalde! -Mümkün değil ki... İnsan denen hayvan öyle bir canavardır ki-

BRICK (içki dolabının oradan): Koca Baba, amma palavra sıkıyorsun bu gece! (Sessizlik, dışarıdan sesler gelir.)

KOCA BABA: Son zamanlarda hiç sesim duyulmaz oldu burarlarda, kelime çıkmadı ağzımdan, öylece oturdum, boşluğa baktım. Kafamda ağır bir yük vardı, bu gece o yük kalktı kafamdan. Konuşmamın nedeni bu- Gökyüzü bile değişik gözüküyor gözüme...

BRICK: En çok duymak istediğim nedir, biliyor musun?

KOCA BABA: Ne?

BRICK: Kesin sessizlik. Kusursuz, kesintisiz sessizlik.

KOCA BABA: Neden?

BRICK: Böylesi daha huzurlu da ondan.

KOCA BABA: Oğlum, mezara girince tek duyacağın şey bu olacak. (Tatlı tatlı çık-çık'lar)

BRICK: Benimle konuşman bitti mi?

KOCA BABA: Neden bu kadar çok istiyorsun çenemi kapamamı?

BRICK: Şöyle efendim; bana hep Brick seninle konuşmak istiyorum dersin, ama ne zaman konuşmaya kalksak bir şey çıkmaz. Hiçbir şey söylenmez. İskemlede oturur, atar tutarsın, ben de dinlermiş gibi yaparım. Dinlermiş gibi yapmaya çalışırım, ama pek de dinlemem, çok dinlemem. Kişiler arasındaki iletişim -korkunç zordur zaten- nedense seninle benim aramdaki daha da-

KOCA BABA: Yüreğin ağzına geldi mi senin hiç? Demek istiyorum ki seni hiç katıksız korkuya salan bir şey oldu mu? (Kalkar.) Bir dakika. Şu kapıları kapatacağım. (Önemli bir sır verecekmişcesine galeriye açılan kapıları kapar.)

BRICK: Ne?

KOCA BABA: BRICK?

BRICK: Ha?

KOCA BABA: Oğul, kaptım sanmıştım!

RICK: Neyi kaptın sanmıştın – neyi kaptın Koca Baba?

KOCA BABA: Kanseri!

BRICK: Haa...

KOCA BABA: İskelet kılıklı moruk, soğuk, ağır elini omzuma koydu sanmıştım!

BRICK: Eh, Koca Baba, gıkın çıkmadı ama!

KOCA BABA: Domuz olsa viyaklar. İnsanoğlu ise domuz kadar gıcıklı olmasa da susar.

BRICK: Neymiş domuzun şansı?

KOCA BABA: Ölümlü olduğunu bilmemek rahatlatıcıdır. İnsan bu rahata eremez; ölümü kavrayabilen tek canlıdır o, ölümün ne olduğunu bilir. Öteki canlıların hangi sona doğru yol aldıklarını bilmeden, hiç bilmeden, böylesi bir bilginin sahibi olmadan yaşar giderler, domuz viyaklar, oysa insanoğlunun gıkı çıkmayabilir zaman zaman. Bazen – (YAŞLI ADAM'da derin, için için yanan bir onulmazlık vardır.) – gıkı çıkmayabilir. Bilmem ki, acaba –

BRICK: Ne Koca Baba?

KOCA BABA: ...bir duble viski şu spastik kolona dokunur mu?

BRICK: Hayır efendim, iyi bile gelir.

KOCA BABA (birden kurt gibi sırtır): Allahım anlatamam bunu sana! Gök yarıldı, açıldı! Tanrım, açıldı yine! Açıldı oğlum, açıldı işte! (BRICK gözlerini indirip içkisine bakar.)

BRICK: Daha iyice misin, Koca Baba?

KOCA BABA: İyice mi? Yahu, yeniden soluk alıyorum! – Hayatım boyunca sıkılmış bir yumruk gibi yaşadım... (Bir içki doldurur.) – Vurdum, kırdım, daldım girdim! Artık bu sıkılmış yumrukları gevşetip sakına sakına dokunacağım her şeye... (Hatıyayı okşarmış gibi açar elini.) Ne geçiriyorum aklımdan biliyor musun?

BRICK (belli belirsiz): Hayır efendim. Ne geçiriyorsun?

KOCA BABA: Ha-Ha! – Zevk! – Kadınlarla zevk! (BRICK'in gül-

liimsemesi silikleşir ama kaybolmaz.) Brick, içimi yaktı bu içki be! –Evet oğlum. Belki de hiç tahmin etmediğin bir şey söyleyeceğim sana. Hâlâ kadınları arzuluyorum, üstelik bu altmış beşinci yaş günüm! (Bir içki doldurur.)

BRICK: Oldukça ilginç bence Koca Baba!

KOCA BABA: İlginç mi?

BRICK: Gıpta ettim, Koca Baba!

KOCA BABA: Çok haklısın öyle, hem ilginç hem de gıpta edilecek şey, ikisi birden. Şimdi anlıyorum ki çok fırsat kaçırmışım, çok. Kafayı taktığım için birçok fırsatı kaçırmışım, kafayı taktığım için – yazılmamış kurallarmış falan, boşver bunlara... Bütün bunlar palavra, palavra, palavra! Ölümün gölgesi sayesinde anladım bütün bunları! Artık o gölge kalktı ya, palamarı çözeceğim, sonra da hani ne derler – keyfime bakacağımı!

BRICK: Keyfine bakacaksın, öyle mi?

KOCA BABA: Tastamam, keyif çatacağım, keyif, keyif! Yeter yahu – Koca Ana'yla dur bakayım, beş yıl öncesine kadar yattım, ben altmışıma o da elli sekizine gelene kadar; hiç mi hiç hoşlanmadım, hiçbir zaman! (Koridorun sonundaki telefon çalmaya başlar. KOCA ANA girer, bağırarak:)

KOCA ANA: Siz erkek takımı, telefonun çaldığını duymuyor musunuz? Ben ta galerinin oradan duydum.

KOCA BABA: Galeriden koridora çıkan beş tane oda var. Ne diye bu odadan geçiyorsun? (KOCA ANA koridor kapısına doğru ilerlerken şakacı bir surat takınır.) Hıh! – Yahu, bu Koca Ana odadan çıkınca karının neye benzediğini hatırlamıyorum bile, ama odaya geri dönünce neye benzediğini görüyorum, görüyorum da keşke hiç görmeseydim diyorum! (Bu şakasına gülmekten iki büklüm olur, bağırsaklarına ağrı saplanınca tekrar doğrulur. İçki bardağını biraz güvensiz bir tavırla masaya koyarken kahkahası çık-çık'lamaya dönüşür. BRICK doğrulmuş, galeriye açılan kapılara doğru sekerek ilerlemektedir.) Hey, nereye gidiyorsun?

BRICK: Çıkıp biraz hava alacağım.

KOCA BABA: Yok daha değil. Bu konuşma bitinceye kadar burada kal bakalım delikanlı.

BRICK: Konuşmamız bitti sanmıştım, Koca Baba.

KOCA BABA: Daha başlamadı bile.

BRICK: Hata bende. Özür dilerim. Sadece nehirden gelen esintiyi duymak istemiştim.

KOCA BABA: Tavandaki pervaneyi çalıştır da çok şu iskemleye... (KOCA ANA'nın sesi koridorun öteki ucundan duyulacak kadardır yükselir.)

KOCA ANA: Sen bir vakasın valla, Miss Sally! Sen ömür bir şeysin, Miss Sally! Neden bırakmadın ben açıklayayım sana?

KOCA BABA: Yarabbim, yaşlı kız kurusu kardeşimle konuşuyor yine!

KOCA ANA: Eh, allahısma marladık şimdilik Miss Sally. Bu yakınlarda uğra, Koca Baba seni görmek için can atıyor! Ev-vet, allahısma marladık Miss Sally... (Telefonu kapar, keyiften havalar gibi sesler çıkarır. KOCA BABA homurdanır ve KOCA ANA yaklaşırken elleriyle kulaklarını kapar. KOCA ANA, içeri dalarak:) Koca Baba, Miss Sally'ydi yine Memphis'ten arıyor! Ne yapmış biliyor musun Koca Baba? O spastik şeyin ne olduğunu öğrenmek için Memphis'teki doktoruna telefon açmış. Ha -HAAA! Sonra da tekrar beni arayıp ne kadar rahatladığını anlatmak için -Hey! Biraksana gireyim!

(KOCA BABA kapıya yaslanmış, itmektedir.)

KOCA BABA: Hayır, bırakmayacağım. Sana bu odadan girip çıkma dedim. Git öteki beş odadan geç.

KOCA ANA: Koca Baba? Koca Baba? Ah, Koca Babacık! -Söylediklerinde ciddi değilsin, değil mi? (KOCA BABA kapıyı sıkıca kapar ama KOCA ANA hâlâ bağırılmaktadır.) Canımın içi? Canımın içi? Koca Baba? Bana o korkunç şeyleri söylerken ciddi değildin, değil mi? -Biliyorum, değildin. Biliyorum, o sözleri söy-

lerken içinden gelerek söylemedin... (Çocuksu sesi bir hıçkırıkla söner gider, ağır adımları koridorda uzaklaşır. BRICK költük değneklerine dayanarak bir kere daha kalkmış, galeriye doğru ilerlemektedir.)

KOCA BABA: Bu kadından tek istediğim beni yalnız bırakması. Ama beni hasta ettiğini kendi kendisine itiraf edemiyor ki. Onunla bunca yıldır yattığım için oluyor bunlar. Çok daha önceleri bırakmalıydım o işi, ama bu ihtiyar karı istedi durdu -ben de iyidim yatakta... Bu kadar zaman harcamamalıydım ona... İnsan şu kadar yıl yaşar, yılları sayılıdır diyorlar. Eh, daha birkaç yılum var, bu yılları geçirmek için de iyi bir karı bulacağım kendime! Seçme bir karı bulacağım, kaç patlayacağını da düşünmeyeceğim, vizonlara sarıp sarmalayacağım onu! Ha-ha! Onu çırılçıplak soyup vizonlara sarıp sarmalayacağım, elmaslara boğacağım! Ha-ha! Çırılçıplak soyacağım, elmaslara boğacağım, vizonlara saracağım, sabah akşam da atlayacağım. Hah-hah-ha!

MAE (kapıdan şen bir sesle): Orada gülen kim öyle?

GOOPER: İçeride gülen Koca Baba mı?

KOCA BABA: Allah kahretsin! Bu ikisi- sümsükler... (Gider BRICK'in omzuna dokunur.) Evet, oğul. Brick, oğlum-Ben-mutluyum! Mutluyum oğul, mutluyum! (Sesi boğuklaşır, alt dudaklarını ısırır, başını çekinerek, aceleyle OĞLU'nun başına bastırır, sonra tedirgin bir öksürükle kendine güvenini kaybetmiş olarak içkisini koyduğu masaya geri döner. İçer, içki bağırsaklarını yakınca da suratını buruşturur. BRICK iç geçirir ve güçlülükle doğrulur.) Nedir seni böyle rahatsız eden? Kıçına neft yağı mı sürdüler?

BRICK: Evet efendim...

KOCA BABA: Neden?

BRICK: O şey - olmadı...

KOCA BABA: Öyle mi? Neymiş o?

BRICK (*yaslı bir sesle*): -tıklama...

KOCA BABA: Tıklama mı dedin?

BRICK: Evet, tıklama.

KOCA BABA: Ne tıklaması?

BRICK: Beni rahatlatan kafamdaki tıklama.

KOCA BABA: Allah canımı alsın ki ne dediğini anlamıyorum, ama yine de rahatsız oluyorum.

BRICK: Mekanik bir şey canım.

KOCA BABA: Neymiş mekanik bir şey?

BRICK: Beni rahatlatan kafamdaki tıklama. Tıklama oluncaya kadar içmem gerek. Mekanik bir şey işte, şey gibi bir şey- şey gibi şey gibi-

KOCA BABA: Ne gibi-

BRICK: Kafamda açılıp kapanan bir elektrik düğmesi gibi, yakıcı ışığı söndürüp serin geceyi getiren bir düğme sonra- (*başını kaldırır üzgün gülümser*) -birdenbire- huzur geliyor!

KOCA BABA (*şaşırmıştır pes perdeden uzun bir ısıklık çalar*).
BRICK'in yanına gider ve OĞLU'nun omuzlarını kavrar): Allahım! Bu kadar kötülediğini bilmiyordum. Yahu oğul, sen -alkolik- sin!

BRICK: Evet gerçek bu, Koca Baba. Ben alkoliğim.

KOCA BABA: Dizginleri nasıl da bırakmışım elimden!

BRICK: Beni rahatlatan kafamdaki tıklamayı duymam gerek. Genellikle daha erken saatlerde duyarım, hatta bazen öğleye doğru, -ama bugünkü- gecikti... Alkol kan dolaşımında yeterli düzeye ulaşmadı daha, hepsi bu! (*Bu son cümle içkisini tazelediği sırada enerjik bir tavırla söylenmiştir.*)

KOCA BABA: Oh-hoo. Ölümü beklemek kör etmiş gözlerimi. Oğullarımdan birinin gözümün önünde ayyaş olduğunu bilmiyordum.

BRICK (*usulca*): Eh, artık biliyorsun Koca Baba, haberler sızdı.

KOCA BABA: Hı-hı, evet, biliyorum artık, haberler sızdı...

BRICK: İşte böyle, şimdi izin verirsen-

KOCA BABA: Hayır, izin vermiyorum.

BRICK: ...tek başıma oturayım da kafamdaki tıklamayı bekleyeyim, mekanik bir şey ama yalnız başıma olduğum ya da kimseyle konuşmadığım zamanlar dışında olmuyor...

KOCA BABA: Yalnız başına oturup kimseyle konuşmayacağın bir sürü zamanın olacak oğul, şu anda ise benimle konuşuyorsun. En azından ben seninle konuşuyorum. Otur oraya ve ben konuşmamız bitti deyinceye kadar dinle!

BRICK: Ama bu konuşma da hayatımız boyunca yaptığımız öteki konuşmalar gibi! Hiçbir yere götürmüyor bizi, hiçbir yere! -acı-acı veriyor Koca Baba....

KOCA BABA: Tamam, bırak acı versin, yine de o iskenleden bir yere kıpırdama - şu koltuk değneğini de kaldıracağım... (*Koltuk değneğini alır ve odanın öteki ucuna fırlatır.*)

BRICK: Tek ayağım üzerinde hoplarım, düşersem de emekleyebilirim!

KOCA BABA: Dikkat et, emekleye emekleye bu ekim alanından çekip gidersin, sonra da sokaklarda içki dilenirsin!

BRICK: O da olacak, Koca Baba!

KOCA BABA: Hayır, olmayacak. Sen benim oğlumsun, seni kendine getireceğim; artık ben kendime geldim ya, şimdi de seni kendine getireceğim!

BRICK: Öyle mi?

KOCA BABA: Bugün Ochsner Kliniği'nden rapor geldi. Ne dediler biliyor musun? (*Yüzünde zafer gülümsemesi.*) O koca hastanede tıbbın bütün aletleriyle bulup çıkardıkları tek şey spastik kolonmuş! Bir de bunun yüzünden çektiğim onca sıkıntıdan dolayı haşat olan sinirler!

(*Her iki elinde de birer çatapat tutan küçük bir kız hoplaya hoplaya odaya dalar, delirmiş bir maymun gibi çığlıklar atar.* KOCA BABA vurunca da kaçarak dışarı çıkar. Sessizlik.)

İki erkek birbirlerine bakarlar. Dışarıda bir kadın neşeli bir kahkaha atar.)

Biliyor musun Vicksburg zirhlisi kadar kocaman, derin mi derin bir soluk aldım bunu duyunca!

BRICK: Öteki dünyaya göçmeye hazır değildin demek?

KOCA BABA: NEREYE GÖÇMEYE? – saçmalama... Buradan göçtün mü iş işten geçmiş demektir, hiçbir yere gidilmez! İnsan denen makinenin hayvan denen makineden ya da balık denen makineden ya da kuş denen makineden ya da sürüngen denen makineden hiçbir farkı yoktur! Allah belasını versin, sadece çok daha karmaşıktır, bu yüzden de idaresi daha güçtür. Evvet, kaptım sanmıştım. Ayağımın altındaki yer sarsıldı, gökyüzü kara bir kazan kapağı gibi üzerime indi, nefes alamaz oldum! Bugün! –O kapak kalktı– ilk defa şöyle bir nefes aldım –kaç yıldan beridir! Allahım, üç yıldır...

(Dışarıda kahkahalar, koşuşanların ayak sesleri, patlayan fişeklerin yumuşak, pes sesleri. BRICK ayık gözlerle bir an ona bakar; sonra burnundan ürkmüş bir hırıltı çıkarır, fırlar ayağa kalkar, oda boyunca hoplayarak koltuk değneğini yakalar, bu arada mobilyalara tutunur. Koltuk değneğini alır ve dehşet içinde galeriye kaçar. BABA'sı onu beyaz pijamasının yenidoğulardan yakalar.) Burada kal orospu çocuğu! –ben git deyinceye kadar!

BRICK: Kalamam.

KOCA BABA: Hem de nasıl kalacaksın, Allah kahretsin.

BRICK: Hayır, kalamam. Konuşuyorsun, konuşuyoruz –dönüp dolaşıp aynı yere geliyoruz! Hiçbir yere varamıyoruz, hiçbir yere! Hep aynı şey, benimle konuşmak istediğini söylüyorsun, ama bana söyleyecek tek lafın yok!

KOCA BABA: Sana öleceğim sanırken yaşayacağımı öğrendim diyorum, buna söyleyecek laf yok mu diyorsun?

BRICK: Ha –o mu– Bana söyleyeceğin bu mu?

KOCA BABA: Evet, orospu çocuğu! Bu önemli değil mi –değil

mi?

BRICK: Evet, ama bunu söyledin, bu söylendi, şimdi ben–

KOCA BABA: Çok bakalım şuraya tekrar.

BRICK: Sen iyice saçmalıyorsun, sen–

KOCA BABA: Saçmaladığımı falan yok–

BRICK: Saçmalıyorsun, kafan karmakarışık senin.

KOCA BABA: Bana ne olduğumu öğretme ayyaş enik seni! Yerine oturmazsan yenini yırtacağım!

BRICK: Koca Baba–

KOCA BABA: Ne diyorsam onu yap! Burada patron benim artık! Sürücü koltuğuna yeniden geçtim, bilesin! *(KOCA ANA hızla içeriye dalar, hızla inip kalkan göğsünün üzerinden eli.)* Allah kahretsin, sen ne arıyorsun burada Koca Ana?

KOCA ANA: Ah, Koca Baba! Ne diye bağıyorsun böyle? Artık dayanamıyoruuuuu– buna...

KOCA BABA *(elinin tersini havada sallayarak)*: ÇIK! – Git burdan. *(Aceleyle dışarı çıkar, huçkırıklara boğulur.)*

BRICK *(usulca, hüzünlü bir sesle)*: Tanrım...

KOCA BABA *(şiddetle)*: Evet! Tanrım ya! –doğru... *(BRICK ondan kurtulur ve galeriye doğru hoplamaya başlar. KOCA BABA koltuk değneğini BRICK'in altından çekince BRICK yaralı ayağının üzerine basar. Tıslar gibi bir acı sesi çıkarır, bir iskenleye yapışır, iskenleyi kendine çekerken yere, üzerine düşürür.)*

Şişko domuz – karının çocuğu seni...

BRICK: Koca Baba! Koltuk değneğini ver bana.

(KOCA BABA koltuk değneğini onun ulaşamayacağı bir yere fırlatır.) Ver o koltuk değneğini bana, Koca Baba.

KOCA BABA: Neden içiyorsun?

BRICK: Bilmiyorum, koltuk değneğini ver bana!

KOCA BABA: Ya neden içtiğini bulursun ya da içkiyi bırakırsın!

BRICK: Koltuk değneğimi verir misin lütfen, ayağa kalkayım?

KOCA BABA: Önce soruma cevap vereceksin. Neden içiyor–

sun? Neden hayatına yazık ediyorsun oğul, sanki sokakta bulmuşsun gibi?

BRICK (*dizlerinin üzerinde sürünerek*): Koca Baba, acılar içindiyim, o ayağımın üzerine bastım!

KOCA BABA: İyi! İçkinin seni acı duymayacak kadar uyuşturmadığına sevindim!

BRICK: İçkimi – döktün...

KOCA BABA: Seninle bir pazarlık yapalım. Sen bana neden içtiğini söyle ben de sana bir içki vereyim. İçkiyi kendi elimle bardağa koyup vereceğim sana.

BRICK: Neden mi içiyorum?

KOCA BABA: Ev-vet! Neden?

BRICK: Bir içki ver de söyleyeyim.

KOCA BABA: Önce söyle!

BRICK: Tek bir kelimeyle anlatacağım.

KOCA BABA: Ne kelimesi?

BRICK: TİKSİNTİ!... (*Saat usulca, tath tath çalar. KOCA BABA saate doğru kısa, öfkeli bir bakış fırlatır.*)

Hadi içki nerede peki?

KOCA BABA: Nedir tiksindiğin? Önce bunu anlatacağın bana. Yoksa tiksiniyorum demenin bir anlamı yok!

BRICK: Koltuk değneğimi ver bana!

KOCA BABA: Dediğimi duydun, önce soruma cevap vereceksin.

BRICK: Söyledim ya, tiksintimi gidermek için!

KOCA BABA: NEYİN TİKSİNTİSİNİ!

BRICK: Sıkı pazarlıkçısın sen.

KOCA BABA: Nedir tiksindiğin? – söyle, vereyim içkini.

BRICK: Tek ayağım üzerinde hoplarım, düşsem de emekleyebilirim.

KOCA BABA: İçkiyi bu kadar çok mu istiyorsun?

BRICK (*sürünerek doğrulur, yatağın kenarına tutunur*): Evet, fena

halde.

KOCA BABA: Sana bir içki verirsem, bana seni bu kadar tiksindiren şeyin ne olduğunu söyler misin Brick?

BRICK: Evet efendim, denerim. (*YAŞLI ADAM içki koyar, büyük bir ciddiyetle ona uzatır. BRICK içkisini içerken sessizlik.*) 'Sahtekârlık' lafını duydun mu sen hiç?

KOCA BABA: Tabii. 'Sahtekârlık' ucuz politikacıların birbirlerini suçlayıp durmakta kullandıkları üç kuruşluk laflardan biridir.

BRICK: Ne demek biliyor musun?

KOCA BABA: Yalancılıkla yalancılarla ilgili bir şey değil mi?

BRICK: Evet efendim, yalancılıkla yalancılarla ilgili.

KOCA BABA: Biri sana yalan mı söyledi?

ÇOCUKLAR (*salının dışında koro halinde şarkı söylerler*):

Koca Ba-ba-yı İstiyoruz!

Koca Ba-ba-yı İstiyoruz!

(*GOOPER galeriye açılan kapıda görünür.*)

GOOPER: Koca Baba, dışarıda çocuklar seni çağırıyor.

KOCA BABA (*tepesi atar*): Çekil Gooper!

GOOPER: Özür dilerim.

(*KOCA BABA, GOOPER'ın ardından kapıyı çarparak kapar.*)

KOCA BABA: Kim yalan söylüyor sana, Margaret mi yalan söylüyor, karın sana herhangi bir konuda yalan mı söyledi?

BRICK: O değil. O söylese aldırılmazdım.

KOCA BABA: Peki, sana kim yalan söyledi, ne hakkında söyledi?

BRICK: Bir tek kişi, bir tek yalan değil...

KOCA BABA: Peki ne, ne peki, Allah için söyle!

BRICK: –her şey, her şey– bütün her şey...

KOCA BABA: Ne diye alnını oğuşturuyorsun? Başın mı ağrıyor?

BRICK: Hayır ben sadece–

KOCA BABA: Aklını başına toplamaya çalışıyorsun, ama toplayamıyorsun çünkü beynin içkiden sırlıslam, bu mu sorunun? Islak beynin mi? *(Bardağı BRICK'in elinden çeker alır.)* Sahtekârlık denen şey konusunda sen ne bilirsin ki? Yahu kitap yazarım ben bu konuda! Haberin yok mu bundan? Kitap yazarım da yine bitiremem! Evet, evet Allahın belası bir kitap yazarım da yine de ucunu bucağını getiremem! – Katlanmak zorunda olduğum bütün yalanları düşün! – Numaralar! Bu sahtekârlık değil mi işte? İçinden gelmeyen, aklından geçirmedğin şeylerin numarasına kalkışmak! Örneğin Koca Ana'yı seviyormuş gibi yapmam! – Kırk yıldır bu kadını görmeye, işitmeye koklamaya dayanamıyorum! –onu düzerken bile! –piston gibi gidip geliyorum, o kadar. O orospu çocuğu Gooper'ı. karısı Mac'yi, orada dışarıda, tünekteki papağanlar gibi çıgırıp duran şu beş veledi sevme numarası? Tanrım! Suratlarına bile bakmak gelmiyor içimden! Kilise! – Sıkıntıdan içim içimi yiyor ama yine de gidiyorum! Gidiyor orada oturuyor, o salak rahibi dinliyorum! Kulüpler! Av dernekleri! Masonlar! Rotary Kulüp! – Saçmalık hepsi! *(Acıyla kasılarak karnını tutar. Bir iskemleye çöker, sesi daha yumuşak, daha boğuktur.)* Nedense gerçekten severim seni, sana karşı her zaman gerçek bir sevecenlik –saygı– duymuşumdur, evet her zaman... Hayatım boyunca gerçekten inandığım iki şeyden biri sen biri de bu toprakları ekmekteki başarım oldu! – gerçeği söylüyorum... Neden bilmem, ama gerçek bu! Ben sahtekârlıkla geçirdim hayatımı! Sen neden geçirmeyesin? Allah cezasını versin, yaşaman gerek, sahtekârlık dışında bir ömür birlikte olacağın başka bir şey yok, var mı?

BRICK: Hayır, efendim. Evet, bir ömür birlikte olacağım başka bir şey var!

KOCA BABA: Neymiş?

BRICK *(bardağını kaldırır)*: Bu– İçki...

KOCA BABA: Bu yaşama değil ki, bu hayattan kaçmak!

BRICK: Ben kaçmak istiyorum hayattan.

KOCA BABA: Peki o zaman neden öldürmüyorsun kendini be adam?

BRICK: İçmeyi seviyorum...

KOCA BABA: Of Tanrım, seninle konuşamıyorum...

BRICK: Üzgünüm, Koca Baba.

KOCA BABA: Benim kadar üzgün olamazsın. Sana bir şey diyeceğim. Bir süre önce, cavlağı çekeceğim sandığım sıralarda– *(Bu konuşmada kasırgayı andıran bir hız ve öfke olmalıdır.)* –şu spastik–kolon dışında hiçbir şeyim olmadığını öğrenmeden önce, seni düşündüm. Cavlağı çekeceksem burayı sana bırakmalı mıydım, bırakmamalı mıydım – madem ki Gooper'la Mae'den nefret ediyorum, onların da benden nefret ettiklerini biliyorum, madem ki bütün o küçük evcil şebekler de küçük Mae'lerle Gooper'lardır –Önce hayır! dedim –Sonra evet! dedim –karar veremiyordum. Gooper'dan onun birbirine benzeyen beş şebeginden, o kancık Mae'den hiç hoşlanmıyorum! Nil Vadisi'nden bu yana gelmiş geçmiş en bereketli yirmi sekiz bin dönümlük toprağı neden benim toprağımdan olmayanlara bırakayım? Ama yahu, Brick –öte yandan– neden Allahın cezası bir çılına ömür boyu içki parası yetiştireyim? Sevsem de sevmesem de, hatta belki, evet –çok sevsem de! Neden yapayım bunu? İşe yaramaz davranışlarına neden para yetiştireyim?

BRICK *(güllümseyerek)*: Anlıyorum.

KOCA BABA: Eh, anlıyorsan sen benden zekisin demektir; Allah kahretsin, çünkü ben anlamıyorum. Sana açıkça bir şey daha söyleyeyim. Bu konuda daha kararımı vermiş değilim ve bugüne kadar da vasiyetname yapmadım– Eh, artık yapmam da gerekmiyor. Üzerimden bir yük kalktı. Bekler görürüm. Bakalım kendine çekidüzen verebilecek misin veremeyecek misin?

OCA BABA: Burada da konuşulmuyor.

RICK: ... pu çocuğu!

OCA BABA (*birçok şeyi atlayarak*): 1910'a kadar çok şey görmüşüm, çoğunu da anladım. Allahım, o yıl pabuçlarım paralanmıştı. rehine verdiğim – şu yolun yarım mil aşağısında bindiğim yük vagonundan atladım, pamuk tiftilen yerin dışındaki pamuk yüklü bir vagona uyudum. Jack Straw'la Peter Ochello beni evlerine aldılar. Bana sonradan burası olan yerin idarecilerini verdiler. –Jack Straw öldüğünde– bilir misin, ihtiyar Peter Ochello sahibi ölen bir köpek gibi yemeden içmeden kesildi ve o da öldü!

BRICK: Tanrım!

KOCA BABA: Demek istiyorum ki anlarım böyle–

BRICK (*şiddetle*): Skipper öldü. Ben yemeden içmeden kesildim.

KOCA BABA: Evet. Ama içkiye başladın.

BRICK (*koltuk değneğinin üzerinde döner, bardağını odanın öteki ucuna fırlatır, bağırır:*)

BRICK: SEN DE Mİ ÖYLE DÜŞÜNÜYORSUN?

KOCA BABA: Şşşş!

(*Galeride koşuşan ayak sesleri. Birbirini çağıran kadın sesleri. KOCA BABA kapıya doğru ilerler.*) Çekilin oradan! –Sadece bir bardak kırıldı. o kadar...

(*BRICK değişmiştir; sessiz sedasız bir dağ iken ateş püsküren bir volkan olmuştur sanki.*)

BRICK: Sen de mi öyle düşünüyorsun? Sen de mi öyle düşünüyorsun? Skipper'la benim birlikte, birlikte –yattığımızı mı düşünüyorsun?

KOCA BABA: Ağır –

BRICK: O senin –

KOCA BABA: OL! – Bir dakika!

BRICK: İkimizin sapıkça şeyler yaptığını mı düşünüyorsun,

Skipper'la–

KOCA BABA: Ne diye bağıyorsun böyle? Neden–

BRICK: ...benim, Skipper konusundaki düşüncelerin bunlar mı, bu mu–

KOCA BABA: ...böyle heyecanlanıyorsun? Bir şey bildiğim yok. Sana sadece diyorum ki–

BRICK: Skipper'la benim iki pis moruk olduğumuzu mu düşünüyorsun?

KOCA BABA: Bak, şimdi–

BRICK: Straw? Ochello? Bir çift–

KOCA BABA: Artık bu kadarı–

BRICK: ...korkak hanımevladı? İbne? Bu mu senin–

KOCA BABA: Şışşşt.

BRICK: ...düşündüğün? (*Dengesini kaybeder ve acının farkına bile varmadan dizlerinin üzerine devrilir. Yatağa yapışır, kendini yuvarlamaya doğru çeker.*)

KOCA BABA: Allahım! Üff... Tut elimi!

BRICK: Hayır, istemiyorum elini...

KOCA BABA: Ben seninkini istiyorum ama. Kalk ayağa! (*BRICK'i ayağa kaldırır, kolunu ilğiyle şefkatle beline dolar.*) Ne ter boşandı üzerinden! Nefes nefese kaldın, sanki yarışa çıkmış gibi–

BRICK (*kendini BABA'sının elinden kurtararak*): Koca Baba afallatıyorsun beni, Koca Baba, sen sen afallatıyorsun beni! Böyle– (*Yüzünü BABA'sından öte yana çevirir.*) –gelişigüzel konuşarak! –böyle bir– konuda... İnsanların bu konudaki duygularını bilmez misin? Böyle konulardan nasıl, nasıl tiksindiklerini? Mississippi Üniversitesi'ndeki kardeşlik bağımızdan, Skipper'la benim kardeşlik bağımızdan, Skipper'la benim kardeşliğimizden yararlanıp, doğal olmayan bir şey yapan, yapmaya kalkışan biri çıkmıştı da– Sadece defterden silmekle kalmamıştı! Kampüsten defolup gitmesini de söylemiştik, gitmişti

de! Ta- *(Durur, nefesi kesilmiştir.)*

KOCA BABA: Nereye kadar?

BRICK: ...son aldığım haberlere göre Kuzey Afrika'ya kadar!

KOCA BABA: Bak, ben bundan çok daha uzak yerlerden geri dönüp geldim. Ayın öteki yüzünden, ölümün ülkesinden daha yeni döndüm ben oğul, burada karşılaşacağım hiçbir şey kolay kolay şaşırtamaz beni. *(Sahnenin önüne doğru ilerler ve seyirciye bakar.)* Her neyse, zaten her zaman çevremdekilerin düşündüklerinden etkilenmeyecek kadar çok boşlukla kuşattım kendimi. Böyle büyük bir yerde pamuktan daha önemli bir şey yetişir! Hoşgörüdür bu da! Ben kendimde geliştirdim bunu. *(BRICK'e döner.)*

BRICK: Kuraldışı bir dostluk, iki erkek arasındaki gerçek mi gerçek, yoğun mu yoğun bir dostluk! neden temiz, onurlu bir şey olarak görülmez de, tek düşünülen onların-

KOCA BABA: Görülür, öyledir de zaten yahu.

BRICK: ...ibne olduklarıdır... *(Bu kelimeyi söylerken, onu daha gençliğinden defne dallarıyla ödüllendiren dünyadan edindiği geleneksel ahlağın nerelere kadar uzandığını, ne kadar derinlere kök saldığını anlatır.)*

KOCA BABA: Mae ile Gooper'a dedim ki-

BRICK: Mae ile Gooper'ın canları cehennem, bütün pis yalanlarla yalancılardan canı cehennem! Skipper'la benim aramda temiz, gerçek bir şey vardı!.. Maggie sözünü ettiğin şeyi akıl edinceye kadar neredeyse hayatımız boyunca tertemiz bir dostluğu paylaştık! Normal mi? Hayır- Normal olamayacak kadar ender rastlanan bir şeydi; iki insan arasında sahte olmayan her şey normal olamayacak kadar enderdir. Ah, evet arada bir elini benim omzuma koyar, ben de onunkine koyardım, hatta belki profesyonel futbolculuk zamanlarımızda ülkeyi turlarken aynı otel odasını paylaştığımız zamanlarda iki yatak arasından birbirimize elimizi uzatır, tokalaşır, iyi geceler di-

lerdik, evet, bir iki kere de-

KOCA BABA: Brick, hiç kimse bunların normal olmadığını düşünmüyor.

BRICK: Öyleyse yanılıyorlar, normal değil! Tertemiz, gerçek bir şeydi bu, demek ki normal değil. *(Uzun süren bir an boyunca dik dik birbirlerini süzerler. Sonunda gerginlik lavsar ve ikisi de sanki yorulmuş gibi yüzlerini çevirirler.)*

KOCA BABA: Evet, zor şeymiş-konuşmak...

BRICK: Tamam o zaman, bırak-bırak, boşver...

KOCA BABA: Skipper neden sıfırı tüketti? Sen neden sıfırı tükettin? *(BRICK döner, babasına bakar tekrar. Babasına kanserden öleceğini söylemeye karar vermişti; böyle bir karar verdiğini kendisi bile bilmemektedir daha. Aradaki eşitliği ancak bu sağlayacaktır; ağza alınmayacak bir şeye karşılık ağza alınmayacak bir diğeri...)*

BRICK *(uğursuz bir sesle)*: Peki. Sen istedin Koca Baba. O kadar arzuladığın gerçek konuşmayı yapacağız sonunda. Susmak için çok geç artık, sonuna kadar gideceğiz ve her şeyi konuşacağız. *(Hoplaya hoplaya içki dolabına gider.)* Hıh-hı. *(Buz kovasının kapağını açar ve masayı havaya kaldırarak onun buzlu parlaklığına hayranlıkla bakar.)* Maggie'nin dediğine göre Skipper ve ben Mississippi Üniversitesi'ni bitirdikten sonra profesyonel futbolculuğa başlamışız çünkü büyümekten korkuyorduk... *(Koltuk değneğinden destek alan bir kötiürümün ayak sürülme sesleri ve takırtılar arasında sahnenin önüne doğru gelir. Konuşması bir 'söylev' biçimini aldığı anda tıpkı MARGARET'in yaptığı gibi evin içerilerine bakacaktır, dündük, kararlı bakışlarıyla evin dikkatini üzerine çekmek istemektedir sanki - görüntüsü kurgun, 'trajik ve zarif' bir adam görüntüsüdür; 'gerçek' denen şeyin bildiği kadarını aktaracaktır bize.)* - o uzun uzun - o yüksek, yüksek - pasları - sürdürmek istedik sadece; zaman dışında hiçbir şeyin engelleyemeyeceği, bizi meşhur eden - o hava paslarını! Sürdürdük de, sürdürdük bir mevsim boyu sürdürdük o hava paslarını,

niç formdan düşmeden –Evet, derken– O yaz Maggie tuttu-
lu, ya şimdi ya hiç diye, ben de tuttum evlendim Maggie'yle...
KOCA BABA: Yatakta nasıldı Maggie?

BRICK (ıstırıcı bir alayla): Müthiş! Gördüklerimin en iyisi!

KOCA BABA *sanki talimin etmiş gibi başını sallar.*) O sonbahar o
la Dixie Star Takımı'yla beraber geldi. Dünyanın en alıbar ça-
ruş kızı olma numarasını çok iyi becerdi. Şey taktı –şey– o ko-
aman ayı postu şapkalardan! Sonra Shako denilen boyanmış
köstebek kürkünden yapılan paltolardan, hani kırmızıya bo-
yanmış köstebek kürkü! Çıldırmıştı sanki! Zaferi kutlamak
üzere balo salonları kiraladı, sonra da– zafer –gerçekleşmedi-
ği halde– tuttuğu salonları iptal etmedi. KEDI MAGGIE! Ha ha!
KOCA BABA *onaylarcasına başını sallar.*) Ama Skipper doktor-
arın teşhis edemediği bir ateşli hastalığa yakalanmıştı yine,
ben de ayağımı burkmuştum –röntgende bir gölgeden başka
bir şey çıkmadı– bir de ufak bir eklem iltihabı... Hastanedeki
yatağında yattım, televizyondan izledim maçı; tökezleyip
lurakladığı için oyundan atıldığında Skipper'ın gidip Mag-
gie'nin yanına oturduğunu gördüm! Maggie'nin onun koluna
sılması nasıl da yaktı içimi– Biliyor musun bana kalırsa Mag-
gie kendisini hep dışlanmış hissetti; iki insanın yataktaki ya-
nışmalarından daha çok yakınlaşamadığı için bana... hani
itin üzerine tünemiş iki kedi de – daha çok yakınlaşamaz ya!
Şte böyle! Zavallı saf Skipper'ın beynini yıkamak için kullandı
lindeki zamanı. Mississippi Üniversitesi'ndeyken vasatın al-
ında bir öğrenciydi Skipper, biliyorsun bilmez olur mu-
un?! Onun aklına pis bir yalan soktu; Skipper ve ben hayatla-
rını bu odada geçiren yaşlı hemşirelerin, Jack Straw'la Peter
Chello'nun başarısız bir tekrarıydık güya! Zavallı Skipper
unun doğru olmadığını kanıtlamak üzere Maggie'yle yattı,
bir iş beceremeyince de söylediğinin doğru olduğunu sandı!
Skipper çürük bir sopa gibi kırılıverdi hemen –hiç kimse bu

kadar kolay pes etmemiştir– bu kadar kolay ölüme boyun eğ-
memiştir... İçin rahat etti mi şimdi? (KOCA BABA bu hikâyeyi sa-
pı samandan ayırarak dinlemiştir. Döner, OĞLU'na bakar.)

KOCA BABA: Senin için rahat etti mi?

BRICK: Neden?

KOCA BABA: Bu kıçı kırık hikâyeden?

BRICK: Nesi kıçı kırık bunun?

KOCA BABA: Bu hikâyede bir şey eksik. Atladığım nedir?

BRICK *(koridorda telefon çalmaya başlamıştır. Sanki bu ona bir şey
hatırlatmış gibi BRICK ansızın sesin geldiği yöne bakar ve):* Evet! –
Skipper'dan gelen şehirlerarası bir telefonu atlادم. Sarhoştum,
bir itirafta bulundum, ben de kapattım telefonu! –hayattayken
son konuşmamız!

*(Koridordaki pes perdeden telefon zili kesilir, biri telefonu açmış yit-
miş, belli belirsiz bir sesle konuşmaktadır.)*

KOCA BABA: Kapattın demek!

BRICK: Kapattım. Tanrım! Eh–

KOCA BABA: Neyse yine de – tiksinti duymana yol açan, tik-
sinti için içip durduğum yalanı bulduk çıkardık
ya. Sahtekârlıktan duyduğum tiksinti kendinden duyduğum
tikintiymiş. Sen! –arkadaşının mezarını kazıp kendi ayağınla
içine itmışsin onu! – onunla birlikte gerçekle yüzleşmeyesin
diye!

BRICK: Onun gerçeği, benim değil!

KOCA BABA: Tamam, onun gerçeği! Ama onunla birlikte yüz-
leşmeye yanaşmadın bu gerçekle!

BRICK: Kim yüzleşebilir ki gerçekle? Sen yapabilir misin?

KOCA BABA: Şu Allahın belası sorumluluktan kaçmaya kal-
kışma yine, oğul!

BRICK: Bu doğum günü eğlencelerine ne dersin; nice nice yıllar-
ra, oysa senin dışında herkes biliyor ki nice nice– *(Telefonu ce-
vaplayan her kimse tiz bir çığlık atar; sesin 'hayır, hayır, yanlış anla-*

mışsın, tam tersi! Deli misin sen?' dediği duyulur.

BRICK *ansızın nefesini tutar, korkunç bir açıklamada bulunduğu-
nun farkına varmıştır. Hoplayarak bir iki adım atar, sonra donar ka-
lır, BABA'sının allak bullak yüzüne bakmadan:)* Hadi, hadi
gel, dışarıya çıkalım, şimdi-

*(KOCA BABA birden öne atılır ve uğrunda kavga edip durdukları bir
silahınıcasına OĞLAN'ın koltuk değneğine yapıştır.)*

KOCA BABA: Yoo, hayır, hayır! Dışarıya filan çıkmayacağız.
Ne söylemek üzereydin?

BRICK: Hatırlamıyorum.

KOCA BABA: 'Nice nice yıllara, oysa hepsi de biliyor ki nice ni-
ce-'

BRICK: Boşver yahu Koca Baba, unut gitsin. Galeriye gel de do-
ğum günü onuruna atıklanmış fişeklere bir bak!

KOCA BABA: Sözüünü yarıda kesmeden önce söylediğini ta-
mamlayacaksın bir kere, 'nice nice yıllara, oysa hepsi de biliyor
ki nice nice?-' Biraz önce dediğin bu değil miydi?

BRICK: Bak şimdi... Zor durumda kalırsam koltuk değneksiz
de yürürüm ama mobilyalara cam eşyaya yazık, bunlara aba-
na abana Ormanlar Kralı Tar-

KOCA BABA: SONUNU GETİR! SÖYLEYECEĞİNİ SÖYLE! *(Arka-
sında, gökyüzünde tuhaf, yeşil bir ışık parıldar.)*

BRICK *(bardağındaki buzlu emer, dili dolaşarak):* Burayı Mae'ye
Gooper'a, onların bir örnek beş şebegine bırak, benim tek iste-
diğim-

KOCA BABA: 'BU YERİ BIRAK' mı dedin?

BRICK *(belli belirsiz):* Nil Vadisi'nden bu yana gelmiş en bere-
ketli yirmi sekiz bin toprak.

KOCA BABA: Bu yeri Gooper'a ya da başka birine 'bırakacağı-
mı' kim söyledi? Bu altmış altıncı doğum günüm benim! Daha
on beş, yirmi yıl yaşarım ben! Senden uzun yaşayacağım! Seni
gömeceğim de tabut paramı da cebimden vereceğim!

BRICK: Tabii. Nice yıllara. Şimdi gel havai fişeklere bakalım,
hadi gel!

KOCA BABA: Yalan, yalan mı söylüyorlar? Klinikten – gelen ra-
por hakkında? Bir şey, bir şey mi – bulmuşlar. Kanser. Belki
de?

BRICK: Sahtekârlık içinde yaşadığımız düzenin kendisi. İçki
bir çıkış yoluysa ölüm de öteki... *(Koltuk değneğini KOCA BA-
BA'nın gevşeyen elinden alır ve kapıları açık bırakarak dışarıya, ga-
leriye doğru sallana sallana gider. Bir şarkı, 'Bir Balya Pamuk
Devşir' duyulur...)*

MAE *(kapıda belirerek):* Ah, Koca Baba, işçiler sana şarkı söylü-
yor!

KOCA BABA *(boğuk bir sesle bağırarak):* BRICK! BRICK!

MAE: Dışarıda, içeriyor Koca Baba!

KOCA BABA: BRICK!

*(MAE çekilir, bu sesteki güçten ürkmüştür. Çocuklar KOCA BA-
BA'nın sesini taklit ederek BRICK'i çağırırlar. KOCA BABA'nın yıl-
zıl sarıya boyanmış bir duvarın yer yer dökülmüş badanası gibidir,
birazdan dökülüp toz olacaktır. Gökte bir parıltı. BRICK sallanarak
usulca, ciddiyetle içeriye girer tekrar, ayrılmıştır artık.)*

BRICK: Üzgünüm Koca Baba. Kafam çalışmaz oldu, ha ölmüş
ha kalmış, insan için hiç fark etmeyeceğini düşünür oldum, şi-
şede içki var mı yok mu bundan ötesini düşünemez oldum,
söylediklerimi de düşünmeden söyledim. Bazı yönlerden öte-
kilerden daha iyi bir insan değilim, bazı yönlerden daha da kö-
tüyüm çünkü canlı değilim. Belki canlı oldukları için yalan
söylüyorlar; beni kazara bu kadar gerçekçi yapan da neredey-
se cansız oluşum galiba – bilmem, ama – neyse – dost olduk...
–Dostluk birbirine gerçeği söylemektir... *(Sessizlik.)* Sen bana
söyledin! Ben de sana söyledim!... *(Bir çocuk koşarak odaya girer;
elinde bir demet çatapat, tekrar koşarak dışarıya çıkar.)*

ÇOCUK *(bağırarak):* Beng, beng, beng, beng, beng, beng, beng,

eng, beng!

KOCA BABA (*yarvaşca, tutkuyla*): ALLAHIM – BÜTÜN YALANCI
OROSPU – YALANCI OROSPU ÇOCUKLARININ – ALLAH BELA-
INI VERSİN... (*Sonunda doğrulur ve içeriye açılan kapıya yönelir.*
kapının orada durur ve sanki bir türlü dile getiremediği acil bir so-
usu varmışçasına odaya bakar. Sonra düşünür, başını sallar ve bo-
yük bir sesle:) Evet, bütün yalancıların, bütün yalancıların, bü-
tün yalan söyleyen, geberesice yalancıların! (*Bunları tane tane,*
or gibi yanın bir tiksintiyle söyler. Dışarıya çıkar.) Yalan! Geber-
yorum! Yalancılar! (*Sesi uzaklaşır. Bir çocuğa atılan tokadın sesi*
duyulur. Çocuk hızla kaçar, deli gibi uluyarak odadan geçip koridor
kapısından çıkar. BRICK ışıklar kararırken bir an hareketsiz kalır,
perde iner.)

Perde

Üçüncü Perde

(*Aradan zaman geçmemiştir. MAE, RAHİP TOOKER'la girer.*)

MAE: Koca Baba nerede? Koca Baba?

KOCA ANA (*girer*): Patlamış fişek kokusu artınca midem bula-
rıyor biraz – Koca Baba nerede?

MAE: Benim de öğrenmek istediğim bu. Koca Baba nereye git-
ti?

KOCA ANA: Yatmaya gitmiş olmalı, vurdu kafayı yattı herhal-
de... (*GOOPER girer.*)

GOOPER: Koca Baba nerede?

MAE: Nerede olduğunu bilmiyoruz.

KOCA ANA: Yatmaya gitti herhalde.

GOOPER: Eh, o halde şimdi konuşabiliriz.

KOCA ANA: Ne konuşması bu, ne konuşması?

(*MARGARET galeride görünür, DR. BAUGH'la konuşmaktadır.*)

MARGARET (*ezgili bir sesle*): Benim ailem köleliğin kaldırılma-
sından on yıl önce kölelerine özgürlüklerini bağışlamıştı,
büyük-büyük-büyükbabam İç Savaş'ın başlamasından beş
yıl önce özgürlüklerini vermişti kölelerine!

MAE: A, buyrun işte! Maggie yine tırmandı çıktı aile ağacına!

MARGARET (*tatlı bir sesle*): Ne dedin Mae? Ah, Koca Baba ne-
rede?

(*Hareketler çok seri olmalı. Meşhur Güneyli kıvr kıvrılığı*)

KOCA ANA (*hepsine dönerek*): Sanırım Koca Baba çok yoruldu,
hepsi bu. Ailesini sever, onları çevresinde görmekten hoşlanır
ama sinirleri yıpranıyor. Bu gece kendinde değildi, Koca Baba
kendinde değildi, çok yorulduğunu bir bakışta anladım.

RAHİP TOOKER: Son derece şayan-ı dikkat bir adam bana sorarsanız.

KOCA ANA: Ev-veeet! Öyle, şayan-ı dikkattir. Masada neler yediğini hepiniz gördünüz mü? Hepiniz akşam yemeğinde siliplip süpürdüklerini gördünüz mü? Maşallah, aç kurtlar gibi yedi.

GOOPER: Umarım pişman olmaz. Koca Ana maşallah, adam üzeri pekmezli koca bir dilim mısır ekmeği yedi. Mısır ezmesinden iki kere aldı.

MARGARET: Koca Baba mısır ezmesine bayılır – Tam bir köy yemeği yedik bu akşam.

KOCA ANA (MARGARET'in sözünü keserek): Yaa, nasıl da bayılıyor! Ya şekerli patatesler? Adam masada bir zenci ırgatı doyurmaya yetecek kadar yemek doldurdu tabağına!

GOOPER (kötüce bir zekle): Umarım sonradan burnundan gelmez...

KOCA ANA (öfkeli bir sesle): Ne diyorsun sen Gooper?

MAE: Gooper, Koca Baba'nın bu gece rahatsız olmayacağını umduğunu söylüyor.

KOCA ANA: Aman saçmalama, Gooper şunu diyor, Gooper bunu diyor! Koca Baba normal iştahını giderdi diye neden rahatsız olacakmış ki? Adamın sinirden başka bir derdi yok ki, nur topu gibi maşallah! Artık böyle olduğunu da biliyor, onun için bu kadar çok yedi! Aklından bir yük kalktı, artık sonunu –sonunu getireceğini sandığı şeyin gerçek olmadığını da bildiğinden–

MARGARET (hüzünlü ve tatlı bir sesle): Allah ondan razı olsun...

KOCA ANA (belli belirsiz): Allah razı olsun ya, Brick nerede?

MAE: Dışarıda.

GOOPER: İçiyor...

KOCA ANA: İçtiğini biliyorum. Hepiniz de bana durup durup Brick'in içtiğini söylemek zorunda değilsiniz. Oğlanın içtiğini

durmadan söylemenize gerek kalmadan da görmüyor muyum ben!

MARGARET: Senin adına sevindim Koca Ana!

(Alkışlar.)

KOCA ANA: Başkaları da içiyor, içtiler. Bu mereti yapıp şişelere doldurdukları sürece de içmeye devam edecekler.

MARGARET: Doğru. İçmeyen adama hiçbir zaman güvenmemişimdir.

MAE: Gooper hiç içmez. Gooper'a güvenmiyor musun yani?

MARGARET: Aa, sen hiç içmez misin Gooper? İçmediğini bilseydim, böyle söylemez–

KOCA ANA: Brick?

MARGARET: ...dim, hiç değilse senin önünde. (Tatlı tatlı güller.)

KOCA ANA: Brick!

MARGARET: Galeride hâlâ. İçeriye çağırayım da konuşalım.

KOCA ANA (kaygıyla): Bu aile toplantısı da neyin nesidir bilmiyorum.

(Tedirgin sessizlik. KOCA ANA birinden ötekine bakar, sonra hafifçe geçirir ve 'özür dilerim...' diye mırıldanır. Boynundan aşağıya sarkan siyah dantel elbisesiyle bir örnek siyah süs yelpazesini alır, pörsümüştü göğsünü yelpazelemeye koyulur. Bir yandan da sinirli sinirli solumakta, tedirgin sessizlikte bir yüzdend ötekine bakmaktadır. MARGARET 'Brick!' diye bağırır. BRICK galeriden aya karşı şarkı söylemektedir.)

Ayol ne oluyor burada, hepinizin suratu beş karış! Şu koridor kapısını açın da biraz hava girsin içeriye, açar mısın Gooper, lütfen?

MAE: O kapı konuşma ertesine kadar kapalı kalsın istersen Koca Ana.

KOCA ANA: Rahip Tooker, lütfen sen açar mısın şu kapıyı?!

RAHİP TOOKER: Tabii açarım Koca Ana.

IAE: Koca Baba'nın bu konuşmanın bir kelimesini bile duy-
masını göze alamayacağımızı düşünmüştüm de...

OCA ANA: Bak yeminle sana; Koca Baba'nın evinde keyfi is-
erse duyamayacağı tek bir kelime bile konuşulmayacak.

GOOPER: Ama Koca Ana, bu-

MAE onu susturmak için aceleyle, sertçe bir dirsek atar. MAE önün-
e panayır dansözü gibi döner, cılız çıplak kollarını kaldırıp bilezik-
lerini şangırdatırken GOOPER gözlerinden kıvılcımlar saçarak ba-
rar onu. MAE buğurur.)

IAE: Bir esinti! Bir esinti!

RAHİP TOOKER: Bu ev koca deltanın en serin evi galiba. Halsey
anks'ın dul eşi Halsey'nin anısına Friar's Point'deki kiliseyle
ahip evine serinleticiler yerleştirdiğini hepiniz biliyor musu-
nuz?

Konuşma ortadan sürmektedir; herkes bir ağızdan konuşunca oda
oca bir kuş kafesine dönmüştür.)

GOOPER: Senin kiliseyi kimsenin serinletmemesi çok yazık. O
cehennem gibi sıcak pazar günleri kürsüye çıktığında çok ter-
iyor olmalısın Rahip Tooker.

RAHİP TOOKER: Yaa, cübbem ter içinde kalıyor.

MAE (aynı anda, DR. BAUGH'n): Şu B 12 vitaminlerinin dendiği
adar esası olduğu görüşüne katılıyor musunuz, Doktor Ba-
ugh?

DOKTOR BAUGH: Eh, illaki bir şeyi tutturacaksanız, en iyisi
nlar galiba.

OCA ANA (galeri kapısında): Maggie, Maggie, Brick'i de alıp
elmiyor musun sen?

MAE (birdenbire, yüksek sesle- sonuçta bir sessizliğe yol açarak):
arip bir duygu var içimde, tuhaf bir duygu var içimde!

OCA ANA (galeriden dönerek): Ne duygusu?

IAE: Brick, Koca Baba'ya söylememesi gereken bir şeyi söyle-
niş gibi bir duygu...

KOCA ANA: Allahaşkına, Brick Koca Baba'ya söylememesi ge-
reken ne söylemiş olabilir ki?

GOOPER: Koca Ana, bir şey var -

MAE: HAYIR. BEKLE! (KOCA ANA'ya koşar, onu aceleyle kucakla-
yıp öper. KOCA ANA onu sabırsızca iter, derken RAHİP TOOKER'ın
dingin sesi sessizliğin kuytusunda yükselir.)

RAHİP TOOKER: Evet, geçen cübbemdeki yıldızlar aktı, mor-
larla karıştı...

GOOPER: Rahip Bey, geçen pazar vaazında cehennem ateşin-
den söz ettin herhalde! (Kendi esprisine kıs kıs güler ama görün-
düğü kadarıyla RAHİP pek komik bulmamıştır bunu. Aynı anda KO-
CA ANA da DR. BAUGH'un yanına gitmiş, şöyle söylemektedir.)

KOCA ANA (soluk soluğa, ötekilerin sesini bastırmaya çalışarak):
Benim zamanımda çok içenleri Keeley kürü dedikleri bir şeyle
iyileştirirlerdi, dediklerine göre şimdi 'Annie Bust' denen tab-
letler yutturuyorlar. Ama Brick tablet falan yutmayacak.

(BRICK arkasında MARGARET'le galeri kapısında belirir.)

KOCA ANA (BRICK'in arkasında durduğundan habersiz): Bu oğ-
lan Skipper'in ölümünden sonra yıkıldı. Zavallı Skipper'in na-
sıl öldüğünü biliyorsunuz. Evinde koca, koskoca bir doz sod-
yum amital vermişler sonra ambulans çağırılmışlar, koca, kos-
koca bir doz da hastanede vermişler, derken kalbi bütün bun-
lara, bir de bedeninde aylarca, aylarca, aylarca biriken bütün o
alkole dayanamamış... İğneden çok korkarım... İğne yüzün-
den bu dünyadan göç edenler, emin ol- (Birden durur ve olduğu
yerde döner.) AH! -işte Brick! Hanımış biricik bebeğim benim-
(Tombul, kısa kollarını açarak BRICK'e döner, aynı zamanda da yük-
sek sesle, kesik kesik hıçkırır, hem gülünç hem dokunaklıdır. BRICK
gülümser, hafifçe eğilir, MARGARET'e yol vermek üzere bir sahne
reveransı yapar. Sonra koltuk değneğine dayanarak hopyaya hopyaya
doğruca içki dolabına gider. Herkes BRICK'e bakmaktadır, kesin bir
sessizlik - zaten ne zaman konuşsa, hareket etse ya da ortalıkta gö-

ritüse herkes BRICK'e bakar. Bardağına tek tek buz parçaları atar, sonra ansızın ama acele etmeksizin döner, alaylı, tatlı bir gülümsemeyle omzunun üzerinden:)

BRICK: Özür dilerim! Başka isteyen?

KOCA ANA (üzgün): Hayır oğlum. Ah keşke sen de içmesen!

BRICK: Keşke içmek zorunda olmasaydım Koca Ana, ama hâlâ kafamdaki her şeyi yoluna sokacak o tıklamayı bekliyorum!

KOCA ANA: Ah, Brick, sen – KALBİMİ KIRIYORSUN!

MARGARET (aynı anda): Brick, git Koca Ana'nın yanına otur!

KOCA ANA: Ay, dayanamıyorum artık! (Hiçkırır.)

MAE: Artık, madem hep bir aradayız...

GOOPER: Konuşabiliriz.

MARGARET: Koca Ana'nın yanına otur ve elini tut.

(KOCA ANA üç kere gürlütle solur; sessizliğin kuytusunda üç davul vuruşu gibi patlar bu.)

BRICK: Sen tut, Maggie. Ben doğru dürüst ayakta duramayan bir sakatım. Koltuk değneğime dayanıp gezmek zorundayım.

(BRICK galeriye açılan kapıya doğru hoplayarak ilerler; beklercesine dayanır kapıya. GOOPER önden dolaşıp ANNE'sine yitüünül dönerek biçimde kanepenin öteki ucuna otururken MAE KOCA ANA'nın yanına geçer. RAHİP TOOKER gergin hareketlerle aradaki boşluğa doğru ilerler; öteki köşede DR. BAUGH belli bir şeye bakmadan ayakta durur ve bir sigara yakar. MARGARET başını öte yana çevirir.)

KOCA ANA: Ne diye hepiniz etrafımı kuşatıyorsunuz –böyle– Neden hepiniz bana öyle bakıyor, birbirinize işaret ediyorsunuz?

(RAHİP TOOKER irkilir, geriler.)

MAE: Sakinleş, Koca Ana.

KOCA ANA: Sen kendin sakinleş, Elti Hanım, kendin sakinleş.

Suratımdan kanlar akıyormuş gibi herkes bana bakarken nasıl sakinleşebilirim? Nedir bu olanlar, haa? Ne?

(GOOPER öksürür ve sahnenin ortasına ilerler.)

GOOPER: Hadi, Doktor Baugh.

MAE: Doktor Baugh?

BRICK (ansızın): \$\$\$\$\$\$! – (Sırıtır, dilini şaklatır ve üztintüyle başını sallar.) – Hayııııı! – Bu değildi tıklama...

GOOPER: Brick, ya çeneni kapa ya da al içkini orada galeride kal! Ciddi bir mesele konuşacağız. Koca Ana bugün Ochsner Kliniği'nden aldığımız rapora ilişkin gerçeği öğrenmek istiyor.

MAE (atılarak): Koca Baba'nın durumu hakkında!

GOOPER: Evet, Koca Baba'nın durumu hakkında, gerçeği kabul etmeliyiz.

DOKTOR BAUGH: Eh...

KOCA ANA (korkmuşur, doğrularak): Ne var? Bir şey mi? Bir şey mi, benim? – Bil – dediğim?

(KOCA ANA bu bir iki kelimeyle, bu ürkmüş, pes perdeden soruyla KOCA BABA ile geçirdiği kırk beş yılın, KOCA BABA'ya duyduğu büyük, neredeyse ürktütcü biçimde açık gönüllü ama basit bağlılığın tarihçesini özetlemiştir. Geçmişte KOCA BABA da BRICK'in sahip olduğu şeylere sahip olmuştur belli ki; çekici uzaklığına zarar gelmesin diye yeterince sevmemek gibi 'basit bir önlem'le kendisini çok sevdirmiş, zamanında buna erkek güzelliğini de katmıştır – tıpkı BRICK gibi. Şu anda KOCA ANA bir saygınlık kazanmıştır; neredeyse şişman bile değildir artık.)

DOKTOR BAUGH (duralar, sonra rahatsız bir sesle): Tamam mı? –Şey–

KOCA ANA: Ben!!! – bilmek – istiyorummmmmmmmm... (Birden, bu söylediğini yalanlamak istercesine yumruğunu ağzına sokar. Sonra, nedendir bilinmez göğsündeki porsümlü süsü çeker, yere fırlatır, kült, tombul ayaklarıyla ezer.) – Biri bana yalan söylüyor mutlaka! – Bilmek istiyorum!

MAE (aceleyle): Otur, Koca Ana, kanepeye otur.

KOCA ANA: Nedir peki, nedir peki?

OOOPER: Doktorun aklında bin türlü iş var kuşkusuz, ama biz daha insanca davransa ne olur ki - (KOCA ANA *hiçkürmeye nam eder.*) Hadi cesur bir kız ol bakalım Anne!

OCA ANA: Doğru değil, doğru olmadığını biliyorum işte!

OOOPER: Bu testlerde yanılma payı yoktur Anne!

OCA ANA: Babanın ölmesini niye bu kadar çok istiyorsun?

IAE: Koca Ana!

MARGARET (*sevecen*): Sanırım Koca Ana'nın ne demek istediğini anlıyorum!

IAE (*tateş püskürerek*): Yaa, anlıyorsun demek!

MARGARET (*sevecenlik ve hüznütle*): Evet, galiba anlıyorum.

IAE: Aileye yeni gelen biri olmaya bakmadan pek çok şeyi anlıyorsun bakıyorum.

MARGARET: Bu evde anlayışa gerek var.

IAE: Senin ailede de anlayışa gerek duyulmuştur herhalde Maggie, babanın alkolik olduğunu düşünürsek, şimdi de Brick'in alkolikliği!

MARGARET: Brick'in alkolle hiçbir sorunu yok. Brick Koca Baba'ya son derece bağlı. Bu da gerginleşmesine yol açıyor.

KOCA ANA: Brick Koca Baba'nın bir tanesidir, ama çok içiyor. Bu da benimle Koca Baba'yı çok kaygılandırıyor; Margaret bize yardımcı olmalısın, Brick'i adam etmekte Koca Baba'yla beraber yardımcı olmalısın. Brick kendine bir çekidüzen verip işlemin ucundan tutmazsa Koca Baba'nın kalbini kıracak.

IAE: Hangi işlerin ucundan tutmazsa Koca Ana?

KOCA ANA: Buranın ucundan.

MAE ile GOOPER arasında *ansızın korkunç bir bakışma.*)

GOOPER: Koca Ana, sen sarsıntı geçirdin.

IAE: Ev-vet, hepimiz sarsıldık, ama...

GOOPER: Gerçekçi olalım-

IAE: Koca Baba hiçbir zaman, hiçbir zaman, hiçbir zaman-

GOOPER: ...burayı sorumsuz ellere bırakacak kadar akıldan

yoksun değildir-

KOCA ANA: Koca Baba'nın burayı hiç kimsenin eline bırakacağı yok! Koca Baba ölmeyecek! Bunu hepinizin kafasına sokmak istiyorum, hepinizin!

MAE: Anacığım, anacığım, Koca Ana, Koca Baba'nın geleceği konusunda senin kadar umutluyuz, duaya inanıyoruz ama yine de tartışılması, hesabı tutulması gereken şeyler var, çünkü aksi halde-

GOOPER: Birtakım sonuçları hesaplamak gerek. Şimdi tanı zamanıdır. Mae, odamızdan evrak çantamı getirir misin?

MAE: Olur hayatım. (*Ayağa kalkar ve koridor kapısından dışarıya çıkar.*)

GOOPER (*KOCA ANA'nın yanında, ayakta*): Hadi, Koca Ana. Demin söylediğin doğru değildi, sen de biliyorsun. Koca Baba'yı kendime göre, sessiz sedasız sevdim. Hiçbir zaman fazla gösteriş yapmadım, biliyorum ki Koca Baba da sessiz sedasız sevdi beni, o da gösteriş yapmadı.

(*MAE, GOOPER'in evrak çantasıyla döner.*)

MAE: İşte evrak çantan, Gooper hayatım.

GOOPER (*evrak çantasını ona geri vererek*): Teşekkür ederim... Gayet tabii ki benim Koca Baba'yla olan ilişkilerim Brick'inkinden farklı.

MAE: Sen Brick'den sekiz yaş büyüksün. Brick'in taşıdığından daha fazla sorumluluk taşımak zorunda kaldın her zaman. O, hayatı boyunca futbol topuyla içki kadehinden başka bir şey taşımadı.

GOOPER: Mae, konuşmama izin verecek misin lütfen?

MAE: Evet canım.

GOOPER: Şimdi, yirmi sekiz bin dönümlük bir araziyi idare etmek kolay iş değil...

MAE: Hem de tek başına.

(*MARGARET galeriye çıkmış, alçak sesle BRICK'i çağırmaktadır.*)

KOCA ANA: Sen burayı idare etmedin ki hiç! Ne konuşuyorsun? Sanki Koca Baba ölmüş, mezarına girmiş de burayı idare etmek sana mı kalmış! Yok canım, işle ilgili bir iki ufak tefeğe yardım ettin, aynı zamanda da Memphis'te hukuk stajını yaptın!

MAE: Ah, anne, anne, Koca Ana! Hak geçmesin ama! Koca Baba'nın sağlığı bozulmaya başladığından beri, son beş yıldır Gooper her şeyini burayı idare etmeye verdi! Gooper sözünü etmez bunun, Gooper görevi olduğu için falan değil, doğal olduğu için yaptı bunu. Ya Brick ne yaptı? Brick kolejdeki geçmiş başarılarıyla yaşadı! Yirmi yedi yaşında, hâlâ futbolcu!

MARGARET (tek başına geri döner): Kimi doladın diline yine? Brick mi? Futbolcu mu? O futbolcu falan değil, bal gibi biliyorsun. Brick televizyonda spor spikeri, üstelik de ülkenin en tanınmış spikerlerinden biri!

MAE: Eskiden ne olduğundan söz ediyorum.

MARGARET: Yine de kocamdan söz etmeyi bıraksan iyi olur.

GOOPER: Erkek kardeşimi KENDİ AİLEMİN öteki üyeleriyle tartışmaya hakkım var, sen bizim aileden değilsin ki. Sen neden dışarı çıkıp Brick'le içmiyorsun?

MARGARET: Bir kardeşe bu kadar kötü davranıldığını görmemişim.

GOOPER: Ya onun bana karşı olan kötülüğü? Yahu, benimle aynı oclada bulunmaya bile dayanamıyor!

MARGARET: Dünya yüzündeki en iğrenç, en bayağı nedenle iftira atma çabasına girişiyorsunuz, biliyorum ben nedenini; ağgözlülük, ağgözlülük, hırs, hırs, hırs!

KOCA ANA: Ay, şimdi bağıracam! Bu olanlara bir son vermezseniz biraz sonra çığlık çığlığa bağıracam!

(GOOPER iki yutununda yumruk yaptığı elleriyle sanki vuracakmış gibi MARGARET'e doğru ilerler. MAE, MARGARET'in arkasına geçip iğrenç bir surat takınır.)

MARGARET: Biz burada sadece Koca Ana ile Koca Baba yüzünden duruyoruz. Koca Baba hakkında söylenenler doğruysa o iş biter bitmez çıkıp gideceğiz. Bir an bile durmayacağız. KOCA ANA (hıçkırır): Margaret, yavrum. Gel böyle, Koca Ana'nın yanına otur.

MARGARET: Canım anacığım. Özür dilerim. Özür dilerim ben-

(Uzun, zarif boynunu eğerek, alnını KOCA ANA'nın kara şifon kumaşının altından kabaran omzuna bastırır.)

GOOPER: Ne güzel, ne dokunaklı bir bağlılık tablosu!

MAE: Neden çocuksuz olduğunu biliyor musun? Çocuksuz çünkü o iri yarı, güzel atlet kocası onunla yatağa girmiyor!

GOOPER: Bu işi iyilikle halletmeye izin yok, öyle mi? -peki o zaman- Mae ile benim beş çocuğumuz var, bir tanesi de yolda! Koca Baba beni seviyormuş sevmiyormuş, sevmiş sevmemiş, sevecekmiş sevmeyecekmiş, bunların hiçbirisi umurumda değil! Namus adalet diye bir şey var, ona sesleniyorum ben. Gerçeği söyleyeyim. Brick doğduğu günden beri Koca Baba'nın ona daha çok ilgi göstermesini hep kıskandım, sanki ben üzerine bile tükürmeye değmeyecek kadar değersizdim, ya da ancak o kadar. Koca Baba kanserden ölüyor, hastalık her tarafına yayılmış durumda, böbrekler dahil bütün yaşamsal organlar tehlikede, şimdi de üremi başlıyor; üremi nedir hepimiz bilirsiniz, bedendeki zehirlerin dışarıya atılamaması sonucu bütün organların zehirlenmesi...

MARGARET (sahnenin önüne gider, kendi kendine yılan gibi tıslayarak): Zehir, zehir! Zehirli düşünceler, laflar! Kalplerde, akıllarda- Zehir bu işte!

GOOPER (sözünü keser): Sıkı bir pazarlık peşindeyim, başaraçam da sanıyorum. Ama eğer başaramazsam, eğer benim arkamdan -ya da önümden- fırıldaklar döndürüyorsanız, eh ben de boşuna şirket avukatlığı yapmadım. Kendi çıkarlarımı

rumasını bilirim– Aman! Gecikmiş bir konuk!
RICK galeriden içeriye sakin, dalgın bir gülümsemeyle girer, elin-
boş bir bardak.)

AE: Kahraman geliyor, bakın da hele!

DOPER: Ünlü Brick Pollitt! Hatırladınız mı? Kim unutulabilir
?

AE: Oyunda sakatlanmış gibi bir hali var.

DOPER: Evet, bu sene Sugar Bowl Stadı'nda saha kenarında
nekleyeceksin korkarım, Brick! (MAE tiz bir kahkaha atar.)

MAE: Oksa o ünlü koşusunu Rose Bowl Stadı'nda mı yapmıştı?

AE: Ne stadı, punç kasesinde yaptı hayatım. Punç kasesinde,
sme camdan punç kasesinde!

DOPER: Ah, evet tamam. Birbirine karıştırıyorum!

KOCA ANA: Siz ikiniz susacak mısınız, bak şimdi tepem ata-
k, susun hepiniz, susun!

DOPER: Peki tamam, Koca Ana. Bir aile faciası ailenin üyele-
rin iyi ve kötü yanlarını ortaya çıkarıyormuş demek ki.

AE: Gerçekten de.

MARGARET: Amin!

KOCA ANA: Susun dedim! Evimde hırlaşma çekmeyeceğim
tık!

MAE evrak çantasını göstererek GOOPER'a bir işaret yapar.
RICK'in gülümsemesi hem daha aydınlık hem de daha belirsizdir.
(İçki hazırlarken usul usul şu şarkıyı söyler:)

RICK: Eve giden yolu göster bana
Yorgunum, yatmak istiyorum
İçtim biraz bir saat önce...

DOPER (aynı anda): Koca Ana, biliyorsun yarın Memphis'e
ünüp Parker'ların mülküyle ilgili bir davada bulunmam ge-
kıyor.

MAE yatağın üzerine oturur ve evrak çantasından çıkardığı
ğılları düzenlemeye koyulur.)

BRICK: (Şarkıya devam eder.)

Nerede gezersem gezeyim

Karalarda, denizlerde

İsterse köpüklerle eğleneyim.

KOCA ANA: Doğru mu söylüyorsun Gooper?

MAE: Ev-vet.

GOOPER: Bu meseleyi gündeme getirmek zorunda kalışımın
nedeni bu işte...

MAE: Geciktirilemeyecek kadar önemli bir mesele bu!

GOOPER: Ayık olsa Brick'in de bu mesele hakkında söyleyecek
sözü olması gerekirdi.

MARGARET: Brick burada; biz de buradayız.

GOOPER: Peki tamam o halde şimdi ortağım Tom Bullitt'le bir-
likte hazırladığımız taslağı vereceğim size –bir çeşit vekâlet-
adet yerini bulsun diye...

MARGARET: Ha, demek öyle! suyun başına geçip bize harçlık
vereceksin demek!

GOOPER: Ochsner Kliniği'nden Koca Baba'ya ilişkin raporu
alır almaz hazırladık bunu. Güney Ekiciler Bankası Mütevelli
Heyeti ve Memphis'teki Tröst'ün Başkanı Bay C. C. Bello-
wes'un yardım ve önerileriyle yaptık bu vekâleti –hazırladık
demek istiyorum. Bellowes Batı Tennessee ile Delta'nın bütün
önemli ailelerinin yasal işlerine bakar.

KOCA ANA: GOOPER?

GOOPER (KOCA ANA'nın önünde diz çökerek): Bak bu –bağlayıcı
falan bir şey değil. Bu sadece bir ön taslak. Ama bir zemin –bir
taslak, ilerideki bir plan için ön hazırlık olabilir!

MARGARET: Yaa, ne demezsin!

MAE: Delta'nın en büyük arazisini sorumsuzluktan ve–

KOCA ANA: Beni dinleyin bakalım, hepiniz dinleyin bakalım!
Benim evimde bundan böyle hırlaşılmayacak! Sen de Gooper,
o şeyi ben elinden alıp parça parça etmeden kaldır ortadan ba-

kayım. İçinde ne Allahın belası yazılıdır bilmiyorum, ne yazılı olduğunu da bilmek istemiyorum. Koca Baba'nın dilinden konuşacağım artık; ben onun karısıyım, dulu değil, hâlâ karısıyım! Size onun diliyle söylüyorum-

GOOPER: Koca Ana, bu elimdeki sadece-

MAE: Gooper, elindeki sadece bir plan olduğunu söyledi...

KOCA ANA: Elinizdeki ne olduğu umurunda değil. Nereden aldıysanız oraya koyun, bir daha da gözüm görmesin-zarfın dışını bile! Zemin ha! Plan ha! Ön hazırlık ha! Şey- ne derdi Koca Baba bir şeyden tiksinti duyduğunda?

BRICK (*barın oradan*): Tiksinti duyduğunda 'hasstir!' der daima.

KOCA ANA (*kalkar*): Evet doğru -HASSTİR! Koca Baba gibi ben de HASSTİR diyorum!

MAE: Burada küfürlü konuşmanın ne alemi-

GOOPER: Senin böyle konuştuğunu duyunca ta içimden nasıl isyan ediyorum bilsen.

KOCA ANA: Hiç kimsenin bir şey alacağı yok! Koca Baba bırakıp gitmeden belki, belki ondan sonra bile! Evet, evet ondan sonra bile!

BRICK: Bu şarkıyı hep söylerim, bilirsin

Eve giden yolu göster bana

KOCA ANA: Bu gece Brick küçüklüğündeki gibi tıpkı, tıpkı yaramazlık yaptığı, terli, yanakları pembe pembe, gözleri mahmur eve geldiği gibi- kızıl bukleleri pırıl pırıl parlardı... (KOCA ANA BRICK'e doğru gelir, tombul, titreyen eliyle saçlarını okşar.

BRICK bütün fiziki temaslardan kaçındığı gibi bundan da kaçınır, şarkısını fısıltıyla sürdürür, buz kovasını açarak önemli bir kimyasal karışım hazırlarmışçasına buz parçalarını birer birer bardağın içine atar.)

KOCA ANA (*devam eder*): Zaman öyle çabuk geçiyor ki. Hiçbir şey aşamıyor onun hızını. Ölüm ise çok erken geliyor -hayatla

daha ancak tanışmışken- ötekiyle karşılaşıyorsun... ah, biliyorsunuz birbirimizi sevmemiz, birbirimize destek olmamız gerek, hepimiz olabildiğince yakınlaşmalıyız, özellikle de böyle kara bir şey gelmiş, hiç istemeden evimize yerleşmişse... (*Tedirgin bir sevecenlikle kucaklar BRICK'i, başını omzuna bastırır.* GOOPER kâğıtları MAE'ye geri vermekte, o da bunları pek gözle görürülür bir sabırlılık numarasıyla çantaya yerleştirmektedir.)

GOOPER: Koca Ana? Koca Ana? (*Arkasında durmaktadır, kıskançlıktan sinirleri gerilmiştir.*)

KOCA ANA (GOOPER'ı görmeden): Brick, duyuyor musun, duyuyorsun değil mi?

MARGARET: Brick duyuyor seni Koca Ana, dediklerini anlıyor.

KOCA ANA: Ah Brick, Koca Baba'nın oğlusun sen! Seni öyle çok sever ki Koca Baba! Gerçekleşmesini istediği en büyük rüyası nedir bilir misin? Eğer o bu dünyadan göçmeden önce -eğer göçecekse tabii- ona bir çocuk versen, tıpkı kendi oğlu nasıl Koca Baba'ya benziyorsa öylece onu andıran bir torun versen!

MAE (*evrak çantasının fermuarını çeker, kapatır; aykırı bir ses*): Maggie ile Brick'in bu ricayı yerine getirememeleri ne kadar yazık!

MARGARET (*birdenbire, yavaşça uma ısrarla*): Herkes beni dinlesin.

(*Odanın ortasına doğru ilerler, ellerini sıkıca birbirine kenetlemiştir.*)

MAE: Neyi dinlesin, Maggie?

MARGARET: Bir açıklama yapacağım.

GOOPER Spiker kocan gibi mi Maggie?

MARGARET: Brick'le benim bir çocuğumuz olacak! (KOCA ANA gürtültüyle soluklanır, soluğu kesilmiş gibi olur. Susma. KOCA ANA ayağa kalkar.)

ANA: Maggie! Brick! İnanılamayacak kadar güzel birini!

EVET, doğru – inanılamayacak kadar!

ANA: Aman da aman! Koca Baba'nın rüyası bu işte, rüçkekleşti! Hemen gidip söyleyeceğim ki, daha şey etme-

MARGARET: Sabahleyin söyleriz. Rahatsız etmeyelim şimdi.

ANA: Uyumadan önce söylemek istiyorum. Hemen gidip rüyalarımın gerçek olduğunu söyleyeceğim! Sen Çocuk seni kendine getirecek, içkiyi de bırakacaksın! *(en bardağı alır.)* Baba olmanın sorumlulukları seni– *(Yürüşür ve heyecanlı bir hareket yapar; hiçkırıklara boğularak dışarı çıkar.)* Koca Baba'ya hemen gidip söyleyeceğim! *(Koridorun aşağı doğru giderken sesi uzaklaşır. BRICK yavaşça omuzlatır ve başka bir bardağa bir parça buz atar. MARGARET heannına gider, pes perdeden bir şeyler mırıldanır, BRICK'in barına içki doldururken neredeyse ateş püskürtürük yüzüne bakar.)* < *(serin kaulı):* Sağol Maggie, bu iyi geldi.

MARGARET: GOOPER'ın yanına gider, onu şiddetle dırtıktler, alçak, tıslarır ses çıkarır, yüzünde öfke ifadesi.)

MARGARET: PER *(onu bir kenara iterek):* Brick, o içkiden ben de biraz alalmiyim?

MARGARET: K: Tabii, keyfine bak, Cooper oğlum.

MARGARET: PER: Bakacağım.

MARGARET: PER: *(tiz bir sesle):* Tabii, hepimiz biliyoruz ki bu–

MARGARET: PER: Kes sesini, Mae!

MARGARET: PER: Kesmeyeceğim! Bunu uydurduğunu biliyorum!

MARGARET: PER: Allah belasını versin, kapa çenenini dedim!

MARGARET: PER: Aman Tanrım! Bu küçücük haberin böylesine birna yaratacağını bilmiyordum!

MARGARET: PER: E: Bu kadın hamile değil!

MARGARET: PER: Hamile olduğunu kim söyledi?

MARGARET: MAE: Kendisi söyledi.

MARGARET: GOOPER: Doktor söylemedi. Doktor Baugh söylemedi.

MARGARET: MARGARET: Doktor Baugh'a gitmedim ki.

MARGARET: GOOPER: Ya peki kime gittin, Maggie?

MARGARET: MARGARET: Güneyin en iyi kadın doğum uzmanlarından birine.

MARGARET: GOOPER: Hıh-hıh! –hı-hı-hıuum! Anlıyorum... *(Kurşun kalemiyle not defterini çıkarır.)* –İsmi öğrenebilir miyiz lütfen?

MARGARET: MARGARET: Hayır, öğrenemezsiniz Savcı Bey!

MARGARET: MAE: İsmi yok ki, kendisi de yok!

MARGARET: MARGARET: Ah, hem de nasıl var; tıpkı çocuğum gibi, Brick'in çocuğu!

MARGARET: MAE: Seninle yatmayan bir adamdan çocuk sahibi olamazsın, ola ki kendini– *(BRICK fonografı açmıştır. Bir caz şarkısı MAE'nin konuşmasını böler.)*

MARGARET: GOOPER: Kapat şunu!

MARGARET: MAE: Bunun yalan olduğunu biliyoruz çünkü ordan duyuyoruz sizi; Brick sizinle yatmıyor, duyuyoruz! Bize numara çekeceğini sanma tamam mı, ölmekte olan bir adamı kandırmak için–

MARGARET: MAE: *(Acılı, kudurgan uzun bir çığlık evi sarsar. MARGARET fonografı iyice kısar. Çığlık tekrarlanır.)*

MARGARET: MAE: *(ürkünüştür):* Duydun mu Cooper, duydun mu?

MARGARET: GOOPER: Ağrı yapıştı yakasına galiba.

MARGARET: MAE: Git bak, Cooper!

MARGARET: GOOPER: Benimle gel, bu muhabbet kuşlarını yuvalarında bırakalım! *(Önce O çıkar. MAE arkasından gider ama kapıda döner, yüzünü buruşturarak, tıslar gibi bir sesle:)*

MARGARET: MAE: Yalancı! *(Kapıyı çarparak kapatır. MARGARET hafiflemiş tir, derin bir soluk verir ve biraz sallanarak BRICK'in kolunu yakalamak üzere ileriye atılır.)*

MARGARET: MARGARET: Teşekkür ederim – sesini çıkarmadığın için...

G: Boş ver Maggie.

MARGARET: Beni utandırmaman büyük incelikti!

G: Daha olmadı.

MARGARET: Ne?

G: Tıklama...

MARGARET: Seni rahatlatan, kafandaki tıklama mı hayatım?

K: Hıh-hı. Olmadı... Yatmadan önce olması gerekir...

MARGARET: Ne, demek – istediğini – anlıyorum...

K: O büyük iskemledeki yastığı ver Maggie.

MARGARET: Yatağa koyayım istersen.

K: Hayır, kanepeye koy, yattığın yere.

MARGARET: Bu gece olmaz Brick.

K: Kanepenin üzerine koymanı istiyorum. Ben orda yat-
tım.

*hoplayarak içki dolabına gitmiştir. Arka arkaya çabuk çabuk üç de-
ci doldurur, ayakta ses çıkarmadan bekler. Birden güllümseyerek
r ve.) İşte!*

MARGARET: Ne?

K: O tıklama... (Elinde içkiyle, hoplayarak galeriye doğru gi-
en sonsuz bir minnetle doludur sanki. Sallanarak gözden kaybo-
en koltuk değneğinin sesini duyarız. Sonra biraz ötede kendi
line tatlı bir şarkı söylemeye başlar. MARGARET büyük yastığı
ci tek dostuymuşçasına çaresiz bir hareketle bir an göğsüne bastı-
sonra yatağın üzerine fırlatır. İçki dolabına koşar, bütün şişeleri
aklar, kararsızdır, arkasını döner kucağında şişelerle koşarak
dan çıkar, yarı aralık kapıdan sarı badanalı, karanlık koridorun
kısmı görünmektedir. BRICK'in tekrar hoplayarak galeri boyun-
ürüdüğü duyulur, o tatlı şarkıyı söylemektedir. İçeri girer, yata-
üzerindeki yastığı görür, usulca, hüznüyle güler, yastığı kaldırır.
MARGARET odaya girerken yastık koltuğumun altındadır. MAR-
RET usulca kapıyı kapar, BRICK'e sevecen, güllümseyerek kapıya
lanır.)

MARGARET: Brick, senin benden daha güçlü olduğunu sanır,
senin gücün altında ezilmemek isterdim. Ama şimdi, sen içki-
ye başladıktan sonra –ne oldu biliyor musun? –kötü oldu belki
de ama ben senden daha güçlüyüm artık ve seni daha gerçek
bir aşkla seviyorum! Kıpırdatma o yastığı yerinden. Kıpırda-
tırsan tuttuğum gibi eski yerine koyarım! –Brick? (Yatağın ya-
nındaki pembe ipek abajurlu olanın dışında bütün lambaları söndü-
rür.) Gerçekten doktora gittim, ne yapmam gerektiğini biliyo-
rum ve– Brick? Takvime göre tam bu sırada hamile kalabilir-
mişim!

BRICK: Evet, anlıyorum Maggie. Peki ama, gönlünü içkiye
kaptırmış bir adamdan nasıl çocuk sahibi olacaksın?

MARGARET: İçkilerini dolaba kilitleyip, benim arzularımı do-
yurmadan önce dolabı açmayarak!

BRICK: Yaptığın bu muydu Maggie?

MARGARET: Git de gör. Deminkine orantla epey boşaldı dolap!

BRICK: Eh, ben de eğer – (Koltuk değneğine uzanır ania MARGA-
RET ondan önce yetişip koltuk değneğini kapar, galeriye koşar, kol-
tuk değneğini balkon korkuluğundan dışarıya fırlatır, nefes nefese
içeriye gelir. Koşan adamlar. KOCA ANA dalar, suralı allak bullaktır,
soluk soluğa kekeleyerek.)

KOCA ANA: Ah, Tanrım, ah Tanrım, ah Tanrım, nerede o?

MARGARET: Aradığın bu mu, Koca Ana?

(MARGARET doktorun bıraktığı paketi uzatır.)

KOCA ANA: Dayanamıyorum, ah Tanrım! Ah, Brick! Brick, be-
beğim! (Ona doğru koşar. BRICK hıçkırıkla karışık öpücüklerden
kurtulmak için başını öte yana çevirir. MARGARET gergin bir gü-
llümsemeyle bu sahneyi izler.) Oğlum, Koca Baba'nın bir tanecik
oğlu! Küçük Baba! (İnlemeyle karışık çığlık yeniden duyulur. Hıç-
kırarak dışarıya fırlar.)

MARGARET: Evet, demek ki bu gece o yalanı gerçek yapacağız,
bu iş bittikten sonra da içkiyi buraya getireceğim, birlikte sar-

olacağız, burada bu gece, ölümün girdiği bu yerde...
e dersin?

İK: Bir şey demem. Denilecek bir şey yok bana kalırsa.

İK: GARET: Ah siz zayıf, zayıf ve güzel insanlar! -pes edenler.
gerekli olan öyle biri ki- (Gül pembesi karpuzlu lambayı söndür.) -sizi tutsun, kaldırsın usulca, usulca, aşkla! Sonra-
de yavaş yavaş inmeye başlar.)

i gerçekten seviyorum Brick, seviyorum!

İK (sevimli bir hüzünle gülümseyerek): Amma matrak olur-
bu söylediğin doğru olsa!

rde